Α.Ο.Δ.Ο.

ΤΙΜΑΤΑΙ Λ. 15 — ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ — ΤΙΜΑΤΑΙ Λ. 15

ΑΘΗΝΑΙ, ΚΥΡΙΑΚΗ 7 Μαΐου 1906 | ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ | ΕΤΟΣ Γ' — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 126—23

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΚΟΚΟΡΕΤΣΙ

(ὑπὸ Ἐμμαν. Βεκιαρέλη)

Ἡ Λάμπω, ντυμένη τὰ γιορτιάτικά της, μὲ τὸ χρυσοκέντητο σιγοῦνί της, ποῦ ἕνα καιρὸ τὸ εἶχε φορέσει καὶ ἡ λαλά της καὶ τὸ ἐπροίκισε στὴ μάννα της, μὲ τὸ πλουμιστὸ φουστάνι, τὴ μεταξωτὴ μπόλια, ποῦ ἔκρυβε τὰ χρυσᾶ της τὰ μαλλιά, καὶ τὴν ἀρμαθιὰ τὰ φλωριὰ στὸ λαιμό της, ξεκίνησε τὴ χαραυγὴ τῆς Μεγάλης Πέμπτης ἀπὸ τὸ χωριό, μὲ τὴν κυρὰ Φιλιώ τὴ μάννα της, νὰ περάσουνε ἀπὸ τὴ στάνη νὰ πάρουνε τὸ γέρω Δόγκα τὸν πατέρα της καὶ τὸ Δημόκα τὸν ἀρραβωνιαστικό της, νὰ πᾶνε στὴ χώρα, νὰ λειτουργηθοῦν, νὰ κοινωνήσουν καὶ νὰ κάνουν καὶ τὰ ψώνια τους κατόπι γιὰ τὸ γάμο της, ποῦ θὰ γινότουν ξώλαμπρα.

Ηὗρανε στὴ στάνη τὸν πατέρα καὶ τὸν ἀρραβωνιαστικό της ποῦ ξεχωρίζανε ἀρνιά, περιμένοντας τὸν πραματευτὴ νὰ ἔρθῃ νὰ τὰ πάρῃ, ὅπως τὰ εἶχανε παζαρεμένα ἀπὸ τὸ βραδυνό.

Οἱ ἄλλοι πιστικοὶ βγάζανε ὄξω ἀπὸ τὸ μανδρὶ τὰ πρόβατα στὴ βοσκὴ γιὰ νὰ πομείνουν μέσα μόνο τοῦ πραματευτῆ τ' ἀρνιά, τὰ πουλημένα.

Τρία μεγάλα μανδρόσκυλα ἀκολουθήσανε σὰν «μπούφινα» βωδάκια μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι τὰ πρόβατα, καὶ ἕνα ἄλλο νυσταγμένο ἦταν ξαπλωμένο καὶ ρουχάλιζε στὰ πόδια ἑνὸς τσοπάνη, περιμένοντας, γιατί αὐτὸ θὰ πήγαινε μὲ τ' ἀρνιὰ τοῦ πραματευτῆ.

— Βάλε τὰ «κουδούνια» στὰ μανάρια, Λιάκο, εἶπεν ὁ γέρο Δόγκας στὸ τσοπάνη ποῦ ἀπόμεινε, καὶ δέσε τα στὸ κρικέλι. Θὰ προβοδόσετε ὕστερνὰ ὡς τὸ γιαλό, τὰ ξένα πράμματα. Θὰ πάρῃς καὶ τὸ σκυλί, νὰ μὴν κόψῃ κανένα στὸ δρόμο.

— Γένηκε, ὅπως τὸ λές, μπάρμπα, εἶπεν ὁ πιστικός, δένοντας τὰ κριάρια.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ μπήκανε μέσα ἡ γυναῖκα μὲ τὴν κόρη τοῦ γέρο Δόγκα, καὶ τοὺς καλημερήσανε.

—Καλὴ μέρα, εἶπεν ὁ Δόγκας, καμαρώνοντας τὴν κόρη του μὲ κρύφια πατρικὴ χαρά. Νὰ μὴ βασκαθῇς, Λάμπω, γιά! ἴσα μὲ τὴ μάννα σου ἔγινες.

— Καλὴ μέρα, εἶπε καὶ ὁ Δημόκας, καὶ ἄλλαξε μιὰ κρυφὴ ματιὰ εὐτυχισμένου ἀγαπητικοῦ μὲ τὴ Λάμπω, ποῦ τὴν ἔκανε καὶ κατέβασε τὰ μάτια της καὶ κοκκίνησε, χαμογελῶντας.

— Ἔ! Εἴσαστε «γαζῆρι» νὰ πηγαίνωμε; ἀρώτησε ἡ κυρὰ Φιλιώ.

— Τὸν πραμματευτὴ ἀπαντέχουμε νὰ πάρῃ τ' ἀρνιά του, εἶπεν ὁ Δόγκας κυττάζωντας κάτω τὸν κάμπο. Ἄ! Γιά τους! Γιά! Προβάλανε. Λακᾶτε σεῖς μπρός, μὴ σᾶς πάρῃ ὁ ἥλιος καὶ σᾶς προκάνομε τὸ κατόπι.

— Καλά! Πᾶμε κ' ἐλᾶτε, εἶπεν ἡ κυρὰ Φιλιώ, φεύγοντας μὲ τὴ Λάμπω.

— Πάρτε τὸ μονοπάτι, σὰν πέσετε στὸν κάμπο, τοὺς εἶπεν ὁ Δημόκας, γιὰ νὰ πιάσετε τὸ ριζοβοῦνι πιὸ ταχειά, γιατὶ ἀπὸ τὸ ἴσο δρόμο θὰ κάνετε γύρα.

Σὰν φύγανε ὁ γέρος Δόγκας μὲ τὸ Δημόκα βάλθηκαν πάλι στὸ μέτρημα, τὴ στιγμὴ ποῦ πρόκανε καὶ ὁ πραμματευτὴς μὲ τοὺς τσοπαναρέους του.

Ἡ μέρα ἄρχισε νὰ παίρνῃ, καὶ ὁ ἥλιος ἀπὸ λίγο ροδίζε τὲς κορφὲς τῶν βουνῶν. Μόνο κάτω στὲς ρεμματαριὲς καὶ στὰ δένδρα ἀνάμεσα ἦτανε σύσκιο, σὰν σκοτάδι. Ὅλη ἡ φύσις ἔχυνε γύρω τὲς ἀνοιξιάτικες μυρωδιές της. Ὁ δυόσμος καὶ τὸ λιβανόχορτο καὶ τὸ φλισκοῦνι μέσα στὲς ρεμματαριές, καὶ τὸ θυμάρι καὶ ἡ ἀγριοφασκομηλιὰ στὰ ψηλά, λιβανίζανε λὲς τὸν Πλάστη, μὲ τὸ μοσχοβολητὸ ποῦ γύνανε.

Τρεχάτες ἡ δυὸ γυναῖκες, ροβολήσανε τὴν πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ, ἐπήρανε τὸ μονοπάτι, κατὰ πῶς τὲς συμβούλεψε ὁ Δημόκας, πιάσανε τὸ ἀντικρυνὸ ριζοβοῦνι, καὶ «ἀκλουθήσανε» τὸ δρόμο τους γιὰ τὴ χώρα ἀπὸ τὴν «ἄκρη» τοῦ λόγγου.

Τρέχανε πηλαλᾶ, γιατὶ ἤτανε μοναχὲς καὶ θέλανε νὰ φύγουνε ταχειὰ τὴ γειτονιὰ τοῦ λόγγου, ποῦ ἔκανε ἀκόμη νύκτα.

Ἂν στρέφανε ὅμως πίσω τους θὰ βλέπανε πῶς δὲν ἤτανε καταμόναχες, γιατί ἀπόκοντα, ἴσα μὲ τρία στρέμματα τόπο, τὲς ἀκλουθοῦσε μὲ τὸ σκύλλο του ἕνα παλληκάρι, λυπημένο καὶ ντροπαλό, σὰν κλαμμένη κοπελιά, ποῦ κρυβώνουνε ὅλο ἕνα πίσω ἀπὸ τ' ἀκρινὰ δενδρά, σὰν τὸν κλέφτη, γιὰ νὰ μὴν τὸν πάρῃ ἡ ματιά τους.

Λίγη ὥρα περπατούσανε ἀνάμεσα στὰ ἀκρινὰ δένδρα τοῦ λόγγου, σὰν ἀκούσανε ἀξάφνου σὰν ὁμιλίες, σὰν ταραχή. Ξαφνιστήκανε καὶ σταθήκανε νὰ «ἀγκρουμασθοῦν». Πριχοῦ ὅμως προφθάσουν νὰ δοῦνε τί εἶνε καὶ ποιὸς νάναι, τρεῖς ἄνδρες ντυμένοι βουργάρικα μὲ ποτούσια καὶ φέσια «κετσεδένια,» ποῦ φυλάγανε κρυμμένοι ἀνάμεσα στὰ δενδρά, πεταχθήκανε μὲ μιὰ καὶ τὲς πιάσανε καὶ τὲς δυό, καὶ τὲς βουλώσανε τὸ στόμα, γιὰ νὰ μὴ σκούζουνε, καὶ κατόπι ἀρχήσανε νὰ τὲς τραβᾶνε μέσα στὰ βαθειὰ τοῦ λόγγου.

Ἡ Λάμπω δὲν πρόκανε ν' ἀντισταθῇ στὸ ξαφνικὸ αὐτὸ ἅρπαγμα· τάχασε καὶ ἄφησε νὰ τὴν σηκώσουν οἱ δυό. Ἡ μάννα της ὅμως ποῦ τὴν τράβαε ἕνας μοναχά, ἀντιστεκούτανε, καὶ γύρευε νὰ λευτερώσῃ τὸ στόμα της καὶ νὰ φωνάξῃ. Δὲν τὸ πετύχαινε ὅμως, γιατὶ ἐκεῖνος ποῦ τὴν βάσταε ἦταν ἕνας ἄνδρακλας γερός, δυνατός, ἴσα μ' ἐκεῖ ἀπάνου.

Κατὰ πῶς εἶδε ὅμως τὴν κόρη της στρωμένη χάμου ἀπὸ τοὺς ἄλλους δυό, νὰ παραδέρνῃ, γιὰ νὰ φύγῃ τὰ φιλιὰ καὶ τ' ἀγκαλιάσματά τους, τότε ἡ μητρική της ἀγάπη τῆς δάνεισε δύναμι, ἡ τρυφερὴ μάννα ἔγινε ἀνήμερη τίγρις, καὶ μ' ἕνα δυνατὸ σπρώξιμο ἔριξε χάμου ἐκεῖνον ποῦ τὴν βαστοῦσε, καὶ ρίχτηκε νὰ βγάλῃ τὰ μάτια ἐκείνων ποῦ ἤθελαν νὰ ἀτιμάσουν τὸ παιδί της.

— Γιὰ νὰ χαρῇ τὴν κόρη ἡ ἄτιμη ἀγκαλιὰ Βουλγάρου, φώναξε, πρέπει νὰ σφάξετε πρῶτα τὴ μάννα.

— Καὶ αὐτὸ γίνεται, εἶπεν ὁ ἕνας λῃστὴς βγάζοντας τὸ γιαταγάνι του.

— Κι' ὑστερνὰ στέλνομε στὸ Δημόκα τὴν ἀραβωνιαστικιά του νὰ τὴν καμαρώσῃ, εἶπεν ὁ ἄλλος γελῶντας σὰν διάβολος.

— Βοήθεια! Σῶστέ μας, Χριστιανοί! ἐφώναξεν ἡ δυστυχισμένη μάννα, βλέποντας ἀπ' τὴ μιὰ τὴν κόρη της χάμου κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ βουλγάρικο μαχαῖρι ἀπὸ πάνω της.

— Ἔρχουμαι! Ἐρχούμαστε! Βαστᾶτε! ἀπὸ μακρυὰ ἀκούστηκε μιὰ ἀνδρίκια φωνή, Ἄ! ρὲ Μοῦργο! ἄ! Ρίξου τους! ἅρπαχτους! Ἄ! ρὲ Μοῦργο! Ἄ! γιά!...

Μαζῆ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ἀκούστηκε γαύγισμα δυνατό, καὶ ἕνα τσοπανόσκυλο, ἴσα μὲ βιδελάκι, ἐφάνηκε μέσα στὰ δενδρὰ τρέχοντας.

Ὅσο νὰ ἔλθῃ ὅμως κοντὰ μαζῆ μὲ τὸν ἀφεντικό του ποῦ ἔτρεχε τὸ κατόπι τους, οἱ τρεῖς λῃστὲς ἀφήκανε τὲς γυναῖκες φοβισμένοι καὶ χαθήκανε μὲ μιᾶς μέσα στὸ λόγγο.

Ἡ μάννα καὶ ἡ κόρη, σὰν συνεφέρανε, εἶδανε μπροστά τους τὸ Γιῶργο τὸν πιστικό, ποῦ εἶχε διωγμένο ὁ γέρο Δόγκας, γιατί ἀγαποῦσε καὶ αὐτὸς τὴν Λάμπω. Ἦταν αὐτὸς ποῦ τὲς ἀκολουθοῦσε μὲ τὸ σκύλο του ἀπὸ μακρυὰ καὶ κρυβώτουνε γιὰ νὰ μὴν προδοθῇ.

— Τί πάθατε; τὲς ρώτηξε. Ποιοὶ ἤντουσαν ποῦ σᾶς πρόσβαλαν;

Ἡ Λάμπω κλαίοντας ἔκρυψε τὴν ὄψι της, καὶ σκούπιζε τὰ χείλια καὶ τὰ μάγουλά της, ποῦ τῆς φαίνουνταν πῶς τὰ μόλεψαν τὰ μαγαρισμένα βουλγάρικα φιλιά, τὸν ἴδιο καιρὸ ποῦ ἡ μάννα της τὴν σήκωνε ἀπὸ χάμου καὶ τῆς διώρθωνε τὰ ροῦχα καὶ τὸ στηθοπάνι της, ποῦ ἦταν ἀνοιχτό, καὶ μάζευε ἀπὸ τὴ γῆς τὰ φλουριά της ποῦ ἤτανε σκορπισμένα.

— Γνώρισα ἀπὸ τῆς τρεῖς τὸν Δάμτσα, εἶπε.

— Ἄ! Γιά! Αὐτοὶ εἶναι. Τοὺς ἀντάμωσα μὲ τὸν Γιάγκο καὶ τὸν ἀδελφό του τὸν Κομιτατζῆ. Καὶ...ἡ Λάμπω;... ρώτηξε, βλέποντας χάμου τὲς πατημένες φτέρες.

— Δὲν μᾶς πείραξαν, εἶπεν ἡ μάννα, ποῦ κατάλαβε ἐκεῖνο ποῦ δὲν ξεστόμιζε τὸ παλληκάρι. Σπολάτη ποῦ μᾶς γλύτωσες...

— Δὲν σᾶς πείραξαν... μά... σᾶς ἄγγιξαν. Καὶ ὅ,τι ἀγγίζῃ ὁ Βούλγαρος, τὸ μολεύει, καὶ πρέπει, νὰ τὸ ξεπλύνῃ μὲ τὸ αἷμά του, εἶπεν ὁ Γεῶργος μὲ λύσσα.

— Νὰ μὴν τὸ κάνῃς γιὰ τὸ Θεὸ λόγο, παρακάλεσε ἡ μάννα.

— Πηγαίνετε, εἶπεν αὐτός. Δὲν θὰ σᾶς ξαναπειράξουν. Σκόρπισαν. Γιά! τὸ σκυλὶ δὲν τοὺς μυρίζεται. Ἄϊστε, κι' ἔννοιά σας... Γιά! Ἐδῶ μαι.

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτά, ἑτοίμασε τὰ πιστόλια του, καὶ χώθηκε πάλι μὲ τὸ σκυλί του μέσα στὸ λόγγο, κατὰ τὸ μέρος ποῦ θὰ πήγαιναν ἡ γυναῖκες.

Φύγανε καὶ αὐτὲς βιαστικές, ἄφοβες μὲ τὴν ὑπόσχεσι τοῦ Γιώργου, καὶ φθάσανε στὴ χώρα χωρὶς ἄλλο κακὸ συναπάντημα.

Δὲν πέρασε ὥρα, καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο διάβαιναν τὸ κατόπι τους ὁ Γέρω Δόγκας μὲ τὸ γαμβρό του τὸ Δημόκα, κουβεντιάζοντας καὶ πηγαίνοντας γιὰ τὴ χώρα. Ἀξάφνου ἀκοῦνε γαύγισμα σκυλιοῦ, καὶ ὅσο νὰ κοντοσταθοῦνε, βλέπουνε καὶ ξεπρόβαλε μέσα ἀπὸ τὰ δενδρὰ ὁ Γεῶργος μὲ τὸ σκύλο του.

Ὁ Δημόκας ἤξερε πῶς ἀγάπαε καὶ αὐτὸς τὴ Λάμπω καὶ πῶς ἔτρεχε πάντα τὸ κατόπι της, δὲν κακόβαζε ὅμως, γιατὶ ἤξερε πολὰ εἶναι ἡ Λάμπω καὶ πόσο εἰλικρινὰ τὸν ἀγαποῦσε.

— Καραοῦλι φυλᾶς πάλι, ρὲ Γεῶργο; τοῦ εἶπε γελῶντας.

— Σὰν δὲν φυλᾶς ἐσύ, φυλῶ ἐγώ, Δημόκα, τ' ἀποκρίθηκε.

— Ἀντάμα μὲ τὸ Μοῦργό σου; τοῦ ξαναεῖπε ὁ Δημόκας περιγελῶντάς τον.

— Ἀντάμα, ζέρ; Σ' αὐτὸ τὸ Μοῦργο νὰ χρωστᾶς τὰ γέλοια σου. Πρὸς ἀλλοῖῶς θἄκλαιγες.

—Τί θὲς νὰ 'πῇς, ρὲ Γεῶργο; σοβαρεύτηκε ὁ Δημόκας.

— Πῶς πᾶσα ἕνας πρέπει νὰ φυλᾷ ὅ,τ' ἀγαπᾷ, ἀποκρίθηκε ὁ Γεῶργος, καὶ χάθηκε μὲ τὸ σκύλο του μέσα στὸ λόγγο πίσω.

Ὁ Γέρω Δόγκας ποῦ τἄκουε ὅλα αὐτά, χωρὶς ν' ἀπαντᾷ, μπῆκε σὲ ἔννοια.

— Ἂς πηλαλᾶμε ταχειά, εἶπε στὸ γαμβρό του. Ἄτζαμπα φθάσανε καλὰ στὴ χώρα;

Καὶ ἄρχισε νὰ πηλαλᾷ μὲ τὰ γέρικά του τὰ ποδάρια, ποῦ ὁ Δημόκας δὲν τὸν πρόκανε.

Σὰν φθάσανε στὸ χωριό, ἡ λουτουργιὰ ἦταν ἀπὸ ὥρα ἀρχινεμένη. Πήγανε σύρμα στὴν ἐκκλησιὰ καὶ πρῶτο πρᾶμμα ποῦ γυρέψανε καὶ οἱ δυό τους μὲ τὸ μάτι ἦταν ἡ δυὸ γυναῖκες.

Τὲς εἶδαν καὶ τὲς δυὸ ζαρωμένες σὲ μιὰ γωνιὰ στὸ γυναικίτι μὲ σκυμμένα τὰ κεφάλια. Δὲν τὸ προσέξανε τὸ γιατὶ ἦταν λυπημένες. Ποιὸς δὲν εἶναι λυπημένος αὐτὴ τὴ μέρα ποῦ ψάλλουνται τὰ Ἅγια τοῦ Χριστοῦ μας Πάθια;

Σὰν ἀπόλυσε ἡ ἐκκλησιὰ βγῆκεν ὁ παππᾶς στὴν Ἁγια Θύρα κρατῶντος τὰ Ἅγραντα Μυστήρια γιὰ νὰ κοινωνήσῃ τοὺς Χριστιανοὺς ποῦ πλησιάζανε μὲ φόβο Θεοῦ. Ζυγόσανε καὶ ὁ γέρω Δόγκας καὶ ὁ Δημόκας, ποῦ ἀπὸ βραδὺς ξαγορευτήκανε στὸν Πνεματικό, καὶ κοινώνησαν. Κατόπι, παίρνοντας τὸ ἀντίδωρο, κάτσανε στὴν ἄκρη καρτερῶντας νὰ κοινωνήσουν καὶ ἡ Λάμπω μὲ τὴνμάννα της. Αὐτὲς ὅμως δὲν ἐσήμωναν. Τὲς περίμεναν πῶς θὰ ἔλθουν ὑστερνές. Μὰ ὁ κόσμος ὅλος κοινώνησε καὶ ἔφυγε καὶ ὁ παππᾶς ἐμβῆκε στὸ ἱερό, μὴ βλέποντας ἄλλους νὰ ἔρχουνται γιὰ νὰ κοινωνήσουν, καὶ ἔβγαλε τὰ πετραχείλια του.

Ὁ γέρω Δόγκας ἐπῆγε κοντὰ στὴ γυναῖκα καὶ τὴν κόρη του ἀνήσυχος.

— Γιατὶ δὲν κοινωνήσατε, γιά, σεῖς; ρώτηξε.

— Ἔχουμε κἄποιο λόγο εἶπεν ἡ κυρὰ Φιλιὼ μπερδεμένη.

— Ποιὸ λόγο;

— Δὲν κάνει νὰ τὸν ξέρουν οἱ ἄνδρες.

— Ἄ; Καὶ δὲν τὸν εἴχατε τὸ πρωῒ αὐτὸ τὸ λόγο;

— Ὄχι! Ἀξάφνα φανερώθηκε.

— Καὶ στὲς δύω; ρώτηξε μὲ ὑποψία.

— Καὶ στὲς δυό

— Ἄ!.....

Ὁ Δημόκας ἦλθε καὶ αὐτὸς κοντά.

— Ἀλήθεια, Λάμπω; ρώτηξε καὶ αὐτὸς τὴν ἀραβωνιαστικιά του, σὰν ἄκουσε τὴν ἀπάντησι.

Ἡ Λάμπω ἔριξε κάτω τὰ μάτια της, κατακι-

ΟΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΝ ΔΟΞΑΣΘΕΝΤΕΣ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ

Ο ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΥ ΤΟΥ 1896

Σ. ΛΟΥΗΣ

Ὅστις διέτρεξε 40 χιλιόμετρα εἰς 2 ὥρας 58' καὶ 48'' ἐπὶ δρόμου ὅμως ὄντος τότε περισσότερα ἀνωμάλου τοῦ σημερινοῦ.

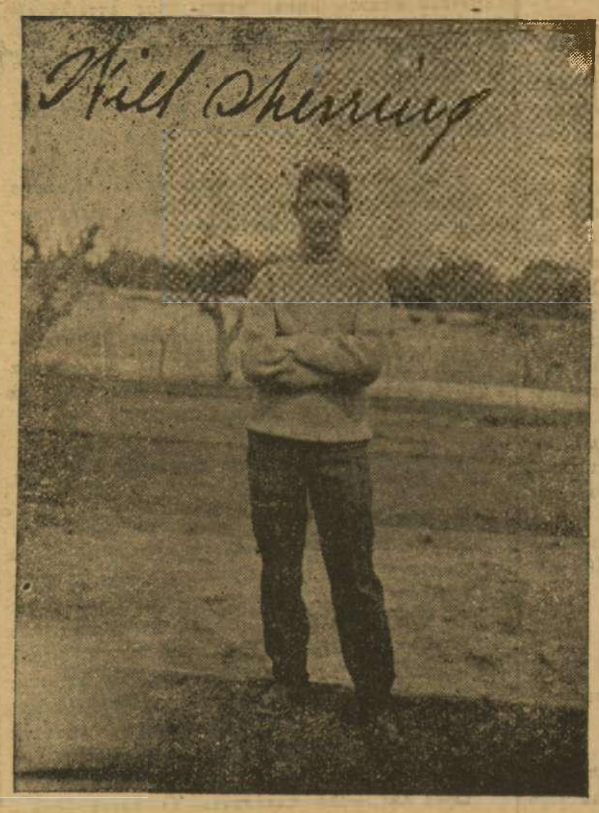

Ο ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΕΙΟΥ ΤΟΥ 1906

ΣΕΡΙΓΚ

Διατρέξας 41 χιλιόμετρα εἰς 2 ὥρας 51' καὶ 41''

* Ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν μας εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ διηγήματος, ἡ ὁποία εἶνε καθαρὰ Μακεδονική.

τρίνισε, τὴν πῆρε τὸ παράπονο, καὶ δὲν ἀποκρίθηκε.

Ὁ Δημόκας ἐπῆγε κοντήτερα καὶ τὴν ἐξέτασε. Τοῦ ἦλθαν ὑποψίες, ὅπως ἔρχονται σ' ὅλους ὅσοι ἀγαποῦνε.

Γιατί τάχα αὐτὴ τὴ φορὰ σουρφάνιασε, ἀντὶ νὰ κοκκινήσῃ ; Γιατί νἆναι κλαμμένη, ἀντὶς νἆναι γελαστή ; Γιατί δὲν κοττᾷ νὰ τὸν τηράξῃ στὰ μάτια ; Γιατί δὲν κοινωνᾷ, ἀφ' οὗ ἦρθε ἐπὶ ταυτοῦ ἀπ' τὸ χωριό ; Τί τάχα τῆς ἀκλούθησε, ἀπὸ τὴ μάνδρα ποὔφυγε ἀποφασισμένη, ἴσα μὲ τὴ χώρα ποῦ βρέθηκε μετανοιωσμένη ;

Θυμήθηκε τὰ λόγια τοῦ Γιώργου τώρα. Καὶ χίλια δυὼ ἄρχισε νὰ βάζῃ ὁ νοῦς του. Τὴν ἀλήθεια μόνο δὲν ἔβαζε.

— Λάμπω ! Κάτι ἔπαθες, κἄτι ἔχεις, κἄτι μᾶς κρύβεις, τῆς εἶπε.

— Τίποτα, μπόρεσε μόνο νὰ τοῦ ἀποκριθῇ αὐτὴ καὶ ἔτρεμε σἂν τὸ φύλλο.

— Ναί ! Τὸ νοιώθω ! Τὸ ξέρω καλὰ ἐγώ.

— Τί ξέρεις ;.... γιά ;... καὶ ἔτρεμε ἀκόμα.

Ὁ Δημόκας δὲν ἀπάντησε. Τί ν' ἀπαντήσῃ. Ἤξερε. Καὶ ὅμως τίποτε δὲν ἤξερε ἄλλο, παρὰ μόνο πῶς κἄτι τῆς ἀκλούθησε, πῶς κἄτι τοῦ κρύβανε. Ἤξερε πῶς κἄτι ἤξερε. Αὐτὸ μόνο.

— Μπᾶς κι' εἴδατε τὸ Γεῶργο ; σαστισμένα ρώτηξε καὶ ἡ κυρὰ Φιλιὼ βλέποντας πῶς ἡ Λάμπω κόντευε νὰ λιγοθυμήσῃ.

— Τὸν εἴδαμε, μὰ δὲν μᾶς εἶπε. Θὰ μοῦ πῇ ὅμως ὁ Γεῶργος ἂν ἀγαπᾷ τὴ ζωή του.

Εἶπεν ὁ Δημόκας καὶ ἔφυγε τρεχάτος εἰς τὰ λόγια τὰ φωτιστικὰ τῆς πεθερᾶς του, σὰν τρελλός, σἂν σερσέμης, νὰ πάῃ νὰ βρῇ τὸ Γεῶργο.

Ὁ γέρο Δόγκας ἔτρεξε τὸ κατόπιν του, μὰ δὲν τὸν πρόκανε. Γύρισε πίσου στὴ στάνη συλλογισμένος καὶ ὅλος νεῦρα, αὐτὸς ὁ καλὸς ἄνθρωπος. Ὅλα τοῦ φταίγανε. Γιατί τοῦ φταίγανε ὅλα ; Γιατί δὲν ἤξευρε ποιὸς τοῦ φταίει. Γι' αὐτό.

Ὅλη τὴ Μεγάλη Πέμπτη, τὴ Μεγάλη Παρασκευὴ καὶ τὸ Μέγα Σάββατο, ὁ Δημόκας δὲν φανερώθηκε στὴ στάνη. Τὸν γυρεύανε παντοῦ, μὰ κανεὶς δὲν τὸν ἀντάμωσε. Μόνον τὸ βράδυ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου ἕνας πιστικὸς εἶπε στὸ γέρο Δόγκα πῶς τὸν εἶδε νὰ κουβεντιάζῃ κρυφὰ μὲ τὸ Γεῶργο στὸν κάμπο, μὰ φιλικά, γιατὶ στὸ τέλος δόσανε τα χέρια καὶ χωριστήκανε ἀγαπημένα.

Καὶ τωόντες ὁ Δημόκας γύρευε φιρί, φιρὶ τὸ Γεῶργο παντοῦ. Τὸ βράδυ ἐκεῖνο τὸν πέτυχε στὸν κάμπο, καταβαίνοντας ἀπ' τὸ βουνὸ γιὰ νὰ κάνῃ Πάσχα. Τὸ τί εἴπανε καὶ τί δὲν εἴπανε μεταξὺ τους οἱ δύω ἐκεῖνοι λεβέντες ποῦ ἀγαπούσανε τὴν ἴδια κοπελιὰ ἀπόμεινε μυστικὸ τῶν δυωνῶ τους. Μόνο σὰν χωριζούτανε δώσανε τὰ χέρια, καὶ ὁ πιστικὸς τοῦ γέρο Δόγκα τοῦ φάνηκε πῶς ἤκουσε τὰ ὑστερνά τους λόγια.

— Σὰν μάθῃς, θὰ μοῦ πῇς, εἶπεν ὁ Δημόκας.

— Θὰ μάθω καὶ θὰ σοῦ πῶ, τ' ἀποκρίθηκε ὁ Γεῶργος.

Καὶ χωριστήκανε σἂν ἀδέρφια.

Ὁ γέρο-Δόγκας καθούτανε ἀπάνου στὰ κάρβουνα. Καταλάβαινε πῶς κἄτι ἀσυνείθιστο, κἄτι ἄπρεπο, κἄτι μουρντάρικο ἔτυχε στὲς γυναῖκες. Τί ὅμως, ἀπὸ ποιὸν ὅμως ; Ἡ δυὼ γυναῖκες ποῦ ξέρανε δὲν τοὺς λέγανε, γιὰ νὰ μὴ τοὺς χαλντίσουνε καὶ χτυπηθοῦν μὲ τοὺς κομιτατζῆδες αὐτὸς καὶ ὁ Δημόκας. Καὶ οἱ κομιτατζῆδες εἶναι σκυλλιά, θηρία ἀνήμερα, ποῦ τοὺς τρέμουνε γυναῖκες καὶ ἄνδρες. Ὄχι πῶς εἶναι παλληκάρια, ἀλλὰ πῶς δὲν ἔχουνε ἀπάνω τους, οὔτε ἱερὸ οὔτε ὅσιο. Σκοτώνουνε μωρὰ παιδιά, σκοτώνουνε γυναῖκες, σκοτώνουνε γέρους, μὲ μπόμπες, μὲ μαχαίρι, μὲ πιστόλι, μὲ ὅ,τι βροῦνε. Τοὺς ἄνδρες ὅμως δὲν τοὺς σκοτώνουνε. Τοὺς δολοφονοῦνε. Τοὺς τρῶνε μπαμπέσικα, ὅπως εἶναι μαθημένοι νὰ σκοτώνουνε καὶ νὰ τρῶνε ἀνθρωπινὰ συκότια καὶ νὰ πίνουνε μέσα σὲ ἀνδρίκιο, σὲ παλληκαρίσιο ἐχθρικὸ κεφάλι αἷμα, ἢ νερὸ ἢ κρασί, σὰν τὸν ἀρχιληστή τους τὸν Κροῦμο, μιὰ φορά.

Ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ ὁ Δημόκας, σἂν φανερώθηκε στὴ στάνη τὴν νύκτα τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, δὲν ἔβγαζε μιλιὰ ἀπὸ τὸ στόμα του.

Ὁ γέρο Δόγκας τὸν ρώτησε.

— Τί ἔμαθες, Δημόκα ; γιά ;..

— Ταχειὰ σοῦ λέω, πεθερέ !

Αὐτὰ ηταν ὅλα-ὅλα τὰ λόγια ποῦ εἴπανε.

Ἔτσι ἦλθε καὶ ἡ Λαμπρή, καὶ τίποτα δὲν ἔμαθε.

Ἦταν ἡ παραμονὲς τοῦ γάμου τῆς Λάμπως μὲ τὸ Δημόκα, καὶ ὅμως ἀκόμα στὸ σπῆτι τοῦ γέρο Δόγκα, ἀντὶ χαρές, ὅλα ἦταν μαῦρα καὶ σκοτεινά. Λὲς καὶ κακὸ μάτι βάσκανε τὴν ὠμορφιὰ τῆς Λάμπως καὶ τὴ λεβεντιὰ τοῦ Δημόκα. Λὲς καὶ ὁ χάρος πετοῦσε ἀπὸ πάνω, ἀπὸ τὸ εὐτυχισμένο σπῆτι. Ὁ γέρο Δόγκας ἦταν ὅλο νεῦρα καὶ ὑποψία. Ὁ Δημόκας ἦταν καταχνιασμένος, σἂν χειμῶνας. Ὅσο γιὰ τὲς γυναῖκες, αὐτὲς καὶ ἂν ἤθελαν νὰ ξεχάσουν τὸ κακό, ποῦ τὸ κάτω, κάτω δὲν ἦταν δὰ καὶ μεγάλο, ἀφοῦ τὸ πρόλαβε ὁ Γεῶργος, πάντα ὅμως ἦταν ἀνήσυχες, ὅσο βλέπανε τοὺς ἄνδρες νὰ βράζουνε μέσα τους σἂν δυὼ ἡφαίστεια, χωρὶς ὁ ἕνας νὰ ξέρῃ τὸ τί ὁ ἄλλος ἤξερε, καὶ χωρὶς νὰ δύνουνται νὰ τοὺς τὸ ποῦνε αὐτὲς ποῦ τὸ ξέρανε.

Ὁ γέρο Δόγκας τὴν ὥρα ποῦ ἀνασταίνανε, εἶδε τὸ Δημόκα στὴν ἐκκλησιὰ ἀπ' ὄξω μονάχο, ἀκουμπισμένο ἀπάνω σ' ἕνα πλατάνι, σὰν νἄγειρε τὸ ἕνα πλατάνι καὶ ἀκούμπισε ἀπάνω στ' ἄλλο. Ὁ γέρο Δόγκας τὸν ζύγωσε μὲ ἀπόφασι νὰ μάθῃ αὐτὴ τὴ φορὰ τὴν ἀλήθεια.

— Ἔμαθες ; τὸν ρώτησε. Πέσε μου.

— Ἔμαθα...

— Ποιὸς εἶνε ;...

— Οἱ κομιτατζῆδες...

— Ἄχ !... εἶπε μὲ καϋμὸ ὁ γέρο Δόγκας καὶ ἐπήδησε σὰν νὰ τὸν δάγκασε ὄχεντρα, καὶ σήκωσε τὴν τσοπάνικη ἀγκούλα του. Ὁ Δημόκας δὲν μίλησε.

— Κάλλιο Τοῦρκος, εἶπε σὲ λίγο ὁ γέρος. Μεγάλο τὸ κακό, Δμόκα, παιδί μου ; Πέσε μού το...

— Καὶ ναὶ καὶ ὄχι

— Παστρικὰ λόγια, Δμόκα παιδί μου, μίλιε.

— Εἴδανε, ἀγγίξανε, φιλήσανε, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὲ νὰ δοῦνε, νὲ ν' ἀγγίξουνε, νὲ νὰ φιλήσουνε, εἶπεν ὁ Δημόκας δαγκάνοντας τὰ χέρια του μὲ λύσσα καὶ μὲ δάκρυα.

— Καλά, εἶπεν ὁ γέροντας μὲ δάκρυα στὰ μάτια. Θὰ μοῦ πῇς κ' ἐμένα.

— Θὰ σοῦ πῶ, εἶπε ὁ Δημόκας.

Καὶ δὲν βγάλανε ἄλλο λόγο ἀπὸ τὸ στόμα τους.

Τελειώνοντας ἡ Ἀνάστασι γυρίσανε μὲ τὲς γυναῖκες καὶ δυὼ πιστικοὶ στὸ σπῆτι γιὰ νὰ φᾶνε κατὰ τὸ ἀντέτι τὸ κοκορέτσι τὸ πρῶτο μὲ τὸ κόκκινο αὐγό. Οὔτε φάγανε ὅμως, οὔτε τσουγγρίσανε τὰ κόκκινα αὐγά.

— Χριστὸς Ἀνέστη, εὐχήθηκεν ἡ κυρὰ Φιλιὼ στὸν ἄνδρα της.

Μιλιὰ δὲν ἔβγαλε αὐτός. Οὔτε τὴν ἀγκάλιασε, οὔτε τὴν ἐφίλησε, οὔτε τὴν εὐχήθηκε.

— Χριστὸς Ἀνέστη ! εἶπε καὶ ἡ Λάμπω ταπεινὰ στὸν ἀρραβωνιαστικό της μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή.

Μιλιὰ δὲν ἔβγαλε κι' αὐτός. Οὔτε τὴν ἀγκάλιασε, οὔτε τὴν φίλησε, οὔτε τὴν εὐχήθηκε.

Μαζευτήκανε πάλι κ' ἡ δυώ τους στὴν κόχη. Καταλάβανε πῶς τὤμαθαν οἱ ἄνδρες καὶ φοβηθήκανε σἂν νἆταν ἀληθινὰ φταίχτρες.

Οἱ δυὼ ἄνδρες βράζανε μέσα τους, καὶ μοιάζανε σἂν δυὼ θηρία στὸ κλουβί.

Ἀξάφνου ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ φαίνεται ὁ Γεῶργος μὲ τὸ σκυλλί του.

—Γεῶργο, τοῦ φώναξε ὁ Δημόκας καὶ τινάχτηκε ὄξω.

— Πᾶμε, τοῦ εἶπε ὁ Γεῶργος.

Ὁ Δημόκας ἐπῆρε τὸ σελάχι του καὶ ἔδωκε καὶ στὸν πενθερό του τὸ δικό του.

— Πᾶμε, τοῦ εἶπε, χωρὶς νὰ βγάλῃ ἄλλο λόγο ἀπὸ τὸ στόμα του.

Καὶ φύγανε καὶ οἱ τρεῖς σἂν σίφουνας, καὶ χαθήκανε στὸ σκοτάδι σἂν ξωτικά.

Βγήκανε ὄξου, μακρυὰ ἀπ' τὸ χωριό, καὶ κανεὶς ἀπὸ τῆς τρεῖς δὲν ἔβγαζε ἄχνα ἀπὸ τὸ στόμα του. Ὁ Μοῦργος, τὸ τσοπανόσκυλλο τοῦ Γεώργου, ἀκολουθοῦσε καὶ αὐτὸ ἀπὸ κοντά.

Μόνο σἂν ἀνεβήκανε τὸ βουνὸ καὶ σταθήκανε ν' ξαποστάσουνε, ὁ Δημόκας ρώτηξε :

— Ποῦ θὰ τῆς ἀνταμώσουμε, Γεῶργο ρὲ τ' ἀδέρφι ;

— Θὰ τῆς ἀπαντέξουμε στὸ Καβακλὶ Δερβέν, ποῦ θὰ περάσουνε.

— Κ' οἱ τρεῖς τους ;

— Κ' οἱ τρεῖς τους.

— Ἔχεις μαντάτο ;

— Ναί.

— Σίγουρο ;

— Πᾶνε νὰ σμίξουνε μὲ τὸν ἀρχικομιτατζῆ τὸ Γιοντσὲφ ἀπάνου ψηλά, γιατὶ τοὺς ἔστειλα εἴδησι πῶς τῆς γυρεύω φιρί, φιρὶ νὰ τοὺς σκοτώσω.

— Δὲν ἔκανες καλά, γιὰ τὰ ὑστερνά, Γεῶργο. Θὰ προδοθῇς.

— Ἂς ἔρθουν νὰ μὲ βροῦνε μὲ τῆς ἀντάρτες, εἶπεν ὁ Γεῶργος.

— Ἆ !

— Δὲ μὤρχεται ὅμως ἡ μπρουσκάδα, Γεῶργο τ' ἀδέρφι, εἶπεν ὁ Δημόκας. Ἤθελα παλληκαρίσια.

— Παλληκαρίσια θὰ τοὺς βγῶ ἀπὸ μπροστά τους, ζέρ, ἀποκρίθηκε ὁ Γεῶργος.

— Καὶ σἂν μπροκάνουνε καὶ...

— Αὐτοί ; Ἅμα μ' ἀντικρύσουνε θὰ πομείνουμε. Ἂν δὲν εἶχα τὸ Μοῦργο, θὰ φοβώμουνα πῶς θὰ μᾶς φεύγανε στὰ σκοτάδια. Μὰ αὐτὸς θὰ τοὺς κομματιάσῃ σὰν ἀγρίμια.

— Ἆ !...

Καὶ δὲν εἴπανε ἄλλο λόγο συναναμεταξύ τους.

Ἡ κυρὰ Φιλιὼ καὶ ἡ κόρη της, σὰν εἴδανε τοὺς τρεῖς ἄνδρες ποῦ φύγανε μὲ παρόμοιο τρόπο τὸ νοιώσανε πῶς τἄμαθαν ὅλα ἀπὸ τὸ Γεῶργο, μὰ δὲν ξεστομίσανε οὔτε τσιμουδιά. Ἐκυττάξανε μόνο ἡ μιὰ τὴν ἄλλη μὲ δάκρυα στὰ μάτια, καὶ κατόπι σηκωθήκανε, ἐπήγανε στὴν πόρτα, ρίξανε μιὰ ματιὰ ὄξω, καὶ σὰν εἴδανε πῶς δὲν φαίνεται κανείς, κλείσανε ξανὰ τὴν πόρτα, καὶ πήγανε καὶ πέσανα καὶ οἱ δυὼ τους στὰ γόνατα, μπροστὰ στὰ εἰκονίσματα, παρακαλῶντας τὸν Ἄη Γεώργη νὰ τῆς προστατέψῃ ἀπὸ τῆς κομιτατζῆδες.

Ὧρες καὶ ὧρες περάσανε. Ὁ ἥλιος ἔσκανε πίσω ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ χρύσωνε τὲς κορφές τους καὶ ἡ δυὼ γυναῖκες τῆς περιμένανε ἀκόμα μὲ ἀδιάκοπο καρδιοκτύπι.

Σὲ κάθε ταραχή, στρέφανε τὰ μάτιά τους καὶ περιμένανε νὰ δοῦνε τὴν πόρτα ν' ἀνοίγῃ. Κανεὶς ὅμως. Μόνο κανένας πιστικὸς ἐρχούντανε νὰ ρωτήξῃ γιὰ τὸ γέρο Δόγκα, καὶ αὐτὲς τοῦ λέγανε πῶς πῆγε μὲ τὸ Δημόκα στὴ χώρα, γιὰ νὰ μὴ μάθουν οἱ κομιτατζῆδες ποῦ πᾶνε.

Ὁ ἥλιος ψήλωσε, ὁ ἥλιος ἐχαμήλωσε, ἡ 'μέρα πέρασε, καὶ κανένα χαμπέρι δὲν εἴχανε ἀπὸ τῆς ἄνδρες. Οὔτε ὁ Δόγκας, οὔτε ὁ Δημόκας φανερώθηκαν πουθενά.

Ἔτσι πέρασε καὶ ἡ νύχτα καὶ ἡ ἄλλη μέρα. Οἱ πιστικοὶ πηγαινοερχόντουσαν ἀδιάκοπα νὰ ρωτοῦν, πάντα ὅμως τὴν ἴδια ἀπάντησι τοὺς ἔδιναν ἡ γυναῖκες.

— Θἆναι στὴ χώρα. Πάησαν γιὰ ψούνια γιὰ τὴ χαρὰ τῆς Λάμπως.

Τὸ βράδυ ὅμως τῆς δεύτερης μέρας ἡ δυὼ γυναῖκες ἄρχισαν ν' ἀνησυχοῦν μὲ τὰ σωστά τους γιὰ τὴν ἄργητα. Ἀφ' ὄντας φύγανε οἱ δυὸ ἄνδρες, ἡ ἄμοιρες δὲν βάλανε οὔτε μπουκιὰ στὸ στόμα τους. Ἦταν γιὰ λυπημὸ καὶ ἡ δρό. Ἡ λύπη, ἡ νηστικάδα, τὸ καρδιοκτύπι, τὲς εἶχε ζαβώσει, τὲς ἔλυωσε.

Ξημέρωνε τοῦ Ἄη—Γεωργιοῦ, ποῦ ἦταν μελετημένο γιὰ νὰ γενῇ ὁ γάμος. Ἡ κυρὰ Φιλιὼ ἐπῆρε ὅλες τὲς λαμπάδες τῆς Λαμπρῆς ποῦ εἴχανε ἀκουμπισμένες στὰ κονίσματα κοντὰ καὶ τὲς ἄναψε. Ἔπειτα γονάτισε μὲ τὴν κόρη της, καὶ ἄρχισε νὰ παρακαλᾷ πάλι τὸν Ἄγιο.

— Ἄη μου Γεώργη, πάρε της καὶ τῆς δρῶ στὸ ἄτι σου ἀπάνου, καὶ γλύτωσέ μας της ἀπὸ τὰ σκυλλιά. Λαμπάδα ἴσα μὲ τὸ μπόϊ μου θὰ σοῦ ἀνάψω, Ἄη μου. Γεώργη, μάρτυρα, θαμματουργέ ! Ξυπόλυτη θὰ ἔρθω νὰ σὲ προσκυνήσω, στὴ χάρι σου ! Κάνε νὰ γλυτώσουνε γεροί . . .

Καὶ μὲ τὴν προσευχή, ποῦ ἔβγαινε μέσ' ἀπ' τὰ φυλλοκάρδια τους, τὰ δάκρυ τους τρέχανε ποτάμι.

Καὶ ἤτανε βασιλεμμένη ἡ πούλια, σὰν ἀκοῦσανε περπάτημα ἀπ' ὄξω, καὶ ὥς που ν' ἀγγρουμασθοῦν, εἴδανε ἡ πόρτα ν' ἀνοίγῃ, καὶ νὰ μποῦνε ἀπ' τὸ δρόμο ὁ Δόγκας καὶ ὁ Δημόκας.

Ἦταν καὶ οἱ δυὼ συναίματοι, τὰ χέρια καὶ τὰ ρουχά τους, μὰ ἡ ὄψι τους ἤτανε χαρωπή. Κἄτι ποῦ βαστούσανε στὰ χέρια τους μέσα σ' ἕνα ματωμένο τζεβρέ, τὰ ποθέσανε ἀπάνου στὸ τζάκι.

Ἡ δυὼ γυναῖκες τρέξανε ν' ἀνοίξουν τὸν τζεβρέ. Μὰ κατὰ πῶς ἀντικρύσανε τὸ τί εἶχε μέσα, κάνανε πίσου μὲ φρίκη. Τοὺς φάνηκε πῶς εἴδανε μέσα ἀνθρωπινὰ δάχτυλα καὶ χείλια μὲ μουστάκια, καὶ μάτια βγαλμένα καὶ αὐτιὰ καὶ μύτες.

— Τί εἶναι, καλέ, αὐτά ; Γιά ; ρωτήξανε τρομασμένες ποῦ εἴδανε τὰ ματωμένα κοψίδια.

— Τὸ κοκορέτσι μας, Λάμπω. Κοκορέτσι ἀπὸ βουλγάρικα κορμιά. εἶπεν ὁ Δημόκας μὲ ἄγρια χαρά. Κοκορέτσι ἀπὸ τὰ μάτια ποῦ εἴδανε τὰ κάλλη σου, τὰ χέρια ποῦ σ' ἀγγίξανε τὰ χείλια ποῦ σὲ φιλήσανε τ' αὐτιὰ ποῦ σ' ἀκούσανε νὰ κλαῖς νωφέλευτα.

Ἡ Λάμπω ἔρριξε χάμου τὰ μάτια ἀπὸ ντροπὴ καὶ φρίκη μαζῆ.

— Ψηλὰ βάστα τὸ κεφάλι σου, Λάμπω, τῆς εἶπεν ὁ γέρο Δόγκας, ὁ πατέρας της. Ἡ καταφρόνια ποῦ πληρώνεται ἔτσι, δίνει περηφάνια, καὶ ὄχι ντροπὴ στὸ νοικοκύρι. Τρία βουργάρικα κεφάλια, για ἕνα φιλὶ Ἑλληνοπούλας δὲν εἶναι καὶ πολύ. Τί λές, Φιλιώ ;

Καὶ ἄνοιξε τὴν ἀγκαλιά του στὴ γυναῖκά του, τὴν ἴδια στιγμὴ ποῦ ὁ Δημόκας ἄνοιγε τὴ δική του στὴν ἀρραβωνιαστικιά του.

— Χριστὸς Ἀνέστη ! εἶπεν ὁ Δημόκας, σφίγκοντας καὶ φιλῶντας τὴν ἀρραβωνιαστικιά του μ' ἀγάπη περισσή.

— Χριστὸς Ἀνέστη ! εἶπε καὶ ὁ γέρω Δόγκας σφίγκοντας καὶ φιλῶντας γλυκὰ τὴ γυναῖκά του.

Ἡ δυὼ γυναῖκες τοὺς φιλήσανε καὶ αὐτὲς μὲ χαρὰ καὶ ἀναλυθήκανε στὰ δάκρυα.

— Φέρε τὰ κόκκινα αὐγὰ νὰ τσουγκρίσουμε, νὰ κάνουμε Πάσχα, εἶπεν ὁ γέρο Δόγκας.

— Καὶ τοῦ χρόνου παρόμοιο κοκορέτσι, εὐχήθηκε καὶ ὁ Δημόκας, καὶ πέταξε ὄξου στὰ σκυλλιὰ τῆς γειτονιᾶς τὰ ματωμένα κοψίδια, ποῦ εἶχε ἀποθεμένα στὸ τζάκι.

— Καὶ ὁ. . . Γεῶργος ; θυμήθηκε ἡ κυρὰ Φιλιώ.

—Πάει ἀντάρτης, ἀποκριθήκανε οἱ δυὼ ἄνδρες.

—Ὁ Χριστὸς καὶ ἡ Παναγιὰ κι' ὁ Ἄη Γεώργης πάντα μαζῆ του, γιὰ τὸ καλὸ τῆς Πατρίδας.

Ἐν Πειραιεῖ 1906.

Ἐμμ. Βεκιαρέλης

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΓΝΩΜΑΙ ΞΕΝΩΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Ὁ Ἰταλὸς δημοσιογράφος κ. Γκουέρρα :

«Οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες εἶναι ἀρχὴ τῆς ἀδελφοποιήσεως πάντων τῶν λαῶν τοῦ κόσμου.»

Ρωμ. Γκουέρρα

Ὁ κ. Γκόλμαν, συντάκτης μιᾶς τῶν μεγαλειτέρων δανικῶν ἐφημερίδων, τῆς «Μπέρλιγκξ Κετιδέντε», ἔγραψε :

«Οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες συνετέλεσαν ὥστε νὰ συγκεντρωθῶσιν ἐν Ἀθήναις ὅλοι ἐκεῖνοι, ὅσοι ἐθαύμαζαν τὴν κλασικὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ ἀγαπήσουν τὴν νεωτέραν.» **Γκόλμαν**

Ὁ Ἀμερικανὸς ὀλυμπιονίκης κ. Σεριδὰν

«Ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανοὺς ἀθλητὰς στέλλω χαιρετισμὸν καὶ εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς πολλοὺς ἐν Ἑλλάδι φίλους, τὴν βασιλείαν, τὴν κυβέρνησιν καὶ τὸ Στάδιον.» **Μ. Σεριδὰν**

Ὁ συντάκτης τῆς λονδινείου «Σημαίας» Τσῶρτσιλ :

Δι' ἐμέ, ὅστις εἶμαι ἀθλητής, ἡ Ἑλλάς, εἶναι τὸ μόνον κράτος, τὸ ὁποῖον γνωρίζει νὰ περιποιῆται ἀθλητάς.» **Τσῶρτσιλ**

Ὁ Ἰταλὸς δημοσιογράφος κ. Μαγγαγίνη γράφει ποιητικώτατα :

«Σκόρπιζε, ὦ ἥλιε, τὰς ἀκτῖνάς σου ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, τῆς ἐκλεκτῆς χώρας καὶ εὐλογημένης ἀπὸ τὸν Θεόν. Εἴπερ ποτε λάμπε καὶ σκόρπιζε τῶν ἀκτίνων σου τὴν ζωοποιὸν δύναμιν. Τί ἡμέρα εἶναι αὐτή, καθ' ἣν ὁ ἀὴρ πλήρης χαρᾶς χαμογελᾷ καὶ δὲν φθάνει μέχρι τῆς πατρίδος μας; Ὦ ἐννοῶ καλῶς τὸ μυστικόν σου. Ἑορτάζεις.»

Μαγγαγίνη

Ὁ κ. Σούλιβαν, ὁ πρόεδρος τῆς ἀμερικανικῆς ἐπιτροπῆς, πρὸς ὃν ὁ Ρούζβελτ ἀπέστειλε τὸ περίφημον τηλεγράφημα, γράφει :

«Εἶμαι πλήρης χαρᾶς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἔχασα καὶ τὸ καπέλλο μου.» **Σούλιβαν**

Τέλος ἡ κ. Πόουελ εἰς δύο γραμμάς :

«Ἡ Νέα Ἀμερικὴ προπίνει εἰς ὑγείαν τῆς γηραιᾶς Ἑλλάδος.» **κ. Δ. Πόουελ**

Ὁ κ. Τσῶρτσιλ, συνεργάτης τῆς «Σημαίας» τοῦ Λονδίνου, ἔλεγεν ὅτι τὸ θέαμα, εἰς τὸ ὁποῖον παρέστη, εἶναι μοναδικόν :

Ὅ,τι μοῦ ἔκαμεν ἐντύπωσιν, προσέθηκεν, εἶναι ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ λαοῦ. Αὐτὴ ἡ πλήμμυρα τῶν μεγάλων καὶ εὐγενῶν αἰσθημάτων δὲν ἀπαντᾷ πανταχοῦ. Εἶμαι ἐνθουσιασμένος, ἀλλ' εἶμαι καὶ εὐτυχής, διότι κατῆλθα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Σᾶς βεβαιῶ δὲ ὅτι ὄχι μόνον ἐγώ, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ Ἄγγλοι ἀθληταὶ θὰ ἐρχώμεθα καθ' ἑκάστην τετραετίαν εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνας. Ὅσον διὰ τὴν χώραν σας δὲν εὑρίσκω λόγους νὰ ἐξάρω τὰς φυσικὰς καλλονάς της. Πουθενὰ ἀλλοῦ παρ' ὅσον ἐδῶ ὁ ἥλιος εἶναι τόσον θωπευτικός, οἱ ἄνθρωποι τόσον εὐγενεῖς, καὶ τόσον φιλομειδὴς ἡ φύσις.

Ὁ κ. *Μαγγαγίνη* Ἰταλὸς δημοσιογράφος τῆς Ρώμης, εὑρίσκει τὰς ἡμέρας τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων ὡς ὄραμα ὑπερκόσμιον.

Αἱ Ἀθῆναι, λέγει, εἶναι ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας. Πρώτην φορὰν τὰς ἐπεσκέφθην, ἀλλὰ δὲν θὰ εἶναι καὶ ἡ τελευταία. Ἕως τώρα τὰς ἐθαύμαζον διὰ τὴν ἱστορίαν των, τώρα καὶ τὰς ἀγαπῶ. Ἔχομεν δὲ καθῆκον ὅλοι ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι τόσον καλὰ τὰς ἐγνωρίσαμεν ἐκ τοῦ πλησίον, νὰ μεταδώσωμεν εἰς πάντας τοὺς συμπολίτας μας τὰς ἐντυπώσεις μας καὶ νὰ διατρανώσωμεν παρὰ τὰς φυσικὰς αὐτῆς καλλονὰς τὴν ἔτι μᾶλλον φυσικωτέραν καὶ εἰλικρινεστέραν, τοῦ λαοῦ τὴν φιλοξενίαν. Ἀναχωρῶ αὔριον μέσον Βρινδησίου, προσθέτει, διὰ τὴν Ρώμην, ἀλλὰ μαζῆ μου λαμβάνω ἓν κομμάτι ἀπὸ τὴν ἐξιδανικευμένην ζωήν σας, ἀπὸ τὰς Ἀθήνας καὶ ἀπὸ τὰς ἀρχαιότητάς των.

Ὁ Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος κ. *Πάστερ* ἀντιπρόσωπος τεσσάρων ἀμερικανικῶν ἐφημερίδων, καὶ ἡ χαριεστάτη αὐτοῦ σύζυγος ἐφάνη καταμαγευμένος.

Οἱ Ἀγῶνες, εἶπεν, εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐνθυμίζουν τὰς μεγάλας ἑορτὰς τῶν προγόνων σας. Οἱ ἀρχαῖοι θρίαμβοι τῶν Ὀλυμπιακῶν ἦσαν βεβαίως κἄτι παρόμοιον πρὸς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἴδομεν εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον αὐτὰς τὰς ἡμέρας. Καὶ χωρὶς νὰ σᾶς κολακεύσω Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες οὐδαμοῦ προκαλοῦν τόσον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ λαοῦ, ὅσον ἐνταῦθα. Τὸ θέαμα τοῦ Σταδίου εἶναι ἀληθῶς splendid.

Οἱ ὑπὸ τοῦ Πινδάρου ὑμνηθέντες Ὀλυμπιονῖκαι

Ὁ κατωτέρω πίναξ ἐμφαίνει τὸ ὄνομα καὶ τὴν πατρίδα ἑκάστου τῶν εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀνακηρυχθέντων νικητῶν καὶ ὑπὸ τοῦ Πινδάρου ὑμνηθέντων :

Ἀγησίας Συρακούσιος, παῖς Σωκράτους, νικήσας Ἀπήνῃ καὶ Πυγμῇ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Ἀγησιδάμας, Λοκρὸς Ἐπιζεφύριος, Πυγμῇ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Ἀλκιμέδων, Αἰγινήτης, Πάλῃ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Ἀλκιμήδας, Αἰγινήτης, Πάλῃ ἐν Νεμέᾳ.

Ἀρισταγόρας, παῖς Ἀρκεσιλάου, Πρύτανις Τενέδιος ἐν Νεμέᾳ.

Ἀριστοκλείδης, Αἰγινήτης, Παγκρατίῳ ἐν Νεμέᾳ.

Ἀριστομένης, Αἰγινήτης, Πάλῃ εἰς Πύθια.

Ἀρκεσίλαος, βασιλεὺς Κυρήνης, Ἅρματι εἰς Πύθια.

Ἀσώπηχος, Ὀρχομένιος, Σταδίῳ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Δεινίας, παῖς τοῦ Μέγα, Αἰγινήτης, Σταδίῳ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Διαγόρας, Ρόδιος, Πυγμῇ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Ἐργοτέλης, Ἱμεραῖος, Δρόμῳ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Ἐφάρμοστος, Ὀπούντιος, Πάλῃ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Ἡρόδοτος, Θηβαῖος, Ἅρματι εἰς Ἴσθμια.

Θειαῖος, παῖς Οὐλία, Ἀργεῖος, Πάλῃ ἐν Νεμέᾳ.

Θήρων, βασιλεὺς Ἀκραγαντίνων, Ἅρματι ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Θρασηδαῖος, Θηβαῖος, Σταδίῳ εἰς Πύθια.

Ἱέρων, βασιλεὺς Συρακουσίων, Ἅρματι ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Κέλητι εἰς Πύθια.

Ἱπποκλῆς, Θησσαφός, Δολίχῳ καὶ Πεντάθλῳ εἰς Πύθια.

Κλέανδρος, Αἰγινήτης, Παγκρατίῳ εἰς Ἴσθμια.

Μεγακλῆς, Ἀθηναῖος, Ἅρματι εἰς Ἴσθμια.

Μέλισσος, Θηβαῖος, Κέλητι εἰς Ἴσθμια.

Μίδας, Ἀκραγαντῖνος, Πάλῃ εἰς Πύθια.

Ξενοκράτης, Ἀκραγαντῖνος, Ἅρματι εἰς Πύθια καὶ Ἴσθμια.

Ξενοφῶν, Κορίνθιος, Σταδίῳ καὶ Πεντάθλῳ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Πυθέας, Αἰγινήτης, παῖς τοῦ Λάμπωνος, Παγκρατίῳ ἐν Νεμέᾳ.

Στρεψιάδης, Θηβαῖος, Παγκρατίῳ εἰς Ἴσθμια.

Σωγένης, Αἰγινήτης, Πεντάθλῳ ἐν Νεμέᾳ.

Τελεσικράτης, Κυρηναῖος, Πανόπλῳ Σταδίῳ εἰς Πύθια.

Τιμάσαρχος, Αἰγινήτης, Πάλῃ ἐν Νεμέᾳ.

Τιμόδημος, Ἀθηναῖος, Παγκρατίῳ ἐν Νεμέᾳ.

Τιμοσθένης, Αἰγινήτης, Πάλῃ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Φυλακίδης, Αἰγινήτης, Παγκρατίῳ εἰς Ἴσθμια.

Χρόμιος, Αἰτναῖος, Ἅρματι ἐν Νεμέᾳ.

Ψαῦμις, Καμαριναῖος, ἵπποις, Κέλητι καὶ Ἀπήνῃ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνωτέρω κοινοὺς ἀγῶνας, ὡς ἆθλα ἀπενέμοντο, ἐν μὲν τοῖς Ὀλυμπίοις στέφανοι ἐξ ἐλαίας, ἐν δὲ τοῖς Πυθίοις δάφνης, ἐν τοῖς Νεμέοις σελίνου χλωροῦ καὶ ἐν τοῖς Ἰσθμίοις σελίνου ξηροῦ.

Οὐδέποτε ὑπῆρξε σάκκος τόσο γεμᾶτος ὥστε νὰ μὴ χωρῇ καὶ αὐτὸς ἀκόμη ἕναν κόκκον.

Σικελικὴ παροιμία

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΟΣ

ὑπὸ **ΑΡΣΙΝΟΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**

Εὐτυχεῖς θεωροῦμεθα σήμερον δημοσιεύοντες ἓν τῶν ἔργων τῆς ἑλληνίδος λογογράφου κυρίας Ἀρσινόης Παπαδοπούλου, τὸν κάλαμον τῆς ὁποίας διαπνέει πόνος πρὸς ὅ,τι ἐθνικὸν καὶ πατριωτικὸν καὶ παιδαγωγικὸν πνεῦμα πρώτης τάξεως. Εἶναι βαθειὰ χαραγμένο εἰς τὴν μνήμην παντὸς ἰδόντος αὐτὰ τὰ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς Ἐλαίας» δημοσιευθέντα καὶ εἰς καλλιτεχνικώτατον μὲ χρωματιστὰς καὶ διδασκούσας εἰκόνας τόμον, διηγήματα διὰ τὴν χάριν τοῦ ὕφους καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν παιδαγωγικότητα ἡ ὁποία τὰ διακρίνει. Ἐκ τῶν διηγημάτων αὐτῶν θὰ μεταφέρωμέν τινα εἰς τὸ Α.Ο.Δ.Ο. χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας. Τὸ σήμερον δημοσιευόμενον διήγημα εἶνε τὸ πρῶτον γραφὲν ὑπὸ τῆς καλῆς λογογράφου μας τῆς ὁποίας ὁ πατὴρ Γρηγόριος Παπαδόπουλος, γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀφοῦ ἐθυσίασε ἅπασαν τὴν περιουσίαν του χάριν τῆς πατρίδος, χάριν τῆς Μακεδονίας, ἀναπαύεται ἤδη εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς πολυπαθοῦς χώρας, πιστὸς ὡς στρατιώτης καὶ πατριώτης εὔορκος ἐκτελέσας τὸ πρὸς τὴν πατρίδα του καθῆκον, κατὰ μίαν ἐθνικὴν περιοδείαν τὴν ὁποίαν ἔκαμε εἰς τὴν Μακεδονίαν μας.

Τὸ δυήγημα αὐτὸ ἐγράφη πρό πολλῶν ἐτῶν, πρὶν ἀκόμη ἡ Βουλγαρικὴ λύσσα ἐκχυθῇ κατὰ τῆς ἀτυχοῦς χώρας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου· ἐν τούτοις ὅμως ἡ κ. Παπαδοπούλου ὡς προφῆτις ἐμάντευσε τὰ σήμερον γινόμενα ἐκεῖ ἐπάνω.

Τῇ 25ῃ Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1837 ἐπεβιβάσθην εἰς Πειραιᾶ καὶ ἡ ἡμέρα αὕτη μένει διὰ παντὸς ἀνεξάλειπτος ἐκ τῆς μνήμης μου.

Ἤμην τέκνον τῆς πολυπαθοῦς Μακεδονίας. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821 μεταξὺ τῶν σφαγέντων προκρίτων τῆς Θεσσαλονίκης, εἰς ἦτο καὶ ὁ πατήρ μου, ἡ δὲ νεαρὰ μήτηρ μου μὲ βρέφος ἐμὲ εἰς τὴν ἀγκάλην της ἐσώθη ἐπὶ πλοίου ἀναχωροῦντος εἰς Αἴγυπτον. Ἐπὶ τῆς γῆς ἐκείνης ηὐξήθην, καὶ τώρα ἔφηβος ἤρχόμην εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Πανελληνίου ὡς εἰς τὴν Γῆν τῆς ἐπαγγελίας· ἀλλ' οὔτε συγγενεῖς, οὔτε φίλους εἶχον ἐκεῖ. Μελαγχολικὸς λοιπὸν ἀνηρχόμην τὴν Πειραϊκὴν ὁδόν, ὅτε αἴφνης, ὑπεράνω τοῦ λόφου τοῦ Μουσείου, διέκρινα ὑψουμένην τὴν Ἀκρόπολιν. Ἡ θέα τῶν ἀθανάτων ἐκείνων μνημείων δὲν ἦτο εἰς ἐμὲ ξένη· ἀπὸ μικρὸς εἶχον κλίσιν ἰδιαιτέραν πρὸς τὰς ἱστορικὰς καὶ τὰς ἀρχαιολογικὰς μελέτας καὶ πολλάκις εἶχον ἀναγνώσει περιγραφὰς τῶν ἀθανάτων ἐκείνων μνημείων. Δὲν ἠξεύρω τίς πόθος μὲ παρεκίνησεν, εὐθὺς ἅμα ἔφθασα εἰς Ἀθήνας καὶ ἐφρόντισα περὶ καταλύματος, τὸν πρῶτον περίπατόν μου νὰ κάμω ἐκεῖ.

* * *

Ἀπὸ τοῦ Παρθενῶνος ἐθαύμασα τὸν ἀθηναϊκὸν ὁρίζοντα· ὁ ἥλιος κλίνων πρὸς τὴν δύσιν του ἔρριπτεν ὅλην τὴν λάμψιν του ἐπὶ τοῦ ναοῦ. Ἀντικρὺ ἡ Σαλαμίς, καὶ πέραν τὰ ὄρη τῆς Πελοποννήσου, ἡπλοῦντο ἐπὶ τῆς ροδοχρόου λάμψεως τῆς δύσεως· πανταχοῦ ὅπου καὶ ἂν ἔστρεφον τὸ βλέμμα, μακρὰν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἢ πλησίον μου ἐπὶ τὰ περιστοιχοῦντά με ἐρείπια, πανταχοῦ ζωηραὶ μοὶ διηγείροντο αἱ ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος Ἑλληνικοῦ μεγαλείου· ἀλλ' ἔμενον πρὸς ταύτας ἀδιάφορος. Ἄλλαι σκέψεις μὲ ἀπησχόλουν, ἄλλα αἰσθήματα μὲ κατεῖχον ... Πρὸ ὀλίγου εἶχον περατώσει τὰς ἐγκυκλίους σπουδάς μου· ἡ πεποίθησις τῶν καθηγητῶν μου ἦτο ὅτι ἤμην προωρισμένος διὰ λαμπρὸν ἐπιστημονικὸν στάδιον· τοῦτο εἶχεν ἐξεγείρει ἐν ἐμοὶ τὸν πόθον πρὸς τὴν δόξαν, καὶ μὲ ἀνυπομονησίαν περιέμενον τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ὁ κηδεμών μου καὶ μόνος συγγενής μου, ἤθελε μὲ ἀποστείλῃ εἰς Εὐρώπην χάριν εὐρυτέρων σπουδῶν. Ἀλλ' οὗτος ὅταν ἦλθεν ἡ στιγμὴ ἠρνήθη ἀμετακλήτως· τραπεζίτης αὐτός, ἐκ τῶν διακρινομένων ἐν Αἰγύπτῳ, μὲ προώριζεν ὅπως γείνω γραμματεύς του καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου συνέπαιρός του. Κατὰ τῆς ἀποφάσεώς του ταύτης ἐξανέστην μὲ ὅλην τὴν ὁρμὴν τῆς νεότητός μου, ἀλλ' αἱ πιέσεις του ἀφ' ἑνός, καὶ ἡ δίψα μου πρὸς τὴν μάθησιν ἀφ' ἑτέρου, ἠρέθιζον τὴν ἀγανάκτησίν μου. Τέλος, μίαν ἡμέραν, ἐν στιγμῇ παραφορᾶς, συναντήσας εἰς τὸν λιμένα πλοίαρχον γνωστόν μου ἕτοιμον ν' ἀποπλεύσῃ εἰς Πειραιᾶ, ἀνεχώρησα μετ' αὐτοῦ, οὐδὲν ἔχων ὡρισμένον σχέδιον, οὐδὲν ἐφόδιον.

* * *

Καὶ τώρα περίλυπος περιεφερόμην ἐπὶ τῶν τόπων ἐκείνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀνθρωπίνη μεγαλοφυΐα ὑπετύπωσεν ἀνεξαλείπτως τὰ ἴχνη της· ἀλλὰ τέλος ἀπηύδησα καὶ καθήσας παρά τινα γωνίαν ἀφῆκα ἐλεύθερον τὸν ροῦν τῶν δακρύων· ὁ πόθος τοῦ πατρός, τὸν ὁποῖον δὲν ἐγνώρισα, τῆς μητρός, ἥτις ἀπέθανε θρηνοῦσα τὸν φρικτὸν θάνατον ἐκείνου, ζωηρότερον ἢ ἄλλοτε μοῦ συνέσφιγγε τὴν καρδίαν. Βαθμηδὸν ὅμως ὁ κόπος τοῦ πολυημέρου ταξειδίου καὶ αἱ συγκινήσεις μὲ κατέβαλον· οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκλείσθησαν καὶ ὁ νοῦς μου ἀνεπαισθήτως ἐβυθίσθη εἰς κόσμους ἰδεῶν ἀγνώστους καὶ μυστηριώδεις.

Τότε εἶδον, ὅτι δὲν ἤμην μόνος εἰς τὴν ἐρημίαν ἐκείνην· γυνὴ ἀσυνήθως ὑψηλὴ ἵστατο εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ· ἐφόρει χιτῶνα ποδήρη, ἀλλὰ διὰ μέσου τῶν πτυχῶν του διεγράφετο τὸ σῶμά της ἐξαίσιον. Ἦτο νεᾶνις ἀνθηρά, καὶ ἐν ὅλῃ της τῇ χάριτι καὶ ὅμως ἐφαίνετο ὅτι εἶχε καὶ ἰσχὺν ἀκατάβλητον. Ἠθέλησα νὰ ἴδω αὐτὴν κατὰ πρόσωπον, ἀλλὰ κράνος ἀπαστράπτον ἔσκεπε τὴν κεφαλήν της· χρυσῆ σφίγξ, τὸ σύμβολον τοῦ μυστηρίου, ὑψοῦτο ὡς λοφιὰ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἔχυνε γύρω της τόσον φῶς, ὥστε ἐθαμβώθην· τὴν ἤκουον νὰ ὁμιλῇ, ἀλλὰ δὲν ἔβλεπον πρὸς ποῖον ἀπετείνετο. Μετ' ὀλίγον ὅμως συνοικειωθεὶς πρὸς τὴν λάμψιν, διέκρινα, ὅτι ἦτο καὶ ἐκείνη γυνή. Ἡ θεὰ ὠρθοῦτο πλησίον της καὶ μὲ τεταμένον τὸ δόρυ πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἐδείκνυεν εἰς τὸν ὁρίζοντα σημεῖόν τι ἀπώτατον.

— Ἰδέ, ἔλεγε πρὸς αὐτήν. Δάφναι καὶ τρόπαια εἶνε ἐγγύς σου, ἀλλὰ μακράν, ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τοῦ Ἅδου, ἐχθρὸς ἐξέρχεται, τὸν ὄλεθρόν σου μελετᾷ ...

— Ὦ! εἶπεν ἐκείνη, ἰδοὺ βλέπω στίφη ἀναρίθμητα! ... Μὲ ἐγχειρίδια δολοφόνου ἐνεδρεύουν! ...

— Μὴ μερίμνα! Κατ' ἐκείνων, χρόνοι μακροὶ σὲ προστατεύουν. Ἐδῶ ἰδέ, ὁπόθεν ἀγωνιῶσαι καρδίαι ἀπὸ σοῦ καὶ μόνης θ' ἀναμείνουν σωτηρίαν!

Ἤκουσα στεναγμὸν βαθύν! Φεῦ, εἶδε πόσαι διχόνοιαι ἔμελλον νὰ ἐξεγείρουν τὰ τέκνα της τὸ ἓν ἐναντίον τοῦ ἄλλου· εἶδεν ἄβυσσον φρικτήν, εἰς τὸ σκότος διανοιγομένην καὶ ἐχθροὺς μιαροὺς εἰς τὸ αἷμα βουτημένους ὠθοῦντας ἐντὸς αὐτῆς χιλιάδας θυμάτων!

— Οἱ πρόγονοί σου, ἐξηκολούθησεν ἡ θεά, ἐλάμβανον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ μου ἐδῶ τὸ πῦρ κεκρυμμένον ἐντὸς ναρθήκων καὶ τὸ μετέδιδον μακράν, παντοῦ ὅπου μετέβαινον νὰ ζήσουν. Ἰδοὺ βλέπω καὶ σὺ τὸ διατηρεῖς. Ἄνοιξον τὴν ἱερὰν ταύτην θήκην καὶ ἄπλωσον φῶς εἰς τὰ σκότη ἐκεῖνα.

— Ἀλλά ... βλέπω ... ἰδοὺ καὶ οἱ ἱερεῖς κρατοῦν φονικὸν σίδηρον ὑπὸ τὰ χρυσᾶ των ἄμφια ... βλέπω ... βρόχους καὶ ἄλλα ὄργανα θανάτου φοβερά!

— Διατὶ σὲ φοβίζουν τὰ ὄργανα τοῦ θανάτου; Ὁπλίσου σὺ μὲ θώρακα ἀκατάβλητον καὶ στάσου ἐν μέσῳ τῆς τρικυμίας ὡς φάρος ἀσάλευτος. Ἐνθυμοῦμαι, ὅτι φέρει βαρεῖαν εὐθύνην ὁ κρατῶν εἰς χεῖράς του τοιαύτην ἰσχύν!

Ἐκείνη τώρα ἐγγύτατα καθὼς ἵστατο πρὸς τὴν θεάν, ἐνῷ ἔβλεπεν ἐν μέσῳ ἁπλέτου φωτός, αἴφνης συνεκλονίσθη.

— Δὲν θὰ μοὶ ἁρπάσουν ποτὲ τὴν λαμπάδα μου, ἀνεφώνησεν, ἀλλά συνωμοτοῦν ὅλοι διὰ τοῦ δόλου ὅπως τὴν σβύσουν! ... Λαοὶ ἀναρίθμητοι κατ' αὐτῆς πνέουν μῖσος! ... Ὦ, ἂν σβεσθῇ! ἂς σβεσθῇ μετ' αὐτῆς καὶ ἡ πνοή μου! ...

Ἡ αὐστηρὰ θεὰ τὴν εἶδε τότε μὲ τοιαύτην στοργήν, ὥστε ἠδυνήθην ν' ἀτενίσω καὶ ἐγὼ ἄνευ φόβου τὸ πρόσωπόν της. Πόσον ἦτο ὡραία! Ἡ ξανθή της κόμη, λάμπουσα διεχύνετο ἀπὸ τοῦ κράνους της καὶ περιέστεφε τὸ σκεπτικὸν μέτωπόν της· γαλήνη ἀναλλοίωτος ἐβασίλευεν ἐπὶ τῶν χαρακτήρων της!

— Ξένοι λαοὶ μοὶ ἀνήγειραν πολυτελῆ τεμένη, καὶ ὅμως ἐδῶ ἐγὼ ἀγαπῶ πάντοτε νὰ περιφέρωμαι, ἀναπολοῦσα χρόνους ἀλησμονήτους! Ἐὰν οἱ βέβηλοι αὐτοὶ πλησιάσουν τὴν λαμπάδα σου μὲ τὴν ἀγρίαν πνοήν των εἰς τὰ βάραθρα τῆς Λήθης θέλουν κατακρημνισθῇ. Θὰ παρέλθουν ὅπως ἡ καταιγίς, χωρὶς ν' ἀφήσουν ὀπίσω των ἴχνη, καὶ οἱ ἀγῶνές των ὅλοι ἔτι ἀσφαλέστερον θὰ φέρουν αὐτοὺς ὑπὸ τὸ βαρὺ σκῆπτρον τῆς δουλείας, τὸ ὁποῖον χαλκεύεται νὰ τοὺς συντρίψῃ.

Τὴν εἶδον νὰ ὑψωθῇ πελωρία, ἤκουσα τὸ δόρυ της νὰ κλάγξῃ καὶ ἀστραπὴ διέσχισεν αἴφνης τὰ σκότη τοῦ ναοῦ καθὼς διὰ μιᾶς ἔγειναν ἄφαντος.

Τότε ἡ δακρυσμένη γυνὴ ἐνῷ ἵστατο ἀκίνητος ἀπὸ θλῖψιν, μὲ εἶδεν εἰς τὴν γωνίαν ὅπου εὑρισκόμην, καὶ ἐπροχώρησε πρὸς ἐμέ. Προσήλωσεν ἐπ' ἐμοῦ τοὺς μελαγχολικοὺς ὀφθαλμούς της καὶ αἰσθήματα ἄγνωστα ἕως τότε ἐξηγέρθησαν διὰ μιᾶς ἐν ἐμοί!

— Ὦ, παῖ Μακεδών, μοὶ εἶπεν, ἡ χώρα εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθης πάλιν θὰ ποτισθῇ μὲ αἷμα ἀθῴων καὶ θὰ στενάξῃ ὑπὸ τοὺς πόδας ἐχθρῶν ἀγριωτέρων ἢ ὅσους εἶχε ποτέ, καὶ σὺ μεριμνᾷς περὶ τοῦ σταδίου σου; Θὰ ἔλθῃ ἡμέρα καθ' ἣν οἱ συμπατριῶταί σου δὲν θὰ τολμοῦν νὰ ὀνομάζωνται Ἕλληνες, δὲν θὰ τολμοῦν νὰ λατρεύουν τὸν Θεόν των εἰς τὴν ὡραίαν γλῶσσαν τῶν προγόνων των! Ἅγων ἱερὸς θ' ἀνοιχθῇ διὰ πάντα ὡλιτίμον Ἕλληνα· δι' ἐκεῖνον πρέπει νὰ ἑτοιμάζεσαι, γενοῦ ἄξιος ὅπως λάβῃς μέρος εἰς αὐτόν.

Τὴν ἤκουον, καὶ ἡ φωνή της μέχρι βάθους συνετάραττε τὴν καρδίαν μου· ἠσθανόμην, ὅτι ἐγινόμην νέος ἄνθρωπος ἰσχυρότερος, εὐγενέστερος.

— «Δὲν σοὶ ὑπόσχομαι στέφανον, ἐξηκολούθησεν· αἱ δάφναι μου πρὶν τὰς ἐγγίσω θὰ μαρανθοῦν· ἀλλ' ὁ Ἕλλην, ὁ ἀγαπῶν πραγματικῶς τὴν πατρίδα του, δὲν ἀποβλέπει εἰς ἰδικήν του δόξαν! Ποία ἐπιγραφὴ σταματᾷ τὸν διαβάτην ἐπὶ τῆς γῆς, ἥτις καλύπτει τόσους ὑπὲρ ἐλευθερίας πεσόντας; Ἀρκεῖ εἰς τὰ γενναῖα ἐκεῖνα τέκνα, ὅτι ἐθυσιάσθησαν εἰς τὸν εὐγενέστατον τῶν ἀγώνων.

«Καὶ σύ, ὅταν κλίνῃς ν' ἀναπαυθῇς ὅπως ἀναπαύεται ὁ ἀνδρεῖος πολεμιστὴς ἐν μέσῳ τῆς βοῆς τοῦ κινδύνου, μὴ μικροψυχήσῃς· διὰ μέσου τοῦ νεκρικοῦ σκότους θέλεις διακρίνει ἐμὲ καὶ πάλιν· θὰ ἔλθω πρὸς σὲ διὰ νὰ σὲ περιπτύξω εἰς τὰς ἀγκάλας μου κατὰ τὴν ὑστάτην ἐπὶ γῆς στιγμήν σου. Τὸ χῶμα τῆς Μακεδονίας διὰ παντὸς θὰ σὲ ἀποχωρήσῃ ἀφ' ὅ,τι ἡ καρδία σου ἀποκτήσῃ φίλτατον ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐκεῖ, θὰ ἐγκαταλείψῃς ἐκείνους, οἵτινες σὲ καὶ μόνον θὰ ἔχουν φύλακα τῆς εὐδαιμονίας των ἄγγελον, σέ, γλυκὺν τῆς ζωῆς των προστάτην, ἀλλὰ θάρρει ... εἶνε γλυκὺς ἐπίσης ὁ ὑπὲρ ἐμοῦ θάνατος ...»

Ἠθέλησα ν' ἀπαντήσω, ἀλλ' ἡ συγκίνησις μοῦ ἔκοψε τὴν φωνήν· ἐξύπνισα, ἡ νὺξ εἶχε προχωρήσει καὶ οἱ ἀστέρες μὲ τὸ ὑποτρέμον φῶς των ἔλαμπον ὑπεράνω τῶν τόπων ἐκείνων· κλίνας γόνυ ἀνεφώνησα:

«Ὦ Θεέ, Σὺ ὁ ἐπαγρυπνῶν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, εἶσαι μόνος ἐν τῇ σιγῇ ταύτῃ, ὁ μάρτυς τῆς ἀποφάσεώς μου. Ὀμνύω, ὅτι ἀφιερῶ τὴν ὕπαρξίν μου ὑπὲρ τῆς πατρίδος μου καὶ ἂν λησμονήσω τὴν ὑπόσχεσίν μου ταύτην ἂν οἱ λογισμοί μακρυνθοῦν ποτὲ ἀπὸ τῆς τύχης της, εἰς τὰ σκότη τοῦ Ἅδου ἔνθα ὁ ἐνάρετος ἀναπαύεται, ἐκεῖ, ἡ δακρυσμένη της ὄψις ἂς ἔλθῃ νὰ καταταράξῃ τὴν ἡσυχίαν μου καὶ ἡ Ἐρινὺς μὲ τὴν μάστιγά της ἂς πλήξῃ τὴν ἐπίορκον καρδίαν μου».

Εἶπον καὶ κατέβην βραδέως τὸν λόφον τῆς Ἀκροπόλεως. Ἰδοὺ διατὶ ἔκτοτε πρὸς τὴν τεθλιμμένην ἐκείνην μορφὴν στρέφω καὶ σκέψεις καὶ αἰσθήματα· εἰς πόθος διευθύνει τὸν βίον μου· μία ἐλπὶς ἐνισχύει πᾶν ἔργον μου, νὰ δυνηθῇ ποτὲ ἡ νεολαία ἡ μέλλουσα νὰ διαδεχθῇ ἡμᾶς, ν' ἀπομάξῃ τὸ δάκρυ ἐκεῖνο τῆς πατρίδος.

Εἴθε παρασκευαζόμενοι οἱ Ἑλληνόπαιδες συμφώνως πρὸς τὸ μέγεθος τῶν κινδύνων ὅσοι ἀναμένουν τὸν Ἑλληνισμόν, ν' ἀντιταχθοῦν εἰς αὐτοὺς σύσσωμοι ὡς γίγαντες. Εἴθε κἀγὼ εἰς τὸ τέρμα τοῦ βίου μου νὰ ἴδω ἀνατέλλουσαν νέαν ἀκμὴν τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ νὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς εὐτυχής, διότι ἡ δόξα ἐκείνη πάλιν ἐκ τῆς Μακεδονίας καταυγάζει ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ὁλόκληρον τὴν μεγάλην Πατρίδα!

ΑΡΣΙΝΟΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΚΑ ΜΑΣ Α.Ο.Δ.Ο.

Ἐπειδὴ ὁ Στάϊμπαχ ἔγεινε Πανελλήνιος τὸ ἀναφέρομεν 'ς τὰ δικά μας Α.Ο.Δ.Ο

—Τὰς ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ Αὐστριακὸς ἀθλητὴς ἠγωνίζετο καὶ ἐνίκα εἰς τὸ Στάδιον, ἀπέθνησκε καὶ ἐθάπτετο ἕνα παιδάκι του εἰς τὴν Βιέννην.

Τὸ δυστύχημα αὐτὸ ὁ Στάϊμπαχ δὲν τὸ ἔμαθε παρὰ τὴν ἑπομένην τῆς ἐκεῖ ἀφίξεώς του.

* * Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ὅταν ἡ Τουρκία ἐζήτησε τὴν συνδρομὴν τῆς Αἰγύπτου διὰ νὰ καταβάλῃ τοὺς Ἕλληνας καὶ ὁ Ἰμπραὴμ πασσᾶς ἐπεβιβάζετο διὰ νὰ κατέλθῃ μετὰ τοῦ μεγάλου στρατοῦ καὶ στόλου του εἰς τὴν Ἑλλάδα, οἱ ἐκεῖ Εὐρωπαῖοι πρόξενοι καὶ ἀξιωματικοὶ τόσην πεποίθησιν εἶχον εἰς τὴν στρατηγικὴν ἱκανότητα τοῦ Αἰγυπτίου πρίγκηπος, ὥστε εἶπον!

— «Μετὰ ἓξ μῆνας ἡ Ἑλλὰς δὲν θὰ ὑπάρχῃ.»

* * Ὀλίγον πρὸ τῆς ναυμαχίας τοῦ Γ'έροντος, κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, οἱ ἐπὶ τῶν αἰγυπτιακῶν πλοίων Εὐρωπαῖοι ἀξιωματικοὶ βλέποντες τὰ πυροπολικὰ τῶν Ἑλλήνων νὰ ἐφορμοῦν ἀκράτητα κατὰ τῶν τουρκικῶν κολοσσῶν, ἠρώτων ἐκπεπληγμένοι:

—«Τί διάβολοι; Τί διαβολάκια εἶνε αὐτά;»

* * Εἰς τὸν ἐντεῦθεν, χάριν τῶν Ἀγώνων, ἐλθόντα Βούλγαρον βουλευτὴν Δασκαλώφ, μεγαλειτέραν καὶ χειροτέραν ἐντύπωσιν ἔκαμε τὸ ὅτι «εἰς τὰ καφὲ-σαντὰν καὶ τὰ λοιπὰ καταγώγια οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκραιπάλουν πλάγι-πλάγι μὲ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας».

—Πολλὰ λέγει αὐτὸ γιὰ ὅσους τὸ ἐννοοῦν.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Πίσω! Πίσω, νεολαία τῆς Ἑλλάδος! χαραγμένο
Σῶχει δρόμο ἡ Πατρίδα ὥμορφο καὶ δοξασμένο·
Τῶν Πατέρων σου τὸ δρόμο πάρε γλήγορα καὶ μὴ
Τρέχεις ὅπου ξεψυχάει τῆς φυλῆς Σου ἡ τιμή.

Νεολαία, ποῦ τὰ ἔπη σ' ἐνανούρισαν τοῦ Ὁμήρου,
Ποῦ τὰ στήθη σου τινάζουν οἱ παλμοὶ τοῦ Κυναιγείρου,
Ποῦ κληρονομιὰ δική σου εἶνε ἡ θεία Σαλαμίς,
Νεολαία, ἑτοιμάσου! θἄρθῃ ἡ ὥρα τῆς τιμῆς.

Τώρα ὅπου τοῦ χειμῶνα θὲ νὰ λυώσουνε τὰ χιόνια,
Καὶ θὰ ἔρχωνται τὰ πρῶτα 'στὴν Ἑλλάδα χελιδόνια,
Τοῦ Μαρτιοῦ μας τὰ ξεφτέρια μὲ τὴ δάφνη στὰ φτερά
Ἂς πετάξουν 'στοῦ Ἀλεξάνδρου τὰ ἐδάφη τὰ ἱερά.

Π. Συνοδινὸς

ΠΩΣ ΖΗ Ο ΛΟΜΠΡΟΖΟ

Ὁ μέγας ψυχολόγος ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ

Ἡ θυγάτηρ τοῦ περιφήμου ἐγκληματολόγου Λομπρόζο, Πάουλα, δεινὴ καὶ αὐτὴ συγγραφεύς, δημοσιεύει εἰς «Νέαν Ἀνθολογίαν» — ἕνα εἶδος «Ἐπιθεωρήσεως τῶν Δύο Κόσμων»—ἀνάλυσιν τοῦ βίου τοῦ πατρός της. Πῶς ζῇ, πῶς ἐργάζεται, τί συνηθείας ἔχει ὁ μέγας συγγραφεύς, ὅλα τὰ διηγεῖται γλαφυρώτατα ἡ Πάουλα.

Ὁ Λομπρόζο διαρκῶς εὑρίσκεται ὑπὸ τὸν ἔλεγχον οὕτως εἰπεῖν τῶν θείκειών του, διότι εἶνε φοβερὰ ἀφηρημένος εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ του βίου. Βυθισμένος εἰς τὰς σκέψεις καὶ τὰς μελέτας του, ἀδιαφορεῖ διὰ τὰς μικρολεπτομερείας τοῦ βίου του. Δὲν ἐνθυμεῖται ποτὲ νὰ πάρῃ μαζί του χρήματα, ἢ ὅταν ἔχῃ τὰ δίδει ἀσκόπως, μὴ φροντίζων νὰ πάρῃ τὰ ρέστα. Μίαν φορὰν ὅταν ἐπῆγεν εἰς τὸ ἰατρικὸν Κογκρέσσον εἰς τὴν Ρωσσίαν, ἔχασε τὸ χρηματοφυλάκιόν του εἰς ἓν ξενοδοχεῖον τῆς Βιέννης, καὶ ὅταν ἔπειτα τὸ εὗρεν, ἐσκέφθη νὰ σκορπίσῃ τὰ χαρτονομίσματα εἰς τὰ διάφορα διαμερίσματα τῆς βαλίτζιας καὶ τὰς διάφορες τσέπες διὰ νὰ μὴ τὰ χάσῃ ὅλα ἐφάπαξ! Καὶ τοιουτοτρόπως ἔχασε πεντακόσια φράγκα. Ὁ Λομπρόζο τὴν μεγαλειτέραν εὐχαρίστησιν αἰσθάνεται ὄχι ἀπὸ τὰ κέρδη τῶν βιβλίων, ἀλλ' ἀπὸ ὅσα κερδίζει ὡς ἀρθρογράφος εἰς διάφορα περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας. Εἶνε ἁπλούστατος καὶ ἀφελέστατος μέχρι παιδικῆς εἰλικρινείας εἰς ὅλα· εἰς τοιοῦτον σημεῖον ὥστε στενοχωρεῖ τοὺς γνωρίμους καὶ οἰκείους του. Δὲν εἰξεύρει τί θὰ εἰπῇ προσποίησις καὶ περιστροφὴ εἰς τὰς πράξεις καὶ τὰς λέξεις του. Πολλάκις λησμονεῖ μὲ ποίους ἔχει νὰ κάμῃ καὶ ἀρχίζει νὰ τοὺς ἀναπτύσσῃ τὰς περὶ ἀταβισμοῦ θεωρίας. Μίαν φορὰν ὑπῆγε νὰ ἀγοράσῃ γάντια καὶ ἤρχισε νὰ κάμνῃ ἀνάπτυξιν εἰς τὴν χειροκτιοποιὸν περὶ τῶν χειρῶν του, αἱ ὁποῖαι παρουσιάζουν σημεῖα ἐκφυλισμοῦ!

Δὲν φροντίζει διόλου διὰ τὰ φορέματά του καὶ μίαν φορὰν ἐβγῆκε καρναβαλικώτατα ντυμένος, ἐλλείψει τοῦ ἰδικοῦ του πανωφορίου, τὸ ὁποῖον εἶχε λησμονήσῃ.

Ἀγαπᾷ φοβερὰ τοὺς νεωτερισμούς· ὅ,τι νέον, τοῦ ἀρέσει ὑπερβολικώτατα. Ἐξῆντα ἐτῶν τοῦ κατέβη νὰ μάθῃ ποδήλατον καὶ ἤθελε πάντοτε νὰ περνᾷ ἀπὸ τοὺς κεντρικοὺς δρόμους, ἀφηρημένος δὲ ὅπως εἶνε, παρ' ὀλίγον μίαν φορὰν νὰ τὸν παρασύρῃ ἕνα ἁμάξι.

Ἀπὸ τὰ βιβλία ἀγαπᾷ περισσότερον τὰ περιηγητικά· ἀπὸ τὰ μυθιστορήματα τὰ ρωσσικὰ καὶ ἰδίως τῶν Δοστογέφσκην· μεγάλην δὲ εὐχαρίστησιν αἰσθάνεται διορθώνων ὁ ἴδιος τὰ τυπογραφικὰ δοκίμια.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΟΤΑΝ ΑΝΟΙΓΑΝ ΤΑ ΡΟΔΑ

(Ἐκ τῶν τοῦ Heine)

Ὅταν ἄνοιγαν τὰ ρόδα
καὶ τ' ἀηδόνι τραγουδοῦσε,
ἐνθυμοῦμαι ἡ λαλιά σου
εἰς τ' αὐτιά μου ποῦ ἠχοῦσε

Ἦλθε κρύο, πᾶν τὰ ρόδα,
πάει τ' ἀηδόνι κρυωμένο,
πᾷς καὶ σύ ... ποῦ πᾷς δὲν ξέρω
μὰ μονάχος ἐγὼ μένω.

Τί μακρυὲς ποῦ εἶν' ἡ νύχταις!
Πές μου ποτε θ' ἄρθῃς πίσω;
Ἢ θαρρεῖς τὰ περασμένα
πῶς μὲ φθάνουν γιὰ νὰ ζήσω;

Ἄγγελος Βλάχος

ΛΑΪΚΑ

Ἡ Πρωτομαγιὰ στὴν Κέρκυρα

Πολὺ ὡραῖα γιορτάζεται στὴν Κέρκυρα ἡ Πρωτομαγιά.

Τὴν ἡμέρα κείνη πρωΐ-πρωΐ, νύχτ' ἀκόμα ἀρχίζει νὰ βγαίνῃ ὁ κόσμος τσὴ ἐξοχὲς γιὰ νὰ προαπαντήσῃ τὸ Μάη.

Οἱ Κερκυραῖοι αὐτὴ τὴν ἡμέρα, καθὼς καὶ τὰ Κούλουμα, προτιμοῦνε τὸ δρόμο ποῦ πηγαίνει στὸ Κανόνι.

Ὁ περίπατος ἐκεῖ πέρα διαρκεῖ ἀπὸ τσὴ 5 ὥς τσ' 8 τὸ πρωΐ.

Καλλίτερα ὅμως ἀπὸ κάθε χρόνο ἐγιορτάστηκε φέτος ἡ πρωτομαγιά, διότι ἀρκετοὶ νέοι Κερκυραῖοι θελήσανε νὰ τὴ γιορτάσουνε ἐπίσημα καὶ μ' ὅλες τσὴ πολιὲς Κερκυραίηκες συνήθειες.

⁂

Ἀπὸ τὰς 3 τὸ πρωΐ ἤρχισαν νὰ μαζώνωνται οἱ νέοι τοῦτοι, καθὼς κ' οἱ μουσικοὶ ποῦ θὰ λαβαίνανε μέρος στὴν ὑποδοχὴ τοῦ Μάη. Καὶ τὰς 4 ἡ παρέα ἐκίνησε. Καμμιὰ τριανταριὰ ἔλαβαν μέρος. Ἀπ' αὐτοὺς οἱ μισοὶ εἶναι μουσικοὶ τῆς «Παλιᾶς Φιλαρμονικῆς» ποῦ τόσο εὐγενικὰ ἐδέχτηκαν νὰ λάβουνε μέρος στὴν ἀνάστασι τῆς παλαιᾶς συνήθειας.

Κάνουν' ἕνα γῦρο τσοὺ κεντρικώτερους δρόμους τῆς χώρας σημαίνοντος μὲ τὴ μουσικὴ διάφορα «Μάρς», γιὰ νὰ μάθῃ ὁ κόσμος ποῦ ἔρχεται ὁ Μάης.

Ἔπειτα τραβᾶνε κατὰ τὴ Γαρίτσα (προάστειο τῆς Κέρκυρας) καὶ ξυπνᾶνε καὶ κεῖ μὲ τὴ μουσικὴ ὅλο τὸν κόσμο.

Τραβᾶν ἔπειτα πέρα, τὸ δρόμο κατὰ τὸ Κανόνι, παίζοντας μὲ τὴ μουσικὴ διάφορα κομμάτια καὶ τραγουδῶντας.

Καὶ κεῖ ποῦ πᾶνε κάθονται κάτω ἀπὸ τσ' ἐλιὲς κοντὰ στὸ δρόμο καὶ κάναν' ἕνα προγευματάκι.

Μετὰ τὸ πρόγευμα ἀκολουθῆσαν προπόσεις καὶ λόγος.

Καὶ τὸ λόγο ἀκολουθῆσαν φωνές: «Ζήτω ὁ Μάης!»

Κ' ἔπειτ' ἀπὸ τσὴ φωνὲς ἡ μουσικὴ καὶ χαρὰ καὶ διασκέδασις.

⁂

Ἄλλη συνήθεια, ποῦ ἔχει τὴν ἀρχή της ἀπὸ τὴ μεσαιωνικὴ ἐποχή, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποῦ οἱ «σέμπροι» (δοῦλοι εἰς τὰ κτήματα) ἐκολακεύανε μὲ κάθε τρόπο τοὺς ἀφεντάδες τους εἶναι καὶ τούτη.

Λίγοι ἀνθρῶποι τσῆ ἀγορᾶς σήμερα ἢ χωριάτες, στολίζουν ὅπως οἱ «σέμπροι» τοῦ παληοῦ καιροῦ ὅμορφα ἕνα κυπαρίσι μὲ ἄνθια κάθε λογῆς καὶ μὲ κορδέλες ἀπ' ὅλα τὰ χρώματα καὶ τροχυρίζουνε τὰ διάφορα σπίτια καὶ μαγαζιὰ — καθὼς οἱ σέμπροι τὰ σπίτια τοῦ βαρώνου ἢ τἀφεντικοῦ τους —τραγουδῶντας τὸ τραγοῦδι τσῆ Πρωτομαγιᾶς ποῦ ἀρχίζει:

«Μπρὲ μπῆκ' ὁ Μάης, μπρὲ μπῆκ' ὁ Μάης,
μπρὲ μπῆκ' ὁ Μάης ὁ μήνας».

ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

⁂

Προλήψεις τοῦ λαοῦ

— Γιὰ τὸ μικρὸ παιδὶ ποῦ τρώει καὶ πέφτουν σ' τὴν ποδιά του ἢ κάτω πολλὰ ψύχουλα, λένε ὅτι τὸ παιδί, ὅταν 'παντρευτῇ, θὰ *κάμῃ πολλὰ παιδιά.*

⁂

— Γιὰ τὰ ψύχουλα τοῦ ψωμιοῦ ποῦ πέφτουν ἀπ' τὸ τραπέζι, πιστεύουν *πῶς εἶναι ἁμαρτία νὰ τὰ πατήσῃ κανένας.*

⁂

— Ἐπικρατεῖ εἰς πολλὰ χωριὰ τῆς Ἑλλάδος ἡ πρόληψις ὅτι οἱ «ἀνδρειωμένοι» (χειροδύναμοι — παλληκάρια) ἔχουν οὐρὰ ἡ ὁποία τοὺς ἐμποδίζει νὰ καθήσουν σταυροπόδι.

⁂

— Ἐπίσης πιστεύεται, ὅτι ἡ γυναῖκα ἐγκυμονεῖ ἐπὶ ἐννέα μῆνας πλήρεις καὶ ἀκόμη τόσον χρόνον *ὅσος φτάνει γιὰ νὰ εἰπῆ κανεὶς τρεῖς φοραῖς τὸ «Πιστεύω» κι' ἄλλαις τρεῖς τὸ «Πάτερ ἡμῶν.»*

⁂

Ὁ Βασιλιᾶς

(Παραμύθι ἑλληνικὸ)

Ἕνας βασιλιᾶς εἶχ' ἕνα περίμορφο κι' ἀτίμητο ἄλογο. Ἀπὸ τὴν ἀγάπη τὴν πολλὴ ποῦ εἶχε 'στ' ἄλογό του, μιὰ ἡμέρα λέει: «Ἀλλοίμονο σ' ἐκεῖνον ποῦ θὰ μοῦ πρωτοειπῆ πῶς ψόφησε τ' ἄλογό μου! Θὰ τοῦ πάρω τὸ κεφάλι μὲ τὸ σπαθί μου.» Πέρασε λίγος πολὺς καιρός, τ' ἄλογο ψόφησε, καὶ τὸ παιδὶ ποῦ τὸ φύλαγε καθόταν κι' ἔκλαιγε. Περνάει κατὰ τύχη κι ὁ τζουτζὲς (γελωτοποιὸς) τοῦ βασιληᾶ, βλέπει τὸ παιδὶ ποῦ ἔκλαιγε, καὶ τὸ ἠρώτησε διατὶ κλαίει.

— Εἶνε νὰ μὴν κλάψω; τοῦ λέει τὸ παιδί, ἂν τὸ εἰπῶ τοῦ βασιληᾶ πῶς ψόφησε τ' ἄλογό του, θὰ μοῦ πάρῃ τὸ κεφάλι.

— Σύχασε, τοῦ λέει ὁ τζουτζές, καὶ τὸ λέω 'γὼ τοῦ βασιληᾶ.

Ὁ τζουτζὲς σὲ 'λίγη ὥρα πάει στὸ βασιληᾶ, γιὰ νὰ τοῦ εἰπῇ ἀστεῖα καὶ νὰ τοῦ κάμῃ χωρατὰ γιὰ νὰ γελάσῃ κατὰ τὴν συνήθειά του. Ἅμα ὁ γελωτοποιὸς εἶδε τὸν βασιληᾶ ἔσκασ' ἀπ' τὰ γέλοια.

Ξαφνίστ' ὁ βασιληᾶς καὶ τοῦ λέει:

— Τί ἔχεις καὶ γελᾷς;

Ὁ τζουτζὲς κράτησ' ὅσο μπόρεσε τὰ γέλοια του, καὶ λέει τοῦ βτσιληᾶ:

— Πέρασα ἀπὸ τ' ἀχούρι ποῦ βάνεις τ' ἄλογό σου, εἶδα τ' ἀλογοκόπελο πὄκλαιγε, καὶ τ' ἄλογο δίπλα πεσμένο μὲ ἀνοιχτὰ τὰ μάτια καὶ τὰ πόδια παραλυμένα.

— Τ' ἔκαμε, λέγει ὁ βασιληᾶς, ψόφησε τ' ἄλογό μου; Μοῦ εἶπες πῶς ψόφησε τ' ἄλογό μου; Τώρα σοῦ δείχνω 'γώ!

— Σὺ τὸ εἶπες, βασιληᾶ μου, πῶς ψόφησε τἄλογό σου, λέει ὁ τζουτζὲς ἐγὼ σοῦ εἶπα μόνον πῶς ἦταν πεσμένο δίπλα. Στάσου λοιπὸν νὰ σοῦ πάρω τὸ κεφάλι.

Ὁ βασιληᾶς ἐγέλασε μὲ τὴν κατεργαριὰ τοῦ τζιουτζιέ του καὶ τὸν ἐσυγχώρησε.

Τὸ ἐπιμύθιο εἶνε: «δάσκαλε ποῦ δίδασκες καὶ νόμο δὲν ἐφύλαττες».

Ξυλόκαστρον **Ι. Π. Σ.**

⁂

Ἡ Δημοτικὴ Μοῦσα

ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ

Ἀυσσέα μ' ποῦ ξεχείμαζες
τὸ 'φετεινὸ χειμῶνα
πούταν τὰ χιόνια τὰ βαρειὰ
καὶ τὰ πολλὰ τὰ κρύα;

—Στὴ Πρέβεζα ξεχείμαζα
μέσ' 'ς τ' ἀγγλικὰ καράβια
κ' εἶχα συντρόφους διαλεχτοὺς
ὅλο Ξηρομερίτας
'στὰ μάτια μὲ κυττάζανε
κι' ὅλοι καλὰ μοῦ λέγαν
'Ἀυσσέα μ' καβαλλίκεψε
γιὰ τὴ Γραβιὰ τὴν κάψαν.

Ο ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΣ

Γέρασα ὁ μαῦρος, γέρασα
μπροστίτερ' ἀπὸ σένα
μὲ γέρασε ἡ φυλακὴ
τὸ ἔρημο «Καστέλι».

Δὲν ἤρθες μάννα μ' νὰ μὲ 'δῇς
νὰ μὲ παρηγορήσῃς
σαπίσαν τὰ γελέκα μου
καὶ πέσαν τὰ κουμπιά μου
Εἴκοσι χρόνια φυλακὴ
μακρυὰ ἀπ' τὸν ἄλλο κόσμο
καϋμένη μάννα μου.

('Εστάλησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Δ. Ροντήρη)
('Εκ Ναυπάκτου)

⁂

Ὁ φθόνος

('Αληθινὴ ἱστορία)

Αὐτοὶ οἱ Σουλτᾶνοι τέλος πάντων (ὄχι οἱ τωρινοὶ) ἦσαν οἱ περιεργότεροι ἄνθρωποι. Ἤθελαν τὰ πάντα νὰ ἐξονυχίζωσι, νὰ διδάσκωνται, νὰ διορθώνωσι τὰ κακῶς ἔχοντα, νὰ βραβεύωσι τοὺς ἀγαθοὺς καὶ νὰ τιμωρῶσι τοὺς κακοὺς καὶ τοὺς ἐπιβλαβεῖς. Αἱ πρὸς αὐτοὺς ἀναφερόμεναι ἱστορίαι εἶνε ἀτελείωτοι, σήμερον δὲ προσθέτομεν καὶ μίαν ἄλλην ἀκόμη.

Στὴν Πόλη ἔζη κάποιος Ἑβραῖος τραπεζίτης, κατέχων δύο ἀείποτε συμβαδίζοντα εἰς τὸ γένος του, τὸ ἀργύριον καὶ τὸν φθόνον. Τοῦτον εἶχεν ἀντιληφθῇ ὁ τότε Σουλτᾶνος καὶ ἐπεθύμει νὰ τὸν διορθώσῃ μὲ τὸ καλό. Τὸν προσεκάλεσε λοιπὸν μίαν ἡμέραν εἰς τὸ παλάτι μαζὶ μὲ ἕνα φτωχὸν Ρωμηὸν καὶ τὸν ἠρώτησε «τί πρᾶγμα ἐπεθύμει νὰ τοῦ δώσῃ, ἀλλὰ μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ Ρωμηὸς θὰ ἐλάμβανε διπλάσια τῶν ὅσων θὰ ἐλάμβανεν ἐκεῖνος». Ἐσκέπτετο λοιπὸν ὁ Ἑβραῖος: «ἐὰν μοῦ δώσῃ χιλίους ἀδάμαντας, θὰ ἔδιδε τοῦ Ρωμηοῦ διπλασίους· ἐὰν μὲ διώριζεν ἐμὲ βεζύρην, αὐτὸν θὰ διώριζε μέγαν τοιοῦτον . . .» Ἀλλὰ ὁ

ΟΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΕΚ ΚΑΝΑΔΑ ΑΘΛΗΤΑΙ

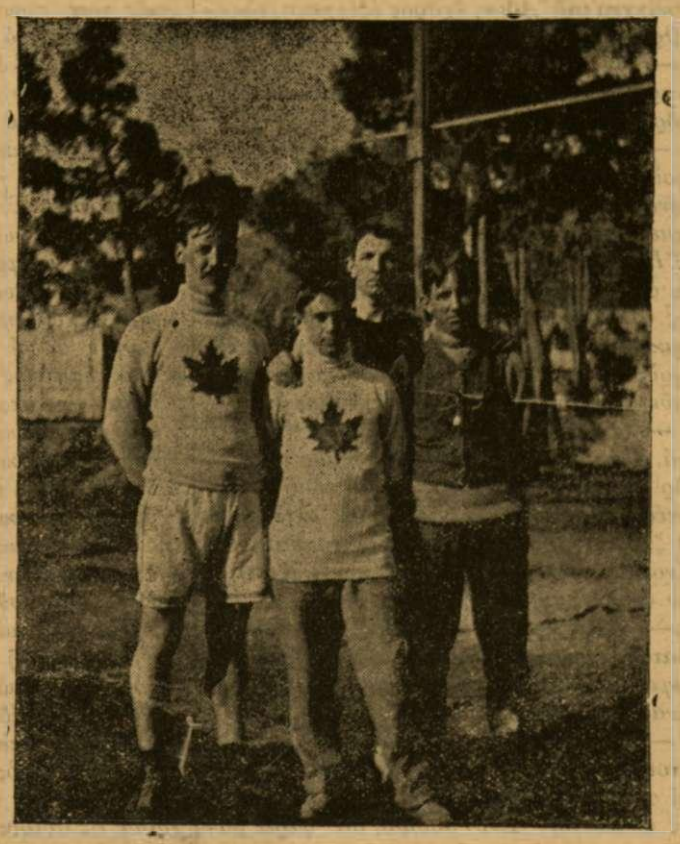

ΑΙΝΔΕΛ ΔΟΝΑΛΔ. ΕΛ. ΟΥΓΚΕΣ, ΣΕΡΙΓΚ Ο ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΝΙΚΗΣ
Ε. ΑΡΧΙΒΑΛΔ

(Ἡ εἰκὼν ἐλήφθη ἐν τῷ Γυμναστηρίῳ τοῦ Ἐθνικοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου ὅπου διαρκῶς ἠσκοῦντο.)

Ἑβραῖος δὲν ἤθελε νὰ ἰδῇ ἄλλον ἀπολαμβάνοντα καλοῦ. Ἐσκέπτετο λοιπὸν ἐπὶ πολλὴν ὥραν καὶ τέλος εἶπεν εἰς τὸν Σουλτᾶνον: «Νὰ μοῦ βγάλῃς τὸ ἕνα . . . μάτι!!», νομίζων ὅτι τοῦ Ρωμηοῦ, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Σουλτάνου, θὰ τοῦ ἔβγαζε καὶ τοὺς δύο ὀφθαλμούς. . .

Ὁ Σουλτᾶνος εἶδε τὸ ἀθεράπευτον τοῦ Ἑβραίου καὶ θέλων ἵνα τοιοῦτοι ὑπήκοοι ἐκλίπωσι τοῦ κράτους του, τοῦ ἐξώρυξε καὶ τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς καὶ κατόπιν τὸν ἐφύνευσε, δωρήσας τὴν κολοσσιαίαν περιουσίαν του εἰς τὸν Ρωμηόν. . .

Θῆβαι. **Ζῆτας Κρούπ**

⁂

Τὸ . . . κάντιο

Καὶ ποιὸς δὲν γνωρίζει τὸ «κάντιο», τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει μὲ ἀποκρυσταλλωμένην ζάχαριν; Ἀλλὰ καὶ ποῖος γνωρίζει τὴν ἀρχήν του;

Ὁμιλεῖ ἕνα πολυμαθὲς γεροντάκι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον μανθάνω πολλὰ γιὰ τὸ Α.Ο.Δ.Ο. Μοῦ διηγήθηκε μιὰ μέρα τὴν ἀνακάλυψίν του:

«Δὲν ἔχουν περάσῃ καὶ πολλὰ χρόνια ἀφ' ὅτου ἀνεκαλύφθη τὸ κάντιο. Ὁ τόπος τῆς ἀνακαλύψεώς του καὶ τῆς κατασκευῆς του εἶνε ἕνα ζαχαροπλαστεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου ἐργάζοντο πέντε-ἓξ ὑπηρέτες. Μιὰ μεγάλη ἑορτὴ τοῦ Γένους; μᾶς, νομίζω τὴν Πεντηκοστή, ἐζήτησαν οὗτοι ἀπὸ τὸν προϊστάμενόν τους ἄδειαν, διὰ νὰ πᾶνε νὰ διασκεδάσουνε εἰς ἕνα ἐξοχικὸν μέρος —καὶ ἔχει πολλὰ τοιαῦτα—τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἤτις τοῖς ἐδόθη ἀμέσως. Εἶχαν ἑτοιμάσῃ τὰ ἀναγκαιοῦντα πρὸς διασκέδασιν, ὁπότε εἷς τὸ μυαλὸ τοῦ ἑνὸς ριζώνει ἡ ἰδέα νὰ πάρουν μαζί των καὶ μίαν μπουκάλαν «ροσόλι», πρᾶγμα τὸ ὁποῖον οἱ ἄλλοι δὲν ἠρνήθησαν. Πραγματικῶς ἐγέμισαν μίαν μπουκάλαν ἐκ τοῦ ποτοῦ ἐκείνου καὶ ἐνῷ τὴν ἔθετον εἰς τὸ ἁμάξι τους, νὰ καὶ ὁ ἀφεντικός των. Τὰ παιδιὰ φοβηθέντα ἔκρυψαν τὴν μπουκάλαν εἰς τὴν κοπριὰν τοῦ σταύλου, ὅπου καὶ παρέμεινεν αὕτη περὶ τὴν ἑβδομάδα, διότι παρελθόντος τοῦ γλεντιοῦ, τάπαι διὰ δὲν τὴν ἐνεθυμήθησαν πλέον. Μίαν ἡμέραν ὅμως εἷς ἐξ αὐτῶν, ἀνασκάπτων εἰς τὸν σταῦλον, εὗρε τὴν μπουκάλαν καὶ μεθ' ὁρμῆς τὴν ἐπέταξεν εἰς τὸν δρόμον . . . ἐκεῖ ἡ μπουκάλα ἔγινε θρύμματα, ἀλλὰ τὸ ρευστὸν ἔμεινε. διότι εἶχε στερεοποιηθῆ. Ἀνέφερε τὸ πρᾶγμα εἰς τοὺς συντρόφους του, οἵτινες ἔφυγαν ἀμέσως ἀπὸ τὸ ζαχαροπλαστεῖον ὅπου ὑπηρέτουν, ἄνοιξαν ἰδιαίτερα ἐργοστάσια τοῦ ἀγνώστου τότε κάντιου καὶ ἐπλούτισαν!.

Θῆβαι. **Ζῆτας Κρούπ**

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Προϊστορικοὶ σκελετοὶ

Εἰς τὰς ἐνεργουμένας ἀνασκαφὰς ἐν Ρώμῃ ἀνευρέθησαν μεταξὺ ἄλλων πολυτίμων ἀρχαιολογικῶν εὑρημάτων καὶ σκελετοὶ ἀνθρώπινοι τῆς προϊστορικῆς ἐποχῆς τοῦ 1200 π. Χ. Ἐπίσης δὲ καὶ πήλινα ἀγγεῖα.

⁂

Τὸ φοβερώτερον ἡφαίστειον

Ὁ Βεζούβιος εὑρίσκεται συχνὰ ἀνὰ 15-20 χρόνια ἐν ἐκρήξει καὶ χαίρει φήμην ὡς ἓν ἀπὸ τὰ φοβερώτερα ἡφαίστεια. Ἐν τούτοις τὸ φοβερώτερον ἐξ ὅλων τῶν ἐν τῇ Γῇ ἡφαιστείων εἶναι τὸ Σάγκαϋ εἰς τὴν Δημοκρατίαν τοῦ Ἰσημερινοῦ τῆς Ἀμερικῆς. Ἔχει ὕψος 4,307 μέτρων καὶ εὑρίσκεται ἐν διαρκεῖ ἐκρήξει ἀπὸ τοῦ 1728. Οἱ μυκηθμοὶ τοῦ ἡφαιστείου τούτου ἀκούονται πολλάκις εἰς 250 χιλ. ἀπόστασιν.

⁂

Ἕνα φυτὸν φωτεινὸν

Εἰς τὴν Ἀσίαν ὑπάρχει φυτὸν γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἀσιατικὸν ἄστρον», τὸ ὁποῖον τὴν νύκτα ἐκπέμπει φῶς λαμπρὸν ἀρκετὰ καὶ σταθερόν, εἰς τρόπον ὥστε εἷς πλησίον εὑρισκόμενος δύναται νὰ ἀναγνώσῃ εὐχερῶς. Τὸ φῶς αὐτὸ ἐκπέμπεται ἀπὸ τὰ φύλλα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὀξέα καὶ ἀκανθώδη.

⁂

Βροχὴ ψαριῶν

Τὸ θαῦμα αὐτὸ ἔγινε πρό τινος εἰς τὸ Κουήνσλανδ τῆς Αὐστραλίας, διαρκούσης καταιγίδος τινός, ὁπότε μαζὶ μὲ τὴν ραγδαιοτάτην βροχὴν ἔπεσαν ἐξ οὐρανοῦ ἰχθεῖς μικροί, οἱ ὁποῖοι ἐκάλυψαν μεγάλην ἔκτασιν, ἀποτελέσαντες στρῶμα ὕψους 6—7 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Ὑποτίθεται, ὅτι θὰ ἀνεσύρθησαν εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν ὑπό τινος ὀλκασσίας δίνης καὶ μετεφέρθησαν διὰ τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς ξηρᾶς.

⁂

Εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Βουλὴν

Εἰς κάθε συνεδρίασιν τῆς Ἀγγλικῆς Βουλῆς, προτοῦ ἀκόμη γίνῃ ἔναρξις αὐτῆς, ψάλλονται εὐχαὶ ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου τῆς Βουλῆς, γίνεται δηλαδὴ ἕνα εἶδος ἁγιασμοῦ. Εἰς τὴν σύντομον ταύτην τελετὴν εἰς ἣν λαμβάνει μέρος δι' ἀναγνώσεως τροπαρίων καὶ ὁ Πρόεδρος (Σπῆκερ) οὐδεὶς ἄλλος πλὴν τῶν βουλευτῶν παρευρίσκεται, οὔτε αὐτοὶ οἱ δημοσιογράφοι.

⁂

Ἂν ἦτο δυνατὸν

Ἂν ἦτο δυνατὸν οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες νὰ ἐγίνοντο ἐπὶ τῆς σελήνης—κάμνει τὴν ὑπόθεσιν ἕνας ἀθλητικὸς ἀστρονόμος Ἄγγλος—τότε τὰ γήϊνα ρεκὸρ θὰ ἐξητελίζοντο κυριολεκτικῶς. Τὰ 100 μέτρα θὰ τὰ διέτρεχεν ἕνας δρομεὺς εἰς 2 1]2—3'', τὰ 1609 μέτρα εἰς 1 1]2' λεπτόν, τὰ 400 μέτρα εἰς 15'' καὶ οὕτω καθεξῆς. Τὸ πήδημα θὰ ἠμποροῦσε νὰ γίνῃ τριπλάσιον κατὰ μῆκος καὶ καθ' ὕψος. Καὶ οὕτω καθεξῆς θὰ συνέβαινε δι' ὅλα τὰ ἀγωνίσματα λόγῳ τῆς βαρύτητος.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΑΩΝ

Εἰς τὸν σύζυγον φρόνησις, εἰς τὴν σύζυγον ὑπομονή.

Ἰταλικὸν λόγιον

⁂

Ὁ καβαλλάρης πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ σπαθί.

Τουρκικὴ παροιμία

⁂

Τὴν γυναῖκα μὴ τὴν πιστεύεις καὶ ὅταν ἀκόμη εἶνε νεκρά.

Ἡ πίστις τῆς γυναικὸς εἶνε φτερὸ μέσα σὲ ρυάκι. **Γαλλικὴ παροιμία**

⁂

Προκειμένου περὶ φίλων, ἀρκοῦν ὀλίγοι, ἀρκεῖ εἷς, ἀλλὰ ἀρκεῖ καὶ κανείς.

Λατινικὸν λόγιον

⁂

Ὡραία μύτη κάνει ὡραῖον πρόσωπο.

Ἰταλικαὶ παροιμίαι

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΔΡΑΚΟΥΛΑ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ)

(Ὁ Σὶρ Ἰωνάθαν Ἄρκερ λαβὼν παραγγελίας πρὸς ἀγορὰν οἰκίας εἰς Λονδῖνον Τρανσυλβανοῦ μεγιστᾶνος Δράκουλα ὀνομαζομένου καὶ προσκληθεὶς νὰ μεταβῇ εἰς τὸν πύργον του, πηγαίνει ἐκεῖ. Καθ' ὅσον ἔπλησίαζεν ὅμως εἰς τὸν πύργον, ἄρχισε νὰ πίπτῃ ἀπὸ ἔκπληξιν εἰς φόβον καὶ ἀπὸ φόβον εἰς ἔκπληξιν. Οἱ χωρικοὶ σταυροκοποῦνται ἐπὶ τῷ ἀκούσματι καὶ τοῦ ὀνόματος μόνον τοῦ «Πύργου τοῦ Δράκουλα» καὶ προσπαθοῦν νὰ τὸν ἐμποδίσουν νὰ μεταβῇ ἐκεῖ χωρὶς ὅμως νὰ τοῦ λέγουν τὸ διατί. Τέλος ἐπιβὰς ἁμάξης τινὸς κατηυθύνετο πρὸς τὰ ἐκεῖ, εἰς τὸ μέσον δὲ τοῦ δρόμου τὸν παραλαμβάνει διὰ νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς τὸν Πύργον εἷς μυστηριώδης καὶ παράδοξος ἁμαξηλάτης σταλείς, ὡς ἔλεγε, ὑπὸ τοῦ Δράκουλα.)

— Δι' αὐτό, ὑποθέτω, ἤθελες νὰ τὸν πᾷς εἰς τὴν Βουκοβίνα. Δὲν 'μπορεῖς νὰ μὲ γελάσῃς, φίλε μου. 'Ιξεύρω παραπολλὰ καὶ τ' ἄλογά μου εἶνε γλήγορα.

Λέγων, ἐμειδία, καὶ τὸ φῶς τῶν φανῶν ἔπιπτεν ἐπὶ ἀδροῦ στόματος μὲ πολὺ κόκκινα χείλη καὶ μὲ κοπτεροὺς ὀδόντας, λευκοὺς ὡς ἐλέφαντος.

— Δότε μου τὴν ἀποσκευὴν τοῦ κυρίου, εἶπε.

Καὶ μὲ ὑπερβάλλουσαν γοργότητα τὰ κιβώτιά μου παρεδόθησαν κ' ἐτοποθετήθησαν ἐντὸς τοῦ ὀχήματος. Τότε κατέβην ἀπὸ τὸ λεωφορεῖον, καθότι τὸ ὄχημα ἵστατο δίπλα ἐκεῖ καὶ αὐτὸς ὁ ἡνίοχος μ' ἐβοήθησε μὲ μία χεῖρα, ἥτις συνέλαβε τὸν βραχίονά μου ὡς εἰς χαλυβδίνην λαβίδα· ἡ σωματικὴ ῥώμη του πρέπει νὰ ἦτο τεραστία.

Χωρὶς νὰ εἴπῃ λέξιν, ἔσεισε τὰ ἡνία, οἱ ἵπποι ἐστράφησαν κ' ἐρρίφθησαν εἰς τὸ σκότος τῆς κλεισούρας. Καθὼς ἐκυττάζα ὀπίσω, εἶδα τὸν ἀχνὸν ἀπὸ τοὺς ἵππους τοῦ λεωφορείου ὑπὸ τὸ φῶς τῶν φανῶν καὶ νὰ προκύπτουν εἰς τὸ φῶς τοῦτο αἱ ὄψεις τῶν τέως συνοδοιπόρων μου, οἵτινες ἐξηκολούθουν νὰ σταυροκοποῦνται. Εἶτα ὁ ταχυδρόμος ἐκρότησε τὴν μάστιγά του καὶ ἐξώτρυνε τοὺς ἵππους του καὶ οὗτοι ἔτρεξαν τὸν δρόμον των πρὸς τὴν Βουκοβίναν.

— Κάμνει ψῦχος τὴν νύκτα, μάϊν χέρ, καὶ ὁ Κόμης ἀφέντης μου μ' ἐσύστησε νὰ σᾶς ἐπιμεληθῶ πολύ. 'Εδῶ εἶνε μιὰ φλάσκα σλίβοβιτσα (τὸ ἐκ δαμασκήνων κονιὰκ τοῦ τόπου)· ἀποκάτω ἀπὸ τὸ κάθισμα ἂν τὴ χρειασθῆτε.

Δὲν ἔπια ἐξ αὐτοῦ, ἀλλ' ἦτο μία παρηγορία οὐχ ἧττον νὰ γνωρίζω ὅτι ὑπῆρχεν. 'Εδοκίμαζα ἀλλόκοτον αἴσθημα καὶ ἤμην κάπως ἔντρομος.

Πιστεύω, ὅτι ἐὰν ὑπῆρχεν ἄλλη καμμία καταφυγή, θὰ τὴν ἐπροτίμων μᾶλλον παρὰ νὰ διανύσω τὴν ἄγνωστον ἐκείνην νυκτερινὴν πορείαν. Τὸ ὄχημα ἔβαινε κατ' εὐθεῖαν μὲ βῆμα δύσκολον· εἶτα ἐκάμαμεν πλήρη στροφὴν καὶ εἰσήλθομεν εἰς ἄλλον στενὸν δρόμον. Μοῦ ἐφαίνετο, ὅτι ἐβαδίζομεν ἁπλῶς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐδάφους πάλιν καὶ πάλιν· ἔβαλα σημεῖον ἓν ἐξέχον ὕψωμα καὶ εἶδα ὅτι οὕτως εἶχεν· ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὅμως, ἐπειδὴ ἤμην περίεργος πῶς παρήρχετο ἡ ὥρα, ἤναψα ἓν πυρεῖον καὶ ὑπὸ τὴν φλόγα του ἐκύτταζα τὸ ὡρολόγιόν μου· ἦτο μεσονύκτιον καὶ ὀλίγα λεπτά.

Τοῦτο μοῦ ἐπροξένησεν ἓν εἶδος κλονισμοῦ, διότι ὑποθέτω, ἡ γενικὴ περὶ μεσονυκτίου πρόληψις ἠύξανεν ἀπὸ τὰς προσφάτους δοκιμασίας μου. 'Επερίμενα μὲ ἀλγεινὸν αἴσθημα ἐκκρεμότητος.

Τότε ἕνας σκύλλος ἤρχισε νὰ ὀλολύζῃ κάπου εἰς μίαν ἔπαυλιν, μακράν, κάτωθεν τοῦ δρόμου· μακρὸν ἐναγώνιον, ὡς ἐκ φόβου ὀλολυγμόν. Τὸν ἤγον διεδέχθη ἄλλος σκύλλος καὶ εἶτα ἄλλος καὶ ἄλλος, ἐωσότου φερόμενος ἐπὶ τοῦ ἀνέμου, ὅστις τώρα ἐσύριζεν ἁπαλὰ ἀνὰ τὸ στενόν, ἔξαλλος ὀλολυγμὸς ἄρχισε, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο νὰ ἔρχεται πανταχόθεν τῆς χώρας, ἐφ' ὅσον ἡ φαντασία ἠδύνατο νὰ τὴν συλλάβῃ μέσῳ τοῦ ζόφου τῆς νυκτός· εἰς τὸ πρῶτον οὐρλιασμα οἱ ἵπποι ἤρχισαν νὰ σφίγγωνται καὶ νὰ ὀπισθοχωροῦν· ἀλλ' ὁ ἡνίοχος τοὺς ἐφώναξε καταπραϋντικῶς καὶ ἡσύχασαν, πλὴν ἔτρεμον καὶ ἀνέφρισσον ὡς νὰ συνῆλθον μόλις ἐξ αἰφνιδίου τρόμου.

Εἶτα, μακρὰν εἰς τὸ κενόν, ἀπὸ τὰ ὄρη τὰ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἡμῶν ἤρχισε σφοδρότερος καὶ ὀξύτερος ὠρυγμὸς— ὠρυγμὸς λύκων— ὁ ὁποῖος ἐτρόμαξε κ' ἐμὲ καὶ τοὺς ἵππους ὁμοίως—διότι μοῦ ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν νὰ πηδήσω ἀπὸ τὸ ὄχημα καὶ νὰ τρέξω νὰ φύγω, ἐνῷ ἐκεῖνοι ὀπισθοχωροῦσαν καὶ ἠνορθοῦντο παραφόρως, ὥστε ὁ ἡνίοχος ἐδέησε νὰ μεταχειρισθῇ ὅλην τὴν ῥώμην του, ὅπως τοὺς ἐμποδίσῃ ν' ἀφηνιάσουν. Εἰς ὀλίγα λεπτὰ ὅμως ἡσύχασαν εἰς βαθμὸν ὥστε ὁ ἡνίοχος, ἠδυνήθη νὰ κατέλθῃ καὶ νὰ σταθῇ ἐμπρός των. Τοὺς ἐθώπευσε καὶ τοὺς κατεπράϋνε καὶ ὑπὸ τὰς θωπείας του ἔγιναν εὐάγωγοι καὶ πάλιν, καίτοι ἀκόμη ἔτρεμον. Ὁ ἡνίοχος ἀνέλαβε τὸ κάθισμά του καὶ σείσας τὰ ἡνία ἐξεκίνησε μὲ βῆμα ταχύ. Τὴν φορὰν ταύτην, ἀφοῦ ἔφθασεν εἰς τὴν ἀπωτέραν πλευρὰν τῆς κλεισωρείας, αἰφνης ἐστράφη εἰς στενὸν δρόμον ἀποτόμως πρὸς τὰ δεξιὰ βαίνοοτα.

Ἐντὸς ὀλίγου ἐπεριεκυκλούμεθα ἀπὸ δένδρα τὰ ὁποῖα κάπου ἐσχημάτιζον στεφάνην καὶ οἱονεὶ ἀψῖδα ὑπεράνω τῆς ὁδοῦ, ὅπου διεβαίνομεν ὡς ὑπὸ σήραγγα καὶ πάλιν μεγάλοι σκιεροὶ βράχοι μᾶς ἐτείχιζον ἔνθεν καὶ ἔνθεν.

Καίτοι εἴμεθα ἐν σκέπῃ, ἠδυνάμεθα ν' ἀκούωμεν τὸν ἐγερθέντα ἄνεμον, καθόσον ἐμυκᾶτο καὶ ἐσύριζεν ἀνὰ τοὺς βράχους καὶ οἱ κλῶνοι τῶν δένδρων ἔτριζον καὶ ἐθρόουν καθὼς διηρχόμεθα. Τὸ ψῦχος ἐγίνετο ὁλονὲν δριμύτερον καὶ λεπτὴ ὡς κόνις χιὼν ἤρχισε νὰ πίπτῃ, ὥστε τάχιστα ἡμεῖς καὶ ὅλα τὰ περὶ ἡμᾶς ἐκαλύφθησαν μὲ λευκὴν σινδόνα. Ὁ ὀξὺς ἄνεμος ἀκόμη ἔφερε τὸν ὀλολυγμὸν τῶν σκύλλων, καίτοι οὗτος κατέστη ἀσθενέστερος καθ' ὅσον προέβημεν εἰς τὸν δρόμον μας.

Ὁ ὠρυγμὸς τῶν λύκων ἤγει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πλησιέστερον ὡς ἐὰν οὗτοι εἶχον πλακώσει γύρω μας, κυνηγῶντες ἡμᾶς πανταχόθεν. 'Εφοβήθην τρομερά, ὁμοίως καὶ οἱ ἵπποι, ἀλλ' ὁ ἡνίοχος οὐδόλως ἐταράχθη. Οὗτος ἤρχισε νὰ στρέφῃ τὴν κεφαλήν του δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην νὰ βλέπω τίποτε εἰς τὸ σκότος.

Αἴφνης ἀριστερᾶ μας εἰς τινα ἀπόστασιν, εἶδα μίαν ἀσθενῆ διαλείπουσαν φλόγα. Ὁ ἡνίοχος τὴν εἶδε συγχρόνως· ἀμέσως ἐσταμάτησε τοὺς ἵππους καὶ πηδήσας κάτω εἰς τὸ ἔδαφος ἔγεινεν ἄφαντος ἀμέσως. Δὲν ἤξευρα τί νὰ κάμω ὅσῳ μᾶλλον ὁ ὠρυγμὸς τῶν λύκων ἐγίνετο πλησιέστερος· ἀλλ' ἐνῷ διηπόρουν αἴφνης ὁ ἡνίοχος ἐφάνη καὶ πάλιν καὶ χωρὶς λέξιν νὰ εἴπῃ ἀνέλαβε τὸ κάθισμά του καὶ ἐξηκολουθήσαμεν τὸν δρόμον μας. Νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ ἀπεκοιμήθην καὶ ἐξηκολούθησα ὀνειρευόμενος τὸ συμβάν, διότι μοῦ ἐφάνη τοῦτο νὰ ἐπαναλαμβάνετο ἀτελευτήτως καὶ τώρα ὅταν ἀνατρέχω εἰς τὸ παρελθόν, μοῦ φαίνεται ὡς φοβερὸς ἐφιάλτης.

Μίαν φορὰν ἡ φλὸξ μοῦ ἐφάνη τοσον πλησίον τοῦ δρόμου, ὥστε εἰς τὸ σκότος τὸ ἀπλούμενον γύρω μας ἠμπόρεσα νὰ παρακολουθήσω τὰς κινήσεις τοῦ ἡνιόχου. Οὗτος ἐπῆγεν ὁρμητικῶς πρὸς τὸ μέρος ὁπόθεν ἀνέθορεν ἡ κυανῆ φλὸξ—πρέπει νὰ ἦτο πολὺ ἀσθενής, διότι δὲν ἐφαίνετο νὰ φωτίζῃ ποσῶς τὸν τόπον γύρω μας —καὶ συλλέξας ὀλίγους λίθους τοὺς διέθεσεν εἰς σχῆμά τι.

Τέλος ἦλθε στιγμή, καθ' ἣν ὁ ἡνίοχος ἐπῆγε μακρύτερα ἢ ὅσον μέχρι τοῦδε, κατὰ δὲ τὴν ἀπουσίαν του οἱ ἵπποι ἤρχισαν νὰ τρέμουν χειρότερα παράποτε καὶ νὰ μυχθίζουν καὶ νὰ χρεμετίζουν ἔντρομοι. Δὲν ἔβλεπα καμμίαν αἰτίαν τούτου καθότι ὁ ὠρυγμὸς τῶν λύκων εἶχε παύσει ἐξ ὁλοκλήρου· ἀλλ' ἀκριβῶς τότε ἡ σελήνη πλέουσα ἐν μέσῳ μαύρων νεφῶν ἐφάνη ὄπισθεν τῆς κορυφῆς ὑψηλοῦ πιτυοσκεποῦς βράχου καὶ εἰς τὸ φέγγος της εἶδα τριγύρω μας μίαν ἀγέλην λύκων μὲ λευκοὺς ὀδόντας καὶ προεχούσας ἐρυθρὰς γλώσσας μὲ μακρὰ καμπύλα σκέλη καὶ πυκνὸν τρίχωμα. Ἦσαν ἑκατοντάκις τρομερώτεροι εἰς τὴν συνέχουσαν αὐτοὺς κατηφῆ σιωπὴν ἢ ὅταν ὠρύοντο ἀπειλητικῶς. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἠσθάνθην ἓν εἶδος παραλυσίας ἐκ φόβου.

Πάραυτα οἱ λύκοι ἤρχισαν νὰ ὠρύωνται, ὡς ἂν τὸ φῶς τῆς σελήνης ἔσχεν ἰδιαιτέραν τινὰ ἐπίδρασιν ἐπ' αὐτῶν. Οἱ ἵπποι ἀνεπήδησαν ἀσκόπως καὶ ὠπισθοχώρησαν κ' ἐκύτταζον ἀπηλπισμένως γύρω μὲ ὄμματα στρεφόμενα κατὰ τρόπον ἀλγεινὸν ἰδεῖν· ἀλλ' ὁ ζωντανὸς κύκλος τοῦ τρόμου τοὺς περιεκύκλωνε πανταχόθεν καὶ ἀνάγκη πᾶσα νὰ μείνωσιν ἐντὸς αὐτοῦ. 'Εφώναζα τὸν ἡνίοχον νὰ ἔλθῃ, διότι μοῦ ἐφάνη ὅτι ἡ μόνη ἐλπίς μας ἦτο νὰ προσπαθήσωμεν νὰ διαρρήξωμεν τὸν κύκλον καὶ διὰ νὰ ὑποβοηθήσω τὴν προσπάθειάν του ἔκραζα καὶ ἔπληξα τὸ πλευρὸν τῆς ἁμάξης, ἐλπίζων διὰ τοῦ θορύβου νὰ πτοήσω τοὺς λύκους ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου, ὥστε νὰ τοῦ δώσω καιρὸν νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀνάβαθρον. Πῶς ἦλθεν ἐκεῖ καὶ πῶς διέσχισε ἀβλαβὴς τοὺς λύκους δὲν ἠξεύρω· ἀλλ' ἤκουσα τὴν φωνήν του ἐγειρομένην μὲ τόνον δεσποτικοῦ προστάγματος καὶ ἀναβλέψας πρὸς τὸν ἦχον, τὸν εἶδα νὰ ἵσταται εἰς τὸν δρόμον. Καθὼς ἔπαλε τοὺς μακροὺς βραχίονάς του ὡς ν' ἀπετίναζεν ἀόρατόν τι ἐμπόδιον, οἱ ἵπποι ὠπισθοχώρησαν καὶ πάλιν περαιτέρω ὠπισθοχώρησαν. 'Ακριβῶς τότε ὀγκώδες νέφος διῆλθε τῆς σελήνης ὥστε καὶ πάλιν ἐμείναμεν εἰς τὸ σκότος.

Ὅταν ἐκ νέου ἠμπόρεσα νὰ διακρίνω, ὁ ἡνίοχος ἀνεῖρπεν εἰς τὸ ὄχημα καὶ οἱ λύκοι ἐγένοντο ἄφαντοι. Ὅλον τοῦτο ὑπῆρξε τόσον ἀλλόκοτον καὶ ἀνήκουστον, ὥστε κρυερὸς φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμὲ καὶ ἤμην ἀνίκανος νὰ κινηθῶ ἢ νὰ ὁμιλήσω. Ὁ χρόνος ἐφαίνετο ἀτελείωτος, καθὼς ἠλαύνομεν τὸν δρόμον μας τοῦ λοιποῦ εἰς βαθὺ σκότος, καθόσον τὰ κυλινδούμενα νέφη ἐπεσκότιζον τὴν σελήνην. 'Εξηκολουθήσαμεν ν' ἀναφορίζωμεν, ἐνίοτε νὰ κατηφορίζωμεν ταχέως, ἀλλὰ κατὰ τὸ πλεῖστον ὁλονὲν ἀνηρχόμεθα. Αἴφνης ἠννόησα, ὅτι ὁ ἡνίοχος εἰσῆγε τοὺς ἵππους εἰς τὴν αὐλὴν παμμεγίστου κατηρειπωμένου πύργου ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὰ ὑψηλὰ μαῦρα παράθυρα οὐδὲ ἀκτὶς φωτὸς ἐξήρχετο καὶ τοῦ ὁποίου αἱ συντετριμμέναι ἐπάλξεις ἐδείκνυον μίαν ὀδοντωτὴν γραμμὴν κατέναντι τοῦ σεληνοφεγγοῦς στερεώματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἡμερολόγιον τοῦ Ἰωνάθαν Ἄρκερ

5 Μαΐου.— Πρέπει νὰ εἶχον κοιμηθῇ, διότι ἐὰν ἤμην ἐντελῶς ἔξυπνος, ἐξ ἅπαντος θὰ παρετήρουν τὴν προσέγγισιν εἰς τοιοῦτον ἀξιοσημείωτον μέρος.

Εἰς τὸ σκότος ἡ αὐλὴ ἐφαίνετο λίαν ὑπερμεγέθης, ἀλλ' ἐπειδὴ διάφοροι σκοτειναὶ δρόμοι ἔφερον ἀπ' αὐτῆς μεγάλας στρογγύλας ἀψῖδας, ἴσως ἐφαίνετο μεγαλειτέρα ἢ ὅσον εἶνε πράγματι. Δὲν ἠδυνήθην ἀκόμη νὰ τὴν ἴδω εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

Ὅταν τὸ ὄχημα ἐστάθη, ὁ ἡνίοχος ἐπῆδησε κάτω κ' ἔτεινε τὴν χεῖρά του νὰ μὲ βοηθήσῃ νὰ κατέλθω. Καὶ πάλιν ἔλαβα ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσω τὴν τεραστίαν ῥώμην του. Ἡ χεὶρ του ἐφαίνετο τωόντι ὡς χαλύβδινος κοχλίας, ὅστις θὰ ἠδύνατο νὰ καταθρυμματίσῃ τὴν ἰδικήν μου, ἐὰν ἤθελε. Εἶτα ἐσήκωσε τὴν ἀποσκευήν μου καὶ τὴν ἔβαλεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους παραπλεύρως ἐμοῦ, καθὼς ἱστάμην πλησίον μεγάλης θύρας, παλαιᾶς καὶ κτυπημένης μὲ πολλὰ σιδηρᾶ καρφία καὶ προσηρμοσμένης εἰς προέχοντα πυλῶνα ἐκ μεγάλων λίθων.

Ἠδυνάμην νὰ ἴδω καὶ εἰς τὸ ἀμυδρὸν φῶς, ὅτι ὁ λίθος ἦτο σμιλευμένος, ἀλλ' ὅτι αἱ γλυφαὶ εἶχον πολὺ φθαρῇ ἐκ τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας. Καθὼς ἱστάμην ἐκεῖ, ὁ ἡνίοχος ἐπήδησε καὶ πάλιν εἰς τὸ κάθισμά του καὶ ἔσεισε τὰ ἡνία· οἱ ἵπποι καὶ ἡ ἅμαξα ἔγειναν ἄφαντα διά τινος τῶν σκοτεινῶν ἀνοιγμάτων.

Ἐστάθην ἐν σιωπῇ, ὅπου ἤμην, διότι δὲν ἤξευρα τί νὰ κάμω. Κωδωνίσκου ἢ ῥόπτρου οὔτε σημεῖον ὑπῆρχε, μέσῳ δὲ τῶν κατηφῶν ἐκείνων τοίχων καὶ τῶν σκοτεινῶν χασμάτων τῶν παραθύρων δὲν ἦτο πιθανόν, ὅτι ἡ φωνή μου θὰ ἠκούετο. Ὁ χρόνος καθ' ὃν ἐπερίμενα ἐφάνη ἀτελείωτος καὶ ἠσθανόμην ἀμφιβολίας καὶ φόβους νὰ μὲ περικυκλοῦν. Εἰς ποῖον τόπον εἶχα ἔλθει καὶ μεταξὺ ποίων ἀνθρώπων; Εἰς ποίαν παράτολμον ἐπιχείρησιν εἶχα ἀποδυθῇ; Ἦτο τοῦτο σύνηθες συμβάν

Ο ΠΥΡΡΟΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Κατὰ εἰκόνα εὑρεθεῖσαν ἐσχάτως εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Μουσεῖον τῆς Βιέννης

μήν, ἥτις μ' ἔκαμε νὰ ριγήσω, καθόσον μάλιστα ἡ χεὶρ ἐκείνη ἐφαίνετο κρύα ὡς πάγος — ὁμοία μᾶλλον μὲ χεῖρα νεκροῦ ἢ ζῶντος. Πάλιν εἶπε.

— Καλῶς ἤλθατε στὸ σπίτι μου. Ἔλθετε ἐλευθέρως. Ὑπάγετε ἀσφαλῶς· καὶ ἀφήσατε κἄτι ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν φέρετε!

Τὸ στιβαρὸν τῆς χειραψίας ἦτο τόσον παραπλήσιον πρὸς ὅ,τι εἶχον παρατηρήσει παρὰ τῷ ἡνιόχῳ, τοῦ ὁποίου τὸ πρόσωπον δὲν εἶχα ἰδεῖ, ὥστε πρὸς στιγμὴν ἀμφέβαλα ἐὰν δὲν ἦτο ὁ ἴδιος ἄνθρωπος, πρὸς τὸν ὁποῖον ὡμίλουσα· διὰ νὰ βεβαιωθῶ, εἶπα ἐρωτηματικῶς.

— Ὁ κόμης Δράκουλας;

Ὑπεκλίθη μὲ φιλόφρονα τρόπον καὶ ἀπήντησεν.

— Εἶμαι ὁ Δράκουλας· καὶ σᾶς λέγω καλῶς ἤλθατε στὸ σπίτι μου.

Καὶ λέγων, ἀπέθηκε τὴν λυχνίαν ἐπί τινος κόγχης εἰς τὸν τοῖχον καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἀνέλαβε τὴν ἀποσκευήν μου· τὴν ἔφερε μέσα, πρὶν δυνηθῶ νὰ τὸν ἐμποδίσω. Διεμαρτυρήθην, ἀλλ' αὐτὸς ἐπέμενε.

— Ὄχι, κύριε, εἶσθε ξένος μου. Εἶνε παράωρα καὶ οἱ ἄνθρωποί μου κοιμῶνται. Πρέπει νὰ σᾶς περιποιηθῶ μόνος μου.

'Επέμενε νὰ μεταφέρῃ τὰ πράγματά μου ἀνὰ τὸν πρόδομον καὶ εἶτα εἰς μεγάλην σπειροειδῆ κλίμακα καὶ εἰς ἕνα ἄλλον μέγαν διάδρομον ἐπὶ τοῦ λιθίνου δαπέδου ἐπὶ τοῦ ὁποίου τὰ βήματά μας ἐκρότουν βαρέως. Εἰς τὸ τέλος τούτου ὤθησε βαρεῖαν θύραν καὶ ἐχάθην ὅταν εἶδα μέσα καλῶς φωτισμένον θάλαμον, ὅπου μία τράπεζα ἦτο στρωμένη πρὸς δεῖπνον καὶ ἐπὶ μεγάλης ἑστίας γενναῖον πῦρ ἀπὸ χονδρὰ κούτσουρα ἔφλεγε καὶ ἔλαμπε.

Ὁ Κόμης ἐστάθη, ἀπέθεσε τὴν ἀποσκευήν μου ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ διασχίσας τὸν θάλαμον ἤνοιξε μίαν ἄλλην θύραν, ἥτις ἔφερεν εἰς μικρὸν ὀκτάγωνον θαλαμίσκον φωτιζόμενον δι' ἑνὸς λύχνου καὶ προφανῶς χωρὶς παράθυρον. Διελθὼν τοῦτον, ἤνοιξεν ἄλλην θύραν καὶ μ' ἐκάλεσε νὰ εἰσέλθω. Ἦτο ἀσπάσιον θέαμα. 'Εδῶ ἦτο μέγας κοιτὼν μὲ καλὸν ὠτισμὸν καὶ θέρμανσιν ἀπὸ ἄλλην ἑστίαν μὲ δαυλοὺς ῥίπτοντας ὑπόκωφον βρόμον ἀνὰ τὴν εὐρεῖαν καμίνον. Ὁ κόμης εἰσήγαγε τὰ πράγματά μου μέσα καὶ ἀπεσύρθη εἰπὼν πρὶν κλείσῃ τὴν θύραν.

— Ὅταν θὰ εἶσθε ἕτοιμος, ἐλάτε εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιον, ὅπου θὰ εὕρετε τὸ δεῖπνόν σας παρατεθειμένον.

Τὸ φῶς καὶ ἡ θερμότης καὶ ἡ δεξίωσις τοῦ Κόμητος ἐφάνησαν ὡς νὰ διεσκέδασαν ὅλας τὰς ἀμφιβολίας καὶ τοὺς φόβους μου. 'Αφοῦ οὕτω ἦλθα εἰς τὰ καλά μου, ἀνεκάλυψα, ὅτι σχεδὸν ἀπέθνησκα τῆς πείνης· ὅθεν ἐνδυθεὶς ταχέως, μετέβην εἰς τὸν θάλαμον. Ὁ ξενοδόχος μου, ὅστις ἵστατο πρὸς τὴν μίαν πλευρὰν τῆς μεγάλης ἑστίας, κλίνας ἐπὶ τοῦ λιθίνου παραστάτου, ἔκαμε χαρίεν κίνημα τῆς χειρὸς πρὸς τὴν τράπεζαν λέγων.

— Σᾶς παρακαλῶ, καθίσατε. Θὰ μὲ συγχωρήσετε, ἐλπίζω, ποῦ δὲν σᾶς συντροφεύω· ἀλλ' ἐγευμάτισα ἤδη καὶ δὲν δειπνῶ.

'Ενεχείρισα αὐτῷ τὴν ἐνσφράγιστον ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν μοῦ εἶχε δώσει ὁ κ. Χῶκινς. Τὴν ἤνοιξε καὶ τὴν ἀνέγνωσε σοβαρῶς, εἶτα, μὲ χαριτωμένον μειδίαμα, μοῦ τὴν ἔδωκε νὰ τὴν ἀναγνώσω. Μία παράγραφος ταύτης τοὐλάχιστον μοῦ ἐπροξένησε ῥῖγος ἡδονῆς.

«Πολὺ λυποῦμαι, ὅτι μία προσβολὴ ἀρθρίτιδος ἀπὸ τὴν ὁποίαν τόσον συχνὰ πάσχω, μοῦ ἀπαγορεύει νὰ ταξειδεύσω ἐπί τινα χρόνον· ἀλλ' εὐτυχῶς ἔχω νὰ στείλω ἀντικαταστάτην, ἄνθρωπον εἰς ὃν ἔχω πᾶσαν ἐμπιστοσύνην. Εἶνε νέος πλήρης δραστηριότητος καὶ ἀξίας τὸ κατ' αὐτὸν καὶ μὲ πολὺ καλὰ αἰσθήματα. Εἶνε ἐχέμυθος καὶ σιωπηλός, ἐμεγάλωσε δὲ καὶ ἠνδρώθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου. Θὰ εἶνε πρόθυμος νὰ σᾶς βοηθήσῃ, ὁπόταν θέλετε κατὰ τὴν διατριβήν του καὶ θὰ λάβῃ τὰς ὁδηγίας σας δι' ὅλα.»

Ψητὸν ὀρνίθιον, μὲ ὀλίγον τυρίον καὶ μίαν σαλάταν καὶ μία φιάλη Τόκεϋ, ἐξ οὗ ἔπιον δύο ποτήρια, ἤρκεσαν διὰ τὸ δεῖπνόν μου. Καθ' ὃν χρόνον ἔτρωγα, ὁ Κόμης μοῦ ἔκαμε πολλὰς ἐρωτήσεις σχετικῶς μὲ τὸ ταξείδι μου καὶ τοῦ εἶπα βαθμηδὸν ὅλα ὅσων εἶχα λάβει πεῖραν.

'Αφοῦ ἐπέρανα τὸ δεῖπνόν μου κατ' αἴτησιν τοῦ ξενοδόχου μου ἔλαβα ἓν κάθισμα πλησίον τῆς ἑστίας καὶ ἄρχισα νὰ καπνίζω ἕνα ποῦρον, τὸ ὁποῖον μοῦ προσέφερε, παραιτούμενος συγχρόνως αὐτὸς ὡς μὴ καπνίζων. Τώρα εἶχα εὐκαιρίαν νὰ τὸν παρατηρήσω καὶ τὸν εὗρον λίαν ἰσχυρᾶς φυσιογνωμίας.

Τὸ πρόσωπόν του ἦτο στιβαρῶς, λίαν στιβαρῶς ἀέτειον μὲ ὑψηλὴν καμπὴν λεπτῆς ῥινὸς καὶ διαφερόντως τοξοειδεῖς μυκτῆρας· μὲ ὑψηλὸν προέχον μέτωπον καὶ τρίχας ἀραιὰς μὲν περὶ τοὺς κροτάφους, ἀφθόνους δὲ ἀλλαχοῦ.

Αἱ ὀφρύες του ἦσαν λίαν ὀγκώδεις, συναντώμεναι σχεδὸν περὶ τὴν ῥῖνα καὶ μὲ πυκνὰς τρίχας, αἵτινες ἐφαίνοντο νὰ σγουραίνουν ἐκ τῆς ἰδίας ἀφθονίας των. Τὸ στόμα ἐφ' ὅσον ἠδυνάμην νὰ τὸ βλέπω ὑπὸ τὸν παχὺν μύσταχα, ἦτο ἀκίνητον καὶ μᾶλλον σκληρὸν τὴν ὄψιν, μὲ ἰδιαζόντως αἰχμηροὺς λευκοὺς ὀδόντας· οὗτοι προεῖχον ὑπὲρ τὰ χείλη, τῶν ὁποίων ἡ ἐξαισιομείωτος ἀδρότης ἐδείκνυεν ἐκπληττουσαν ζωτικότητα δι' ἄνθρωπον τῆς ἡλικίας του.

Κατὰ τὰ λοιπά, τὰ ὦτά του ἦσαν ὠχρὰ καὶ λίαν αἰχμηρὰ εἰς τὰ ἄνω· ὁ πώγων ἦτο εὐρὺς καὶ προέχων καὶ αἱ παρειαὶ σφιγκταὶ καίτοι ἰσχναί. Ἡ γενικὴ ἐντύπωσις ἦτο ἐκτάκτου ὠχρότητος.

Ἕως τώρα εἶχα παρατηρήσει τὰ νῶτα τῶν χειρῶν του, καθὼς ἐπέκειντο ἐπὶ τῶν γονάτων του εἰς τὴν λάμψιν τοῦ πυρὸς καὶ μοὶ εἶχον φανῆ μᾶλλον λευκαὶ καὶ ὡραῖαι· ἀλλὰ τώρα ποῦ τὰς ἔβλεπα πλησίον εἰς ἐμέ, παρετήρησα, ὅτι ἦσαν μᾶλλον βάναυσοι—πλατεῖαι μὲ χονδροὺς δακτύλους. Τὸ δὲ παράδοξον, ὑπῆρχον τρίχες εἰς τὸ κέντρον τῆς

παλάμης. Οἱ ὄνυχες ἦσαν μακροὶ καὶ λεπτοὶ καὶ κομμένοι εἰς κοπτερὰν αἰχμήν.

Καθὼς ἔκλινεν ὁ Κόμης ἐπ' ἐμοῦ καὶ αἱ χεῖρές του μὲ ἔψαυον, δὲν ἠδυνήθην νὰ κατανικήσω μικρὰν φρικίασιν. Δυνατὸν ἡ ἀναπνοή του νὰ ὑπῆρξεν ἰσχυρά, ἀλλὰ φρικῶδες αἴσθημα ναυτίας μοῦ ἦλθε, τὸ ὁποῖον ὅ,τι καὶ ἂν ἔκαμα δὲν ἠδυνήθην νὰ κρύψω. Ὁ Κόμης προδήλως παρατηρήσας τοῦτο ἐτραβήχθη ὀπίσω καὶ μὲ κατηφὲς μειδίαμα, τὸ ὁποῖον ἔδειξε περισσότερον ἢ ὅσον μέχρι τοῦδε τοὺς προέχοντας ὀδόντας του, ἀνεκάθισε πάλιν πρὸς τὴν ἰδίαν του πλευρὰν τῆς ἑστίας.

Ἐμείναμεν καὶ οἱ δύο σιωπηλοὶ ἐπ' ὀλίγον· καὶ καθὼς ἀνέβλεψα πρὸς τὸ παράθυρον, εἶδα τὴν πρώτην φαεινὴν γραμμὴν τοῦ ἐρχομένου λυκαυγοῦς. Ἐφαίνετο μία παράδοξος ἠρεμία ἐπικαθημένη ἐφ' ὅλων τῶν πραγμάτων· ἀλλὰ τείνας τὸ οὖς, ἤκουσα ὡσὰν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν κοιλάδα πολλῶν λύκων ὠρυγμόν. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Κόμητος ἔλαμψαν καὶ εἶπεν.

— Ἀκοῦτέ τα, τὰ τέκνα τῆς νυκτός. Ποίαν μουσικὴν ἀποτελοῦν!

Ὅταν εἶδεν, ὑποθέτω, ἔκφρασίν τινα εἰς τὸ πρόσωπόν μου ἀήθη δι' αὐτόν, ἐπέφερεν.

— Ἆ, κύριε, σεῖς οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων, δὲν μπορεῖτε νὰ ἐκτιμήσετε τὰ αἰσθήματα τοῦ κυνηγοῦ.

Τότε ἠγέρθη καὶ εἶπε.

— Μὰ πρέπει νὰ εἶσθε κουρασμένος. Ὁ κοιτών σας εἶν' ἕτοιμο καὶ τὴν ἡμέραν μπορεῖτε νὰ κοιμηθῆνε τόσον ἀργὰ ὅσον θέλετε. Ἐγὼ θὰ λείπω ὡς τὸ ἀπόγευμα· λοιπὸν καλὸν ὕπνον καὶ καλὰ ὄνειρα!

Καὶ μὲ φιλόφρονα ὑπόκλισιν, μοῦ ἤνοιξεν ὁ ἴδιος τὴν θύραν πρὸς τὸν ὀκτάγωνον θαλαμίσκον καὶ εἰσῆλθα εἰς τὸν κοιτῶνά μου.

Πλέω ὅλος εἰς πέλαγος θαυμάτων. Ἀμφιβάλλω· φοβοῦμαι· σκέπτομαι παράδοξα πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν τολμῶ νὰ ἐξομολογηθῶ εἰς τὴν ἰδίαν ψυχήν μου. Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ, μόνον πρὸς χάριν ἐκείνων ὅσους ἀγαπῶ!

7 Μαΐου. — Εἶνε καὶ πάλιν λίαν πρωΐ, ἀλλ' ἀνεπαύθην καὶ ἡσύχασα κατ' αὐτὸ τὸ εἰκοσιτετράωρον.

Ἐκοιμήθην πολλὰς ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ ἐξύπνησα ὅταν ἤθελα. Ἀφοῦ ἐνεδύθην, μετέβην εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου εἴχαμεν δειπνήσει καὶ εὗρον κρύον πρόγευμα παρατεθειμένον ὁμοῦ καὶ καφὲν διατηρούμενον θερμὸν διὰ τοῦ ἀγγείου τεθειμένου ἐπὶ τῆς ἑστίας. Ὑπῆρχεν ἓν ἐπισκεπτήριον ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐφ' οὗ ἦτο γραμμένον.

«Θ' ἀπουσιάσω ἐπ' ὀλίγον. Μὴ μὲ περιμένετε.—Δ.»

Ἐκάθισα καὶ ἀπήλαυσα ἥσυχον γεῦμα. Ὅταν ἀπέφαγα, ἐκύτταξα μὴ ἀνακαλύψω που κωδωνίσκον, ὅπως γνωστοποιήσω εἰς τοὺς ὑπηρέτας ὅτι ἐτελείωσα· ἀλλὰ κωδωνίσκον δὲν ηὗρα. Ὑπάρχουν βεβαίως ἀλλόκοτοι ἐλλείψεις ... θεωρουμένων τῶν ἐκτάκτων δειγμάτων τοῦ πλούτου ὅσα βλέπω πέριξ μου. Ἡ συσκευὴ τῆς τραπέζης εἶν' ἐκ χρυσοῦ καὶ τόσον ὡραῖα ἐξειργασμένη, ὥστε πρέπει νὰ εἶνε ἀπείρου ἀξίας.

Αἱ αὐλαῖαι καὶ τὰ ἐπιστρώματα τῶν καθισμάτων καὶ καναπέδων καὶ τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης μου εἶνε ἐκ τῶν τιμαλφεστέρων καὶ ὡραιοτέρων χρυσοϋφάντων καὶ πρέπει νὰ ἦσαν μυθώδους ἀξίας, ὅταν κατεσκευάσθησαν, διότι χρονολογοῦνται ἀπὸ ἑκατονταετηρίδων, καίτοι ἐν ἐξαιρέτῳ καταστάσει.

Εἶδα κάτι παραπλήσιον εἰς τὸ Ἄμπτων Κῶρτ, ἀλλ' ἐκεῖ ἦσαν φθαρμένα καὶ ξεθωριασμένα καὶ σαρακοφαγωμένα. Ἀλλ' ὅμως εἰς κανὲν τῶν δωματίων δὲν ὑπάρχει καθρέπτης. Δὲν ὑπάρχει οὔτε μία τουαλέττα ἐπὶ τῆς τραπέζης μου κ' ἐχρειάσθη νὰ βγάλω τὸ μικρὸ καθρεπτάκι τοῦ ξυραφίσματος ἀπὸ τὴν κασσέλαν μου, ὅπως δυνηθῶ νὰ ξυρισθῶ καὶ βουρτσίσω τὰ μαλλιά μου.

Δὲν εἶδα ὡς τώρα ὑπηρέτην πουθενά, οὔτε ἤκουσα ἦχον πλησίον τοῦ πύργου ἐκτὸς τοῦ ὠρυγμοῦ τῶν λύκων. Ὅταν ἐτελείωσα τὸ φαγητόν μου — δὲν ἠξεύρω ἂν πρέπει νὰ τὸ ὀνομάσω πρόγευμα ἢ γεῦμα, διότι ἦτο μεταξὺ τῶν πέντε ἢ ἓξ ὅταν τὸ ἔφαγα — ἐκύτταξα νὰ εὕρω κάτι διὰ ν' ἀναγνώσω, διότι δὲν ἤθελα νὰ περιέλθω τὸν πύργον πρὶν ζητήσω τὴν ἄδειαν τοῦ Κόμητος Δὲν ὑπῆρχεν ἀπολύτως τίποτε εἰς τὸν θάλαμον, βιβλίον, ἐφημερὶς ἢ καὶ γραφικὴ ὕλη· ὅθεν ἤνοιξα μίαν ἄλλην θύραν ἐντὸς τοῦ θαλάμου καὶ εὗρον κάτι ὡς βιβλιοθήκην. Τὴν ἀπέναντι τῆς ἰδικῆς μου θύραν τὴν ἐδοκίμασα, ἀλλὰ τὴν ηὗρα κλειδωμένην.

Εἰς τὴν βιβλιοθήκην ηὗρα πρὸς μεγάλην μου χαρὰν ἄπειρον ἀριθμὸν ἀγγλικῶν βιβλίων, ὁλοκλήρους θυρίδας πλήρεις ἐξ αὐτῶν καὶ δεμένους τόμους περιοδικῶν κ' ἐφημερίδων. Μία τράπεζα εἰς τὸ κέντρον ἦτο καταφορτωμένη ἀπὸ ἀγγλικὰ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας, καίτοι οὐδὲν τεῦχος ἦτο λίαν προσφάτου χρονολογίας. Τὰ βιβλία ἦσαν ποικιλώτατα· ἱστορικά, γεωγραφικά, πολιτικά, πολιτικῆς οἰκονομίας, βοτανικῆς, γεωλογίας, νομικῆς — ὅλα ἀναφερόμενα εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὸν βίον τὸν Ἀγγλικόν, τὰ Ἀγγλικὰ ἤθη καὶ τοὺς τρόπους. Ὑπῆρχον προσέτι καὶ τοιαῦτα βιβλία στατιστικῆς, ὅπως ὁ Ὁδηγὸς τοῦ Λονδίνου, ἡ Ἐρυθρὰ καὶ ἡ Κυανῆ Βίβλος, τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ Οὐϊταῖκερ, οἱ κατάλογοι τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Ναυτικοῦ καὶ ὅπερ κάπως ηὔφρανε τὴν καρδίαν μου νὰ τὸ βλέπω, τὸ Εὑρετήριον τῶν Νόμων.

Ἐνῷ ἐθεώρουν τὰ βιβλία, ἡ θύρα ἠνοίχθη καὶ ὁ Κόμης εἰσῆλθε. Μ' ἐχαιρέτισε μὲ τρόπον ἐγκάρδιον καὶ ἤλπιζε, μοῦ εἶπεν, ὅτι καλὰ ἀνεπαύθην τὴν νύκτα. Εἶτα ἐξηκολούθησε.

— Χαίρω διότι εἰσήλθατε ἐδῶ, διότι εἶμαι βέβαιος, θὰ εὕρετε πολλὰ ἐνδιαφέροντα. Αὐτοὶ οἱ φίλοι — κ' ἐπέθηκε τὴν χεῖρα ἐπί τινων ἐκ τῶν βιβλίων — ὑπῆρξαν καλοὶ φίλοι πρὸς ἐμὲ καὶ ἀπό τινων ἐτῶν, ἀφότου εἶχα τὴν ἰδέαν νὰ ὑπάγω εἰς τὸ Λονδῖνον, μοῦ ἔδωκαν πολλάς, πολλὰς ὥρας ἡδονῆς. Δι' αὐτῶν ἔφθασα νὰ γνωρίσω τὴν μεγάλην σας Ἀγγλίαν· καὶ νὰ τὴν γνωρίσω σημαίνει νὰ τὴν ἀγαπήσω. Λαχταρῶ νὰ βαδίζω διὰ τῶν πολυανθρώπων ὁδῶν τοῦ θαυμαστοῦ σας Λονδίνου· νὰ εἶμαι εἰς τὸ μέσον τοῦ στροβίλου καὶ τῆς τύρβης τῆς ἀνθρωπότητος, νὰ συμμερίζωμαι τὴν ζωήν της, τὰς μεταβολάς της, τὸν θάνατόν της καὶ ὅλα ὅσα τὴν κάμνουν νὰ εἶνε ὅ,τι εἶνε. Πλὴν δυστυχῶς ἕως τώρα μόνον ἀπὸ τὰ βιβλία γνωρίζω τὴν γλῶσσάν σας. Εἰς ἐσᾶς, φίλε μου, ἀποβλέπω, ὅπως μάθω νὰ τὴν ὁμιλῶ.

— Ἀλλά, Κόμη, εἶπα, γνωρίζετε καὶ ὁμιλεῖτε ἐντελῶς τὴν ἀγγλικήν!

Ὑπεκλίθη σοβαρῶς.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, φίλε μου, διὰ τὴν ὅλως κολακευτικὴν ἐκτίμησίν σας, ἀλλ' ὅμως φοβοῦμαι, ὅτι ὀλίγον διάστημα ἔχω προχωρήσει εἰς τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ἤθελα νὰ πορευθῶ. Ἀληθινὰ γνωρίζω τὴν γραμματικὴν καὶ τὰς λέξεις, πλὴν ἀκόμη δὲν εἰξεύρω πῶς νὰ τὰς ὁμιλῶ.

— Καὶ ὅμως, εἶπα, ὁμιλεῖτε ἐξαίρετα.

— Δὲν εἶν' ἔτσι, ἀπήντησε. Ἠξεύρω καλὰ ὅτι ἐὰν εὑρισκόμην καὶ ὡμιλοῦσα εἰς τὸ Λονδῖνόν σας, δὲν θὰ ὑπῆρχε κανεὶς ὅστις νὰ μὴ μὲ ἐννοήσῃ ὡς ξένον. Τοῦτο δὲν ἀρκεῖ δι' ἐμέ. Ἐδῶ εἶμαι εὐγενής· εἶμαι βογιάρος· ὁ κοινὸς λαὸς μὲ γνωρίζει καὶ εἶμαι ἀφέντης. Ἀλλ' ἕνας ξένος εἰς ξένον τόπον εἶνε ὡς νὰ μὴν εἶνε· οἱ ἄνθρωποι δὲν τὸν γνωρίζουν ὅπερ δὲν σημαίνει φροντίζουν δι' αὐτόν. Εὐχαριστημένος εἶμαι νὰ εἶμαι σὰν τοὺς λοιπούς, ὥστε κανεὶς ἄνθρωπος νὰ μὴ σταματᾷ ἐὰν μὲ βλέπῃ ἢ διακόπτῃ τὴν ὁμιλίαν του ἐὰν ἀκούσῃ τὴν φωνήν μου διὰ νὰ εἴπῃ, «Χά, χά, ἕνας ξένος!» Ἐχρημάτισα τόσον καιρὸν αὐθέντης, ὥστε θὰ ἤθελα νὰ εἶμαι αὐθέντης ἀκόμη ἢ τοὐλάχιστον κανεὶς ἄλλος νὰ μὴν εἶνε αὐθέντης μου. Ἔρχεσθε πρὸς ἐμὲ ὄχι μόνον ὡς πράκτωρ τοῦ φίλου μου Πῆτερ Χῶκινς ἀπὸ τὸ Ἐξέτερ διὰ νὰ μοῦ εἰπῆτε ὅλα τὰ ἀφορῶντα τὸ νέον κτῆμα μου εἰς τὸ Λονδῖνον.

Πιστεύω, θὰ μείνετ' ἐδῶ μαζῆ μου ἐπ' ὀλίγον, ὥστε διὰ τῆς συνομιλίας σας νὰ μάθω τὴν ἀγγλικὴν προφορὰν καὶ τὸν τόνον· καὶ θέλω νὰ μοῦ λέτε ὅταν κάμνω λάθος, ἔστω καὶ τὸ ἐλάχιστον, εἰς τὴν ὁμιλίαν μου. Θλίβομαι διότι ἠναγκάσθην ν' ἀπουσιάσω τόσας ὥρας σήμερον· ἀλλὰ θὰ συγχωρήσετε, πιστεύω, ἕνα ἄνθρωπον ὅστις ἔχει τόσας σπουδαίας, ὑποθέσεις εἰς χεῖράς του.

Ὡς εἰκὸς εἶπα ὅ,τι ἠδυνάμην, ὅτι ἤμην πρόθυμος, καὶ ἠρώτησα ἂν εἰμποροῦσα νὰ εἰσέρχωμαι εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο ὁπόταν ἤθελα. Ἐκεῖνος ἀπήντησε· «Ναὶ βέβαια». Εἶτα προσέθηκε·

— Μπορεῖτε νὰ πηγαίνετε, ὅπου θέλετε μέσα στὸν πύργον, ἐκτὸς ὅπου αἱ θύραι εἶνε κλειδωμέναι, ὅπου, βέβαια, δὲν θὰ ἐπιθυμῆτε νὰ ὑπάγετε. Ὑπάρχει λόγος ὥστε ὅλα τὰ πράγματα νὰ εἶνε ὅπως εἶνε, καὶ ἂν σεῖς ἐβλέπατε μὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου ἢ ἐγνωρίζατε μὲ τὴν γνῶσίν μου, θὰ ἐνοούσατε ἴσως καλλίτερον.

Εἶπα ὅτι ἤμην βέβαιος περὶ τούτου καὶ εἶτα ἐκεῖνος ἐξηκολούθησεν.

— Εἴμεθα εἰς τὴν Τρασυλβανίαν· καὶ ἡ Τρανσυλβανία δὲν εἶνε Ἀγγλία. Τὰ ἤθη μας, δὲν εἶνε τὰ ἤθη σας, καὶ πολλὰ πράγματα θὰ σᾶς φανοῦν παράδοξα.

Μάλιστα ἐξ ὅσων μοῦ εἴπατε περὶ τῶν δοκιμασιῶν σας ἤδη, φαίνεται νὰ γνωρίζετε κάτι περὶ τῶν παραδόξων πραγμάτων ὅσα δύνανται νὰ συμβῶσιν ἐδῶ. (Ἀκολουθεῖ)

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Η ΝΥΦΗ

Νύχτα βαρυὰ κι' ἀνάστερη, νύχτα βαρυὰ καὶ μαύρη·
Τρέχ' ἡ βροντὴ 'ςτὰ σύννεφα τὴν ἀστραπὴ γιὰ ναύρῃ.
Ὅλοι κοιμοῦνται οἱ χωριανοὶ 'ς τὰ σπίτια τους κλει-
[σμένοι,
Μόνον ὁ Γιώργης τοῦ χωριοῦ τὸ δρόμο καταιβαίνει.
Χρόνια πολλὰ περάσανε ποῦ βρίσκουνταν 'ς τὰ ξένα,
Πιθύμησε τὰ μέρη του τὰ πολυαγαπημένα
Καὶ γύρισε γιὰ νὰ τὰ ἰδῇ πρὶν φύγῃ πρὶν τ' ἀφήσῃ.
Πρὶν ξαναπάει 'ς τὴν ξενητειὰ γιὰ πάντα νὰ καθίσῃ.

Συλλογισμένος περπατᾷ· θυμᾶται τὴ Γιαννούλα
Π' ἄφησε νύφη 'ς τὸ χωριό, δροσάτη ψαροπούλα.
'Σ τὰ ξένα τὴν ἐξέχασε, παντρεύθηκε μιὰν ἄλλη,
Μὰ τώρα ποὖλθε 'ς τὸ χωριὸ αὐτὴν θυμᾶται πάλι.
Τί νάγινε ἡ Γιαννούλα του, ἡ 'μορφονιὰ ἡ δροσάτη;
Κάτι τοῦ λέει «ἔφταιξες» μέσ' 'ςτὴν καρδιά του, κἄτι.

Συλλογισμένος περπατᾷ 'ς τὴν ἐκκλησοῦλα φθάνει
Καὶ μπαίνει μέσα ταπεινὸς ἕνα σταυρὸ νὰ κάνῃ.
Τῆς νύχτας τὴν ὁλόμαυρη, βαθυά, βαθυὰ μαυρίλα
Μισοφωτίζει μιὰ χλωμή, μισόσβυστη καντίλα.
Σκύφτει καὶ διπλοπροσκυνᾷ καὶ κάνει τὸ σταυρό του,
Μὰ 'σὰ γυρίζῃ γιὰ νὰ βγῇ, στέκεται 'ς τὸ πλευρό του
Ὁλόχλωμη κι' ἀσάλευτη καὶ κάτασπρα ντυμένη,
Ἡ λυγερὴ Γιαννούλα του, ἡ κόρη ἡ πλανεμένη.
Ὁ Γιώργης 'σὰν ξερόφυλλο τρέμει καὶ κιτρινίζει,
Μὰ ἡ κόρη γλυκοχαιρετᾷ καὶ τὸν καλησπερίζει:
«Χρόνους πολλοὺς ἐπρόσμενα νάλθῃς ἀπὸ 'κεῖ πέρα,
Χρόνους πολλοὺς ἐπρόσμενα τοῦ γάμου μας τὴ 'μέρα.
Ὅλα γιὰ τὸ στεφάνωμα βρίσκοντ' ἑτοιμασμένα
Καὶ τὰ στεφάνια κι' ὁ παπᾶς περίμεναν ἐσένα.
Ἦλθες κι' ἀμέσως τώρα δὰ θὰ κάνωμε τὸ γάμο
Καὶ πρέπει νὰ μηνύσωμε 'ς τὸ γέρο παπᾶ Στάμο.
—Ὁ παπᾶ Στάμος πέθανε κ' εἶνε βαθειὰ θαμμένος.
—Θὰ τὸν 'ξυπνήσω τώρα ἐγώ, εἶν' ἀποκοιμισμένος.
—Εἶνε κοντὰ μεσάνυχτα, ποιὸς κάνει γάμο τώρα;
—Ἀφοῦ θὰ γείνῃ μιὰ φορὰ τί βλάφτει κι' ὁποιαν
[ὥρα;
—Γιαννούλα, πρέπει νὰ σ' τὸ πῶ· ἄλλη γυναῖκα 'πῆρα
—Γυναῖκά σου κοιμήθηκε μὰ θὰ ξυπνήσῃ 'χήρα.»
Τὸ παγωμένο χέρι της σιγά, σιγὰ τὸν σέρνει.
Κι' ἀνάμεσα σὲ μνήματα καὶ σὲ σταυροὺς τὸν φέρνει.
. . . .

Αὐγούλα ροδοδάχτυλη τὴ νύχτα διώχνει πάλι
Καὶ βρυκολάκους καὶ στοιχειὰ 'ς τῆς νύχτας τὴν
[ἀγκάλη.
Μὰ μέσ' 'ς τὸ κοιμητήριο ὁ Γιώργης ὁ καϋμένος
Βρέθηκε 'ς τῆς Γιαννούλας του τὸ μνῆμα—πεθαμένος.

Κ. ΜΑΝΟΣ

Ο ΦΩΝΟΓΡΑΦΟΣ

ΚΑΙ ΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΟΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΑΥΤΟΥ

Διὰ τοὺς πολλοὺς ὁ φωνογράφος εἶναι ἁπλῶς ἕνα ὄργανον διασκεδάσεως καὶ ἀναψυχῆς· τὸ πολὺ-πολὺ νὰ γνωρίσῃ τις ἀμυδρῶς πως μέσῳ τοῦ φωνογράφου τὴν φωνὴν κανενὸς τενόρου ἢ καμμιᾶς πρώτης τάξεως πριμαντόνας.

Ἀλλὰ ἡ ὁμιλοῦσα αὐτὴ μηχανὴ ἐχρησιμοποιήθη ἤδη καὶ εἰς ἄλλας πολὺ σοβαρωτέρας περιστάσεις καὶ δι' ἄλλους πολὺ σπουδαιοτέρους σκοπούς, ἀπεδείχθη δὲ σπουδαῖος παράγων διὰ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἰδοὺ ἓν παράδειγμα κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ φωνογράφος προσέφερε σπουδαιοτάτην ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁ Ἄγγλος συνταγματάρχης Χάρδιγκ πρό τινος μόλις ἐπεχείρησε νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ παρθένα δάση καὶ τὰς ἀγνώστους ἐρήμους τοῦ Μπαρότσελανδ τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς διὰ νὰ ἀνακαλύψῃ τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ Ζαμπέζι. Ὁ βασιλεὺς τοῦ ἀπεράντου ἐκείνου μέρους μεγαλειότατος Λεβανίκα εὐμενέστατα ἀπεδέχετο τὸ σχέδιον τοῦ Ἄγγλου συνταγματάρχου καὶ ὑπεσχέθη νὰ παράσχῃ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ὑποστήριξιν εἰς αὐτόν. Ἀλλ' ἡ ἐπιθυμία τοῦ Γαληνοτάτου Μονάρχου προσέκρουεν εἰς τὸ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπηρεάσῃ μέχρι τῶν ἀπωτάτων ἐσχατιῶν τοῦ ἀπεράντου Κράτους του, τὸ ὁποῖον καλὰ-καλὰ καὶ αὐτὸς δὲν ἐγνώριζεν. Νὰ συνοδεύσῃ τὸν Χάρδιγκ εἰς τὰς ἐξερευνήσεις του ἦτο ἀδύνατον· στρατὸν φυσικὰ πειθήνιον δὲν εἶχεν, οὔτε ἠδύνατο νὰ μένῃ ἥσυχος περὶ τῆς τύχης τοῦ Χάρδιγκ εἰς τὰ ἐνδότερα, ὅπου ἴσως θὰ ἐξήπτετο ὁ φανατισμὸς τῶν Μαύρων ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ ξένου. Ὁ Χάρδιγκ ἔλυσε τὴν ἀμηχανίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Λεβανίκα. Τὸν ἔβαλε νὰ ἀπαγγείλῃ ἐντὸς τοῦ ἀκουστικοῦ κώνου ἑνὸς τελείου φωνογράφου αὐστηροτάτην διαταγὴν καὶ ἔκκλησιν πρὸς ὅλους τοὺς Μαύρους, τοὺς ὁποίους νὰ παραγγέλῃ ἐπὶ ἀπειλῇ μεγάλης τιμωρίας ὅπως ἀφήσουν τὸν Χάρδιγκ νὰ μεταβῇ ὅπου θέλει καὶ νὰ τὸν ὁδηγήσουν μετὰ ταῦτα ἐνώπιόν του. Ἐπῆρεν ὁ Χάρδιγκ ἰθαγενεῖς τινας μαζί του ὡς ὁδηγούς, ἐπῆρε καὶ ἀπόσπασμα Ἀγγλικὸν διὰ κάθε ἐνδεχόμενον καὶ ἤρχισε τὴν πορείαν του πρὸς τὰ ἐνδότερα. Ἐφ' ὅσον ἐπροχώρει συνήντα καὶ νέας φυλὰς καὶ νέους φυλάρχους. Ὅταν ἔβλεπεν ὅτι δὲν ἤρκουν αἱ συστάσεις τῶν συνοδῶν Μαύρων, τότε ἔβαζεν εἰς ἐνέργειαν τὸν φωνόγραφον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἠκούετο αὐτὴ ἡ φωνὴ τοῦ Μεγαλειοτάτου Λεβανίκα, ἐπιτάσσοντος αὐτούς. Οἱ Μαῦροι ἔκπληκτοι καὶ ἔντρομοι ἐφαντάζοντο ὅτι αὐτὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Λεβανίκα συνοδεύει καὶ φρουρεῖ τὸν Χάρδιγκ, ἔπιπτον δὲ πρηνεῖς καὶ ἐπροσκύνουν αὐτόν, παρέχοντας πᾶσαν συνδρομὴν καὶ προσβλέποντες μετὰ θαυμασμοῦ καὶ μεγίστης περιεργείας τὸ παράδοξον ἐργαλεῖον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξήρχετο ἐπιτακτικὴ ἡ φωνὴ τοῦ Βασιλέως των.

Καὶ οὕτω πως ἐπετελέσθη τὸ κατόρθωμα νὰ ὁδοιπορήσῃ ἐπὶ ἀγνώστου ἐδάφους ὁ συνταγματάρχης Χάρδιγκ εἰς ἀπόστασιν 8000 μιλλίων, νὰ ἐξερευνήσῃ τόπους καὶ λαοὺς ἀγρίους, νὰ εὕρῃ τὰς πηγὰς τοῦ Ζαμπεζὶ καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ σῶος καὶ ὑγιὴς χάρις εἰς τὸν φωνογράφον. Ἐνῷ ὑπὸ ἄλλους ὅρους ἀνυπέρβλητοι δυσχέρειαι θὰ ἐματαίωναν τὴν ἀποστολήν του ἐντελῶς.

*

Ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις ἔγινε κυρίαρχος συμπλέγματος μικρῶν νήσων παρὰ τὰς Φιλιππίνας μὲ πληθυσμὸν 1,500,000 κατοίκων χάρις εἰς ἕνα φωνογράφον. Καὶ ἰδοὺ πῶς. Οἱ ἄγριοι κάτοικοι τῶν νήσων τούτων ἅμα ἤκουσαν περὶ ξένης κυριαρχίας ἐξηγέρθησαν καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ στείλῃ ἐκεῖ στρατόν. Ἀλλὰ προτοῦ ἐδοκίμασε νὰ ὑποτάξῃ αὐτοὺς διὰ τῆς πειθοῦς. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἔστειλεν ἓν πολεμικὸν εἰς τὴν πρωτεύουσαν νῆσον Ζοζὸ ὑπὸ τὴν διοίκησιν εὐφυοῦς πλοιάρχου, ὅστις ἐπροσκάλεσεν εἰς γεῦμα τὸν Σουλτάνον καὶ τὴν μητέρα του—ἥτις κυρίως ἦτο ἀδιάλλακτος. Διαρκοῦντος τοῦ γεύματος ἔγινε φυσικὰ λόγος καὶ διὰ τὸ τρυφερὸν ζήτημα τῆς συνθήκης ὑποτελείας, ἀλλ' ὁ Σουλτάνος ἐφαίνετο ἐπιμένων νὰ μείνουν ὅπως ἔχουν τὰ πράγματα. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐλλείψει ὀρχήστρας ὁ πλοίαρχος διέταξε νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ὁ φωνογράφος. Ἔκπληκτοι οἱ ὑψηλοὶ ξενιζόμενοι παρετήρησαν τὸ μαγικὸν ἐργαλεῖον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐναλλὰξ ἠκούοντο ᾄσματα, συναυλίαι, μουσικαί, ὁμιλίαι, χίλια-δυὸ πράγματα.

Ὁ πλοίαρχος ἐψυχολόγει τὴν ἐντύπωσιν ταύτην καὶ ἐντέχνως ἤρχισε νὰ κάμνῃ λόγον περὶ δωρεᾶς τοῦ ἐργαλείου αὐτοῦ, ἀρκεῖ ὅμως νὰ συνδέσουν φιλίαν διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως. Ἡ μήτηρ τοῦ Σουλτάνου ἤρχισε νὰ σκανδαλίζεται, ὁ Σουλτάνος ἐπερίμενε καταφατικὸν νεῦμα αὐτῆς, ὁ πονηρὸς πλοίαρχος ὁλονὲν καὶ ὡραιοτέρας φωνογραφικὰς πλάκας ἔθετεν εἰς τὸ μαγικὸν ἐργαλεῖον. Ἡ Σουλτάνα δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ κρατηθῇ καὶ διὰ κινήσεως τῆς κεφαλῆς λίαν ἐκφραστικῆς ἐξουσιοδοτεῖ τὸν υἱόν της νὰ ὑπογράψῃ τὴν συνθήκην ὑποτελείας. Μετ' ὀλίγον οἱ δύο μονάρχαι ἀπήρχοντο τοῦ ἀμερικανικοῦ πολεμικοῦ, συναποκομίζοντες ὡς λάφυρον τὸν φωνογράφον καὶ συνδεδεμένοι πλέον διὰ «φιλίας» μὲ τοὺς Ἀμερικανούς.

*

Εἰς τὴν Οὐγγαρίαν ἓν ἔγκλημα παρ' ὀλίγον νὰ γίνῃ διὰ μέσου τοῦ ἀκάκου φωνογράφου.

Ἐπρόκειτο νὰ ἀποθάνῃ εἷς πλούσιος, ἔχων πολλὰ παιδιά· εἶχε κάμει δὲ τὴν διαθήκην του κανονικῶς, μοιράσας τὴν περιουσίαν του εἰς τοὺς διαφόρους ἐπιγόνους του ἀναλόγως. Ἀλλ' ὁ πρεσβύτερος υἱός, θέλων νὰ ἁρπάσῃ ὅλην τὴν περιουσίαν ἐσοφίσθη τὸ ἑξῆς. Ἐπωφεληθεὶς μιᾶς ῥήτρας νομικῆς, καθ' ἣν ἂν ὁ ἐπιθανάτιος κάμῃ προφορικῶς δήλωσιν ἐνώπιον μαρτύρων περὶ τοιαύτης ἢ τοιαύτης ἐπιθυμίας ὡς πρὸς τὴν κληροδοσίαν τῆς περιουσίας του, τότε ἀκυροῦται πᾶσα ἔγγραφος διαθήκη του καὶ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ προφορικῶς ἐκδηλωθεῖσα ἐπιθυμία του — λαμβάνων, λέγομεν, τοῦτο ὑπ' ὄψιν, προσκαλεῖ ὅλους τοὺς οἰκείους καὶ ὑπηρέτας τὴν τελευταίαν στιγμὴν τοῦ θανάτου τοῦ πατρός του καὶ τοὺς καθιστᾷ προσεκτικοὺς νὰ ἀκούσουν τί θὰ εἴπῃ ὁ ἑτοιμοθάνατος, ὅστις σημειωτέον εἶχε τὸ πρόσωπον οὕτω πως ἐστραμμένον, ὥστε νὰ μὴ φαίνεται, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ ἀκούεται. Οἱ πέριξ ἤκουσαν πράγματι τὰ ἑξῆς:

— Ἀφίνω ὅλην μου τὴν περιουσίαν εἰς τὸν μεγαλείτερόν μου υἱὸν Ἀλόην.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός, δυνάμει τῆς ἐνώπιον τόσων μαρτύρων ἐκδηλωθείσης ἐπιθυμίας του ὁ Ἀλόης ἔκαμε αἴτησιν εἰς τὸ δικαστήριον ζητῶν νὰ γίνῃ κάτοχος ὅλης τῆς περιουσίας. Ἀλλ' ἡ ἀστυνομία τῇ ὑποδείξει ἐνδιαφερομένων ἀνεκάλυψεν ὅτι αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι ἠκούσθησαν κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν τοῦ ἐπιθανατίου προήρχοντο ὄχι ἀπὸ αὐτόν, ἀλλ' ἀπὸ ἕνα... φωνογράφον, ὃν εἶχε κρύψῃ ὁ πρωτότοκος του υἱὸς κάτωθεν τῆς κλίνης!

Τὸ γεγονὸς ἐβεβαιώθη διὰ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ φωνογράφου καὶ τῆς πλακός, ἥτις εἶχεν ἀποτυπωμένας τὰς πλαστὰς λέξεις τοῦ ἀποθανόντος πατρὸς καὶ ὁ Ἀλόης παρεπέμφθη εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΝΩΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Ὁ γάμος παρὰ τοῖς Φελλάχοις

Ὀκτὼ ἢ δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν συνομολόγησιν τοῦ συμβολαίου, ἄρχονται αἱ ἑορταὶ τοῦ γάμου αἱ ὁποῖαι γίνονται μόνον τὴν Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν ἑκάστης ἑβδομάδος τῶν λοιπῶν θεωρουμένων ὡς ἀποφράδων ἡμερῶν.

Ἡ νύμφη περιφέρεται κάθε ἀπόγευμα ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν ἡμέρας εἰς τὸ χωρίον συνοδευομένη ὑπὸ πλείστων συγγενῶν καὶ φίλων, ἐκβαλόντων κατὰ στιγμὰς ὀξεῖς λαρυγγισμοὺς καλουμένους «*ζαραγίτ*» εἰς ἔνδειξιν χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ νύμφη βαδίζει ἀνυπόδητος, καλυπτομένη ὑπὸ ὀθόνης τετραγώνου ἐν εἴδει «*λαχουρίου*» ὑποβασταζομένης ὑπὸ τεσσάρων γυναικῶν.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ἡ συνοδεία προπορεύεται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ ἔνθα παρατίθεται καφὲς καὶ εἶτα τράπεζα μετὰ φαγητῶν ἐκτεθειμένων ἐπὶ μεγάλων δίσκων χαλκῶν καὶ ὀρειχάλκων.

Ἅπαντες τρώγουσι διὰ τῶν χειρῶν καὶ πίνουσι ὕδωρ τοῦ Νείλου.

Μετὰ ταῦτα ὁ γαμβρὸς ἀφοῦ λουσθῇ καὶ ἐνδυθῇ, συνοδευόμενος ὑπὸ φίλων ἐξέρχεται εἰς περίπατον, περὶ ὥραν ἐννάτην μ. μ. ὑπὸ τὸ φέγγος πυρσῶν καὶ κηρίων ὑποβασταζόμενος ὑπὸ τῶν φίλων καὶ καλύπτων τὴν ρίνα καὶ τὸ στόμα διὰ μανδηλίου, ἄγνωστον διατί.

Ὁ θάνατος παρὰ τοῖς Φελλάχοις

Ὅλοι οἱ Φελλάχοι εἶναι σκληραγωγημένοι παιδιόθεν ν' ἀντιμετωπίζωσι τὰ ψύχη καὶ τοὺς καύσωνας· φοροῦσι τὰ αὐτὰ ἐνδύματα καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους· ὡς ἐκ τούτου οὐδέποτε ἢ σπανίως ἀσθενοῦν. Ἡ μόνη ἀσθένεια ἥτις τοὺς προσβάλλει, ἔχουσα δι' αὐτοὺς ὀλέθρια ἀποτελέσματα εἶναι ἡ «ὀφθαλμία.» Τότε οἱ προσβληθέντες ἢ μεταχειρίζονται ἐμπειρικά τινα φάρμακα πρὸς θεραπείαν των ἢ ἀφίενται εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν διὰ τῶν λέξεων «*Χακὴμ Ραμπούνα*», «*ἰατρὸς ὁ Θεός*».

Ὁ θάνατος ἀγγέλεται διὰ τυμπάνου

Ἅμα τῷ θανάτῳ τινος ἄνθρωπός τις περιέρχεται τὸ χωρίον κροτῶν τὸ τύμπανον πλησίον τῆς οἰκίας τοῦ ἀποθανόντος στήνεται σκηνὴ ὑπὸ τὴν ὁποίαν προσερχόμενοι οἱ φίλοι καὶ οἱ συγγενεῖς παρακάθηνται μετὰ τῶν πενθούντων, συλλυπούμενοι αὐτούς. Ἡ σκηνὴ αὕτη μένει ἐκεῖ ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τοῦ θανόντος ἀπὸ τριῶν ἕως πέντε ἡμερῶν.

(Τὸν ἔθιμον τοῦτο τηρεῖται καὶ παρὰ τῶν κοπτῶν καὶ συρίων Κάιρου πάσης κοινωνικῆς τάξεως.)

Πῶς γίνονται αἱ κηδεῖαι

Ἡ ἐκφορὰ τοῦ νεκροῦ τελεῖται προηγουμένης τῆς σημαίας τοῦ χωρίου καὶ τῶν τυμπάνων κροτούντων.

Τὸ πλεῖστον τῆς συνοδείας ἀποτελοῦσι γυναῖκες, αἵτινες κλαίουσιν ἐκβάλουσσαι θρηνώδεις λαρυγγισμούς.

Τῆς ἐκφορᾶς προηγοῦνται οἱ «*Φίκοι*» αἵτινες ψάλλουσι διάφορα τεμάχια τοῦ Κορανίου.

Τὴν πρώτην Πέμπτην ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀποθανόντος προσερχόμενοι οἱ συγγενεῖς τοῦ νεκροῦ εἰς τὸ μνῆμα διανέμουσιν εἰς διαφόρους πτωχοὺς ἄρτον καὶ διάφορα ἄλλα εἴδη πρὸς ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀποθανόντος. Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται καθ' ἑκάστην Πέμπτην ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς μετὰ τὸν θάνατον ἑβδομάδας.

Ἡ προσευχή των

Παρὰ τοῖς Φελλάχοις τὸ κυριώτερον θρησκευτικὸν ἔθιμον εἶνε ἡ προσευχή. Προσεύχονται πεντάκις τῆς ἡμέρας, ἤτοι τὴν χαραυγήν, τὴν πρωΐαν, τὴν μεσημβρίαν, τὸ ἀπόγευμα καὶ τὸ ἑσπέρας, εἴτε εἰς τὰ τζαμία, εἴτε εἰς οἷον δήποτε ἄλλο μέρος εὑρεθῶσι, τὸ πλεῖστον ὅμως προσεύχονται παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Νείλου εἰς μέρη τὰ ὁποῖα *μεσσαλίαι παρ' αὐτοῖς καλοῦνται.*

Τὴν δὲ Παρασκευὴν (ἡμέραν ἑορτῆς παρὰ τοῖς Μουσουλμάνοις) ὑποχρεοῦνται ὅπως προσέλθωσιν εἰς τὰ τεμένη καὶ προσευχηθῶσιν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀκροώμενοι τοῦ Σεΐχου, κηρύττοντος τὸν θεῖον λόγον διὰ προσευχῶν καὶ πολλῶν περικοπῶν τοῦ Κορανίου.

Ἐκτὸς τῶν καθημερινῶν προσευχῶν οἱ πλέον εὐποροῦντες Φελλάχοι τελοῦσιν ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος προσευχήν τινα *Ζικρ* ὀνομαζομένην, εἰς ἣν προσκαλούμενοι οἱ Σεΐχαι καὶ Δερβίσαι σχηματίζουσι κύκλον κύπτοντες καὶ ἐγείροντες ἐναλλὰξ τὴν κεφαλήν των κράζοντες Ἀλλὰχ ἢ Θεὲ, ἕως οὗ καταβεβλημένοι πέσωσι. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς προσευχῆς ταύτης εἷς ἐξ αὐτῶν ἵσταται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κύκλου ἀπαγγέλλων τεμάχια τοῦ Κορανίου.

Ἡ μετάβασις εἰς τοὺς ἁγίους τόπους

Κύριον μέλημα ἑκάστου μουσουλμάνου εἶνε ἡ μετάβασις αὐτοῦ ἅπαξ ἐπὶ ζωῆς του εἰς τοὺς ἱεροὺς τόπους τοῦ Προφήτου, εἰς τὸ μέρος ἔνθα ἔζησε καὶ ἐδοξάσθη οὗτος, ἤτοι εἰς τὴν Μέκκαν. Διὰ τοῦτο πλεῖστοι κατ' ἔτος μεταβαίνουσιν αὐτόθι συνοδεύοντες τὸν ἱερὸν τάπητα, τὸν καλύπτοντα τὸν τάφον τοῦ Προφήτου, καὶ ὅστις κατ' ἔτος ἀποστέλλεται εἰς Μέκκαν. Ἡ τοιαύτη λιτανεία τοῦ ἱεροῦ τάπητος καλεῖται *ἐλ-Κίσσουα.*

Αἱ πανηγύρεις τῶν Ἀράβων

Οἱ Αἰγύπτιοι πανηγυρίζουσι πολλὰς ἑορτὰς ἐξ ὧν κυριωτέρα εἶνε ἡ *Μοῦλετ Σάϊτ Ἄχμετ ἐλ-Μπέν-τοβι* τελουμένη εἰς Τάνταν, καὶ λαμβάνουσα χώραν τρὶς τοῦ ἔτους διαρκοῦσα δὲ ἀνὰ ὀκτὼ ἡμέρας.

Ἡ πρώτη τελεῖται κατὰ Ἰανουάριον, ἡ δευτέρα κατὰ Ἀπρίλιον καὶ ἡ τρίτη ἡ καὶ μεγαλοπρεπεστέρα κατὰ τὸν Αὔγουστον, καθ' ἣν συρρέουσι ἐξ ὅλης τῆς Αἰγύπτου περὶ τὰς 800,000 ἀνθρώπων, τῶν αἰγυπτιακῶν σιδηροδρόμων διαθετόντων πλεῖστα τραῖνα πρὸς εὐκολωτέραν μετάβασιν. Ἑτέρα εἶνε ἡ τοῦ *Σάϊτ-Κραΐμ* τελουμένη ἐν τῷ χωρίῳ Δεβούκ, καὶ λαμβάνουσα χώραν ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν τῆς Τάντας. Τέλος δὲ εἶνε τὸ *Μοῦλετ* (ἤτοι γέννησις) τοῦ Σεχ (ἁγίου) *Ἀτία Ἀμπορίουχ* (ὄνομα ἁγίου) πανήγυρις τοῦ χωρίου Δαμανχούρ, λαμβάνουσα χώραν ἐπίσης τρὶς τοῦ ἔτους καὶ ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ ἐκείνην τοῦ Δεβούκ. Καὶ αὗται μὲν αἱ κυριώτεραι ἑορταὶ αἱ πανηγυριζόμεναι χάριν τῶν ἁγίων· ἐκτὸς ὅμως τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ἐπιδεικτικώτεραι, ὡς αἱ τοῦ *Προφήτου* καὶ ἡ *Λέλητ-Μεϊράγκ*, ἡ τελουμένη τὴν 27ην τοῦ μηνὸς Ράγκαπ, ἑορτὴ ἀφιερωθεῖσα εἰς μνήμην τῆς οὐρανίας ἐπισκέψεως τοῦ Προφήτου. Ἡ *Λέλιτελ-νούρμέν Σααλμπάν*, ἑορτὴ καθ' ἣν προσδιορίζεται εἰς τοὺς οὐρανοὺς ὁ θάνατος ἢ ἡ ζωὴ τῶν Μουσουλμάνων. Ἄλλη ἡ *Ἐλ-Ἀΐτ-ἐλ-Κιμπίρ* (ἤτοι Μεγάλη Ἑορτὴ) τελουμένη εἰς μνήμην τοῦ Χαλὴλ Ἰβραΐμ (Ἀβραὰμ) ἕνεκα τῆς θυσίας τοῦ υἱοῦ του Ἰσαάκ, καθ' ἣν σφάζουσι πρόβατα καὶ διανέμουν τὸ κρέας αὐτοῦ εἰς τοὺς πτωχούς.

Λ. ΑΝΔΡΙΕΦ

ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΟ ΣΑΜΟΒΑΡ

[Ῥαγδαῖαι ἐπιστολαὶ ἐστάλησαν πρὸς ἡμᾶς ἐκ μέρους διαφόρων συνδρομητῶν καὶ ἀναγνωστῶν τοῦ Α. Ο. Α. Ο. παρακαλούντων νὰ δημοσιεύσωμεν καὶ ἄλλα ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ θαυμασίου ἔργου τοῦ Ἀνδριέφ.

Τόσον πολὺ ἤρεσεν ἡ εἰς τὸ προηγούμενον φυλλάδιον ἡμῶν δημοσιευθεῖσα ἀνατριχιαστικὴ περιγραφή.

Πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἐπιθυμίας τῶν ἀγαπητῶν συνδρομητῶν καὶ ἀναγνωστῶν μας, δημοσιεύομεν ὧδε τὸ ἑπόμενον ἀπόσπασμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐδώσαμεν τὸν ἀνωτέρω τίτλον μὴ ἀμφιβάλλοντες, ὅτι καὶ τοῦτο θὰ ἀναγνωσθῇ ἀπλήστως].

.... Ἐσπέραν τινὰ ἐτελέσαμεν μίαν διασκέδασιν .... θλιβερὰν καὶ παράδοξον διασκέδασιν, κατὰ τὴν ὁποίαν μεταξὺ τῶν κεκλημένων παρίσταντο καὶ αἱ σκιαὶ τῶν νεκρῶν. Ἀπεφασίσαμεν νὰ συνευρεθῶμεν τὴν ἑσπέραν καὶ νὰ πίωμεν μαζὶ τέϊον, ὡσὰν νὰ εὑρισκώμεθα εἰς τὸ σπίτι μας, ὡσὰν νὰ εἴχομεν διοργανώσει πὶκ-νίκ. Ἐπρομηθεύθημεν ἐν σαμοβάρ, ἐπρομηθεύθημεν μάλιστα καὶ ἐν λεμόνιον καὶ ποτήρια, καὶ ἐκαθήσαμεν ὑπὸ ἓν δένδρον, ὡσὰν νὰ εἴμεθα εἰς τὸ σπίτι, ὡσὰν νὰ εἴχομεν διοργανώσει πὶκ-νίκ. Οἱ σύντροφοί μας ἔρθανον ἀθορύβως ἀνὰ δύο καὶ ἀνὰ τρεῖς, ὁμιλοῦντες, ἀστειζόμενοι, πλήρεις εὐχαρίστου ἀναμονῆς. Ταχέως ὅμως καθίσταντο σιωπηλοί, ἀποφεύγοντες νὰ ἀντικρύσωσιν ἀλλήλους, διότι ὑπῆρχε πρᾶγμά τι τρομερὸν εἰς τὴν συνάντησιν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, τῶν σωθέντων ἀπὸ τὰς σφαῖρας τοῦ ἐχθροῦ. Ρυπαροί, πελιδνοί, κεκαλυμμένοι ἀπὸ κονιορτόν, μὲ κόμην παρημελημένην, ἰσχνοὶ καὶ ἐξηντλημένοι, ἀπολέσαντες τὴν συνήθη φυσιογνωμίαν, μᾶς ἐφαίνετο ὅτι διὰ πρώτην φορὰν ἐβλέπομεν ἀλλήλους· ἐνῷ συνηθροιζόμεθα περὶ τὸ σαμοβάρ, καὶ ἐνῷ παρετηροῦμεν ὁ εἷς τὸν ἄλλον, τρόμος καὶ φρίκη μᾶς κατελάμβανεν. Εἰς μάτην προσεπάθουν νὰ εὕρω μίαν γνωστὴν μορφὴν ἐν μέσῳ τῆς ὁμάδος τῶν ἐμβροντήτων προσώπων. Οὐδένα ἠδυνάμην νὰ γνωρίσω. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἀνήσυχοι, μὲ κινήσεις ταχείας καὶ ἀλλοκότους, τρομάζοντες εἰς ἕκαστον ἦχον, διηνεκῶς στρέφοντες τὰς κεφαλάς, ὡσὰν κάτι νὰ τοὺς παρηκολούθει, προσπαθοῦντες νὰ πληρώσωσι τὸ μυστηριῶδες ἐκεῖνο κενὸν ἐντὸς τοῦ ὁποίου μόλις ἐτόλμων νὰ ρίψωσιν ἔνβλέμμα, οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ παράδοξως καὶ περιττῶς χειρονομοῦντες, ἦσαν δι' ἐμὲ νέοι καὶ παράδοξοι καὶ ἄγνωστοι. Δὲν τοὺς ἐγνώριζον.

Καὶ αἱ φωναὶ αὐτῶν ἀντήχουν διαφορετικῶς, αἱ λέξεις ἐξήρχοντο ἀπὸ τὸ στόμα των μετὰ δυσκολίας, ταχέως μεταβάλλοντο εἰς ὀργίλας ἐπιφωνήσεις, ἢ ἀνοήτους ἐπικλήσεις, ἢ γέλωτας ἀσυγκρατήτους εἰς τὴν ἐλαχίστην πρόκλησιν. Καὶ ὅλα τὰ πράγματα πέριξ ἡμῶν ἦσαν παράδοξα. Παράδοξον ἦτο τὸ δένδρον, παράδοξος καὶ τοῦ ἡλίου ἡ δύσις, παράδοξον καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ ὁποίου ἡ γεῦσις ἦτο ἀλλόκοτος καὶ ἀλλόκοτος ἡ ὀσμή, καὶ μᾶς ἐφαίνετο ὅτι εἴχομεν ἐγκαταλίπει τὴν γῆν καὶ εἰσέλθει ἐντὸς νέου κόσμου μετὰ τῶν νεκρῶν, ἐντὸς κόσμου πλήρους μυστηριωδῶν φαινομένων καὶ σκιῶν σκοτεινῶν καὶ ἀπαισίων. Ἡ δύσις τοῦ ἡλίου ἦτο κιτρίνη καὶ ψυχρά· μαῦρα, ἀφεγγῆ, ἀκίνητα νέφη ἐκρέμοντο βαρέα ὑπεράνω αὐτῆς, ἐνῷ ὑπ' αὐτὴν ἡ γῆ ἦτο μελανή, καὶ τὰ πρόσωπα ἡμῶν ἐν μέσῳ τοῦ δυσοιώνου ἐκείνου φέγγους ἐφαίνοντο κίτρινα ὡς πρόσωπα τεθνεώτων.

Ὅλοι ἐκαθήμεθα καὶ παρετηροῦμεν τὸ σαμοβάρ, ἐσβέσθη ὅμως τοῦτο, καὶ αἱ πλευραί του ἀντηνάκλων τὴν ἀπειλητικὴν κιτρινάδα τῆς δύσεως, καὶ τὸ σαμοβὰρ τώρα μᾶς ἐφαίνετο ὡς πρᾶγμα ἀκατάληπτον, ὡς ἀντικείμενον ἀκατανόητον, νεκρὸν καὶ ἄγνωστον.

—Ποῦ εἴμεθα! ἠρώτησε κάποιος, καὶ ἀνησυχία καὶ δέος ἀντήχει εἰς τὴν φωνήν του. Κάποιος ἐστέναξε, κάποιος σπασμωδικῶς ἐκροτάλισε τοὺς δακτύλους, κάποιος ἐγέλασε, κάποιος ἀνεπήδησε καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῇ ταχέως περὶ τὴν τράπεζαν. Κατὰ τὰς τελευταίας ἐκείνας ἡμέρας ἠδύνατό τις νὰ συναντήσῃ τοιούτους ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι μετὰ σπουδῆς ἐπεριπάτουν, σχεδὸν ἔτρεχον, κάποτε παραδόξως σιωπηλοί, κάποτε κάτι ὑποτονθορίζοντες κατ' ἀκατανόητον τρόπον.

—Εἰς τὸν πόλεμον, ἀπήντησεν ἐκεῖνος ὅστις εἶχε γελάσει καὶ πάλιν ἀνέδωκεν ὑπόκωφον διακεκομμένον γέλωτα ὡσὰν κάτι νὰ τοῦ ἔφρατυεν τὸν λαιμόν.

—Διατί γελᾷ; ἠρώτησε κάποιος μετὰ δυσαρεσκείας — ἄκου δῶ! σταμάτησε αὐτὸ τὸ γέλοιο!

Ὁ ἄλλος ἅπαξ ἔτι ἀνέδωκε τὸν παράδοξον γέλωτά του, ἔδηξεν ἔπειτα καὶ ἐσταμάτησεν εὐπειθῶς.

Ἤρχισε νὰ πίπτῃ τὸ σκότος, τὸ σύννεφον ἐφαίνετο κατερχόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ μετὰ δυσκολίας ἠδυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὰ πρόσωπα ἡμῶν τὰ κιτρινωπὰ καὶ φασματώδη. Κάποιος ἠρώτησε.

— Καὶ ποῦ εἶνε ὁ Κοντοποδηματᾶς;

Κοντοποδηματᾶν ὠνομάζομεν ἕνα ἀξιωματικόν, ὁ ὁποῖος ἦτο μικρόσωμος καὶ πάντοτε ἐφόρει δυσαναλόγως μεγάλα ὑποδήματα.

— Πρὸ ὀλίγου ἦτο ἐδῶ. Κοντοποδηματᾶ ποῦ εἶσαι;

— Κοντοποδηματᾶ, μὴ κρύπτεσαι—ξέχουν τὰ ὑποδήματά σου.

Ὅλοι ἐγέλασαν, ὁ γέλως ὅμως αὐτῶν διεκόπη ἀπὸ μίαν τραχεῖαν ὀργίλην φωνήν, ἥτις ἀντήχησεν ἐντὸς τοῦ σκότους.

— Σιωπή! Δὲν ἐντρέπεσθε; Ὁ Κοντοποδηματᾶς ἐσκοτώθη σήμερον τὸ πρωΐ.

— Πρὸ ὀλίγου ἦτο ἐδῶ. Θὰ ἔχῃ λάσος.

— Σοῦ ἐφάνη πῶς ἦτο ἐδῶ... Αἴ σύ! ποῦ κάθησαι πίσω ἀπὸ τὸ σαμοβάρ, δόσε ἕνα κομμάτι λεμόνι!

— Καί 'μένα!

— Καὶ 'μένα!

— Τὸ λεμόνι πάει δουλειά του!

—Ὡραία δουλειά! ἠκούσθη μία λεπτή, τεθλιμμένη, σχεδὸν κλαυθμήρης φωνή.

—Καὶ ἐγὼ μόνο διὰ τὸ λεμόνι ἦλθα ἐδῶ.

Ὁ ἄλλος, ἀνέδωκε καὶ πάλιν τὸν ὑπόκωφον καὶ διακεκομμένον γέλωτά του, καὶ κάνεὶς δὲν διέκοψε τοῦτον. Ταχέως ὅμως ἐσταμάτησεν ὁ ἴδιος. Ἔδηξε καὶ ἐσιώπησε. Κάποιος εἶπε:

— Αὔριον θὰ προχωρήσωμεν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

Διάφοροι ὅμως φωναὶ ἀντήχησαν μὲ θυμόν.

— Κολοκύθια!

— Μὰ ἔλα στὰ συγκαλά σου!

— Σκάσε, στὸ διάβολο! Δὲν ἔχεις τίποτε ἄλλο νὰ μᾶς πῇς;

Ἡ ἀμυδρὰ λάμψις τοῦ δύσαντος ἡλίου ἐξέπνευσε. Τὸ σύννεφον ἀνυψώθη καὶ ἐφαίνετο τώρα ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα καθίσταται φωτεινοτέρα. Τὰ πρόσωπα ἐγένοντο γνωστότερα, καὶ ἐκεῖνος ὅστις ἐξηκολούθει νὰ περιπατῇ κυκλοτερῶς περὶ τὴν τράπεζαν ἔγινεν ἠρεμώτερος καὶ ἐκάθησε.

— Τίς οἶδε τί γίνεται τώρα εἰς τὰ σπίτια μας, εἶπε κενῶς, καὶ εἰς τὴν φωνήν του ἀντήχει κάτι, ὁμοιάζον πρὸς ἔνοχον μειδίαμα.

Καὶ ἅπαξ ἔτι, τὰ πάντα κατέστησαν τρομερά, ἀκατανόητα καὶ ἀλλόκοτα, τόσον πολύ, ὥστε ὅλοι ἐπληρώθημεν ἀπὸ φρίκην, μέχρι τοῦ σημείου νὰ χάσωμεν τὰ αἰσθήματά μας.

Καὶ ἔπειτα ὅλοι ἠρχίσαμεν νὰ ὁμιλοῦμεν καὶ νὰ φωνάζομεν ταυτοχρόνως, συγκινούμενοι, συνωθούμενοι, συμπαρασύροντες μὲ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ποτήρια καὶ ἕδρας, καὶ αἰφνιδίως πάλιν σιγὴ μᾶς κατέλαβε, ὡσὰν νὰ ἠττώμεθα ὑπὸ τοῦ ἀκαταλήπτου.

— Εἰς τὰ σπίτια μας, ἐφώνησε κάποιος ἐκ τοῦ μέσου τοῦ σκότους. Ἡ φωνή του ἦτο τραχεῖα καὶ ἔτρεμεν ἐκ συγκινήσεως, τρόμου καὶ μίσους. Καὶ αἱ λέξεις δὲν ἐξήρχοντο ἀπὸ τὸ στόμα του, ὡσὰν νὰ εἶχε λησμονήσει πῶς νὰ τὰς προφέρῃ.

— Σπίτι; Τί σπίτι; Ὑπάρχει σπίτι πουθενὰ καὶ... Μὴ μὲ διακόπτετε γιατί πυροβολῶ. Εἰς τὸ σπίτι ἔκαμνα λουτρὸ κάθε μέρα ... τὸ καταλαμβάνετε; λουτρὸ μὲ νερό ... ὁλόκληρο μπάνιο γεμάτο νερό... ὡς ἀπάνω νερό... Ἐνῷ τώρα δὲν νίπτω οὔτε τὸ πρόσωπό μου. Τὸ κεφάλι μου εἶνε γεμάτο λέρα, καὶ τὸ σῶμά μου ὁλόκληρον ἔχει φαγούρα... φαγούρα... φαγούρα... Μὲ τρέλλανε ἡ βρῶμα... καὶ σεῖς μιλεῖτε γιὰ σπίτι! Εἶμαι σὰν κτῆνος ... ὁ θάνατος δὲν εἶνε τόσο τρομερός... Πάρτε πρῶτα τὸ τουφέκι σας... ἕνα κανόνι... σημαδέψετε τὸ μυαλό μου... βάλτε φωτιά... καὶ ἔπειτα νὰ μιλῆτε γιὰ σπίτια... Τί σπίτια; Δρόμοι, παράθυρα, κόσμος... Μὰ τώρα 'γὼ δὲν πηγαίνω πγιὰ σὲ δρόμο... οὔτε ἕνα ἑκατομμύριον ἂν μοῦ δώσετε... ντρέπομαι... φέρατε δῶ καὶ σαμοβάρ... ντρέπομαι νὰ τὸ βλέπω.

Ὁ ἄλλος ἐγέλασε πάλιν. Κάποιος ἐφώναξε.

— Στὸ διάβολο!... 'γὼ θὰ πάγω σπίτι!

— Σπίτι;

— Δὲν ἐννοεῖς τί θὰ πῇ καθῆκον;

— Σπίτι; Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ θέλῃ νὰ πάγῃ στὸ σπίτι.

Ἠκούσθη ἔκρηξις γέλωτος καὶ φωνῶν ἐπωδύνων — καὶ πάλιν σιγὴ ἐπέπεσε — ὡσὰν νὰ ἠττώμεθα ὑπὸ τοῦ ἀκαταλήπτου.

Καὶ τότε ὄχι μόνον ἐγώ, ἀλλὰ καὶ εἷς ἕκαστος ἐξ ἡμῶν, ἠσθάνθη *ἐκεῖνο*. Ἤρχετο πρὸς ἡμᾶς ἐξερχόμενον ἐκ τῶν σκοτεινῶν, μυστηριωδῶν καὶ ἀλλοκότων πεδίων.

Ὑψοῦτο ἐκ τοῦ βάθους τῶν σκιερῶν καὶ σκοτεινῶν χαραδρῶν, ὅπου, ἴσως οἱ λησμονημένοι καὶ ἀπολεσθέντες μεταξὺ τῶν λίθων, εὑρίσκοντο εἰσέτι ἀποθνήσκοντες, κατέπιπτεν ἀπὸ τὸν ἀσυνήθη παράδοξον οὐρανόν. Ἱστάμενος, πέριξ τοῦ σαμοβὰρ τοῦ ὁποίου τὸ μικρὸν πῦρ ἐξέπνεε, σιωπηλοὶ χάνοντες τὰς αἰσθήσεις μας ἀπὸ τὴν φρίκην, ἐνῷ μία ὑπερμεγέθης, τερατώδης, ἄμορφος σκιά, ἡ ὁποία εἶχεν ὑψωθῇ ὑπεράνω τοῦ κόσμου, ἐπέβλεπεν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, μὲ βλέμμα σιωπηλὸν καὶ ἁπλανές.

Αἰφνιδίως ὄχι μακρὰν ἡμῶν, πιθανῶς ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ στρατηγοῦ, μουσικὴ ἠκούσθη καὶ οἱ φρενῆρεις, περιχαρεῖς, βαρεῖς ἦχοι ἐφαίνοντο ἐκπεμπόμενοι ἔξω εἰς τὴν νύκτα καὶ τὴν ἠρεμίαν. Ἡ μουσικὴ ἔπαιζεν εὐθύμως καὶ προκλητικῶς, ἐσπευσμένως, καὶ παραφώνως, πολὺ βαρέως καὶ πολὺ χαλεπῶς καὶ ἠδύνατο κάνεὶς νὰ φαντασθῇ ὅτι οἱ παίζοντες καὶ οἱ ἀκροώμενοι, ἔβλεπον, ὅπως ἐβλέπομεν καὶ ἡμεῖς, τὴν ὑπερμεγέθη ἐκείνην καὶ τερατώδη καὶ ἄμορφον σκιάν, ὑψουμένην ὑπεράνω τοῦ κόσμου. Καὶ καθαρῶς κατενόει κάνεὶς, ὅτι ὁ παίζων τὴν σάλπιγγα, ἔφερεν ἐν ἑαυτῷ, ἐντὸς τοῦ ἐγκεφάλου καὶ ἐντὸς τῶν ὤτων του τὴν αὐτὴν ὑπερμεγέθη καὶ ἄφωνον σκιάν. Ὁ ἀπότομος καὶ τεθραυσμένος ἦχος, ἀνεπήδα, διεκφεύγων ἐκ τῆς χορείας τῶν ἄλλων, ἀναπάλλων ἀπὸ φρίκην καὶ παραφροσύνην ἐν τῇ μοναξίᾳ αὐτοῦ. Καὶ οἱ ἄλλοι ἦχοι ἐφαίνοντο παρακολουθοῦντες καὶ ἀναζητοῦντες τοῦτον, τόσον στρεβλῶς ἐξήρχοντο, σκοντάπτοντες, πίπτοντες καὶ πάλιν ἀνυψούμενοι ἐν ἀταξίᾳ, συγχεχυμένως ... πολλοὶ βαρεῖς καὶ πολὺ χαρωποί, τόσον πολὺ ἐγγὺς τῶν χαραδρῶν ὅπου κατὰ πᾶσαν πιθανότητα οἱ λησμονηθέντες καὶ ἀπολεσθέντες εὑρίσκοντο εἰσέτι ἀποθνήσκοντες, ἐκπνέοντες.

Καὶ ἡμεῖς ἱστάμεθα ἐπὶ πολὺ εἰσέτι πέριξ τοῦ ψυχροῦ σαμοβὰρ καὶ ἐσιωπῶμεν....

(Μετάφρασις Ρουτλάνδου).

ΤΙ ΛΕΓΕΤΑΙ

ΚΑΙ ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ

Τί ἠμπορεῖ!

— Ξεύρω ἕναν ποῦ μπορεῖ νὰ πῇ ἀπ' ἔξω ὅλην τὴν Ἁγίαν Γραφὴν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τὸ τέλος —ἔλεγε κάποιος διὰ νὰ πειράξῃ κάποιον παραδοξολόγον.

Καὶ ὁ παραδοξολόγος ψυχραιμότατος:

— Μπᾶ! δὲν εἶναι τίποτε αὐτό. Ἐγὼ ξεύρω ἕναν ποῦ μπορεῖ νὰ ἀποστηθίσῃ λέξιν πρὸς λέξιν τὴν Ἁγίαν Γραφήν, ἀρχίζων ἀπὸ τὸ τέλος καὶ προχωρῶν πρὸς τὴν ἀρχήν.

Ἑτοιμότης

Ὁ διδάσκαλος εἶχε τελειώσῃ τὸ μάθημα περὶ ρινόκερω. Καὶ ἐρωτᾷ αἰφνιδίως τὸν μικρὸν Τοτόν.

— Τώρα πές μου, Τοτό, τί πρᾶγμα εἶναι ἐκεῖνο ποῦ δὲν πρέπει νὰ πλησιάζωμε καὶ τὸ ὁποῖον ἔχει κέρατα.

— Τὸ αὐτοκίνητον!..ἀπήντησεν ὁ μικρὸς Τοτός, ὁ ὁποῖος μόλις πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀντικρύσῃ διὰ πρώτην φορὰν τοιοῦτό τι.

Περὶ γάμου ὁ λόγος

Ἔλεγε κάποιος παθὼς μελαγχολικῶς.

— Ὁ γάμος καταστρέφει τὴν φαντασίαν τοῦ ἀνθρώπου.

— Πῶς τὸ ἐξηγεῖς αὐτό; ἐρωτᾷ κάποιος;

— Εὐκολώτατον. Προτοῦ πανδρευθῇ κανεὶς φαντάζεται ὅτι θὰ ἦναι καλλίτερα πανδρεμένος, ἀλλ' ὅταν πανδρευθῇ, βλέπει τὰ πράγματα καλλίτερα καὶ ἡ φαντασία παύει πλέον νὰ ἐνεργῇ.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ

Μές τοῦΓιωργάκη τὴν αὐλὴ πολλοὶ ἦταν μαζεμένοι
Μήνα καὶ γάμος γίνονταν μήνα καὶ πανυγῆρι;
Οὔτε καὶ γάμος γίνονταν οὔτε καὶ πανηγύρι
Πέφτουν τὰ σκάγια σὰ βροχὴ τὰ βόλια σὰ χαλάζι
Λαβόσαν τὴ Γιωργάκενα σταριστερό της χέρι
Μὲς τὸ μικρό της δάχτυλο πῶχει τὴν ἀρραβῶνα
Γιωργάκης στέκει δίπλα της καὶ τὴν συχνορωτάγει
Γιωργάκενα θέλεις γιατρὸ γιατρὸ γιὰ νὰ σὲ γειάνῃ;
Γιωργάκη μὴ ξωδεύεσαι καὶ χάνεις τὰ φλωριά σου
Γεωργάκ' ἐγὼ θάλα χαθῶ ἐγὼ θὲ νἠπεθάνω
Γιωργάκη μου μὴν παντρευτῇς κ' ἄλλη γυναῖκα [πάρῃς
γιατί μοῦ δέρνει τὰ παιδιὰ μοῦ διώχνει ταῖς νυ- [φάδες.

Σημ. Τὰ ᾄσματα ταῦτα λέγονται εἰς τὸν γάμον ἢ εἰς τὸ πανυγῆρι ἢ εἰς τὴν ὀνομαστὴν ἑορτὴν ἑκάστου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ κ. **Γ. Μαδοῦρα.**

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ

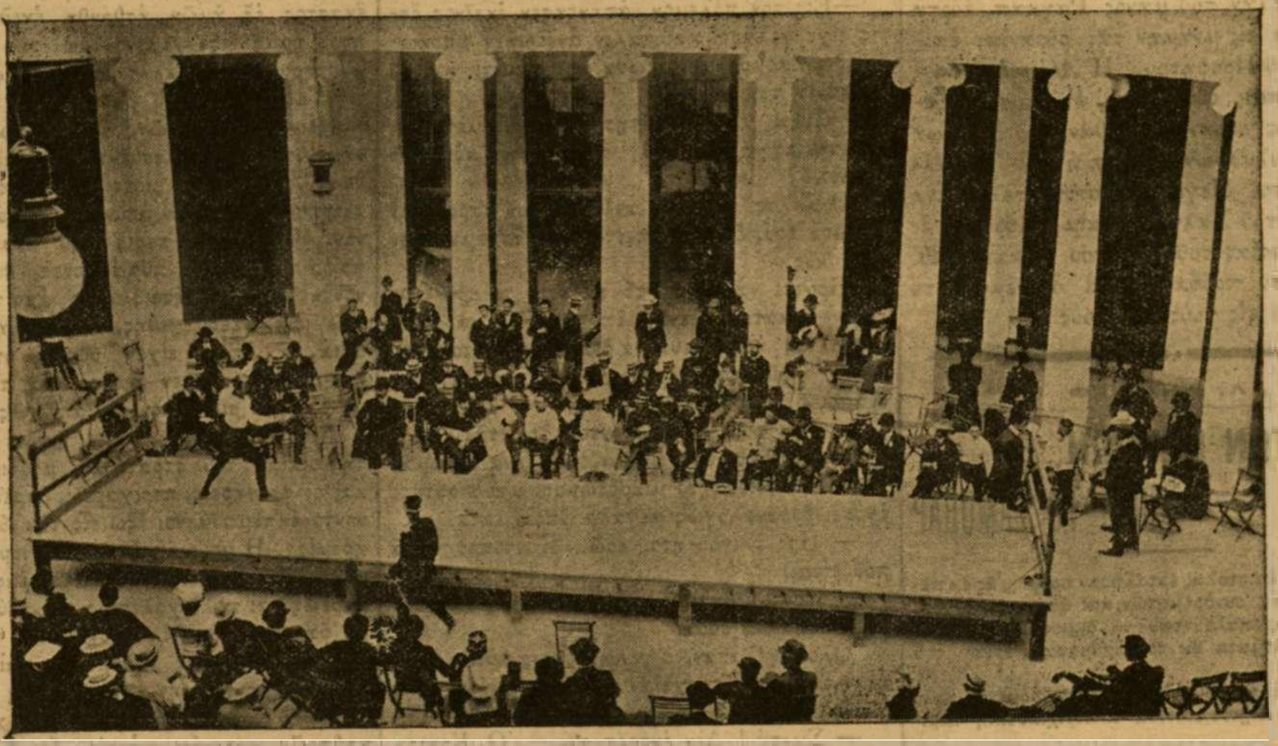

ΑΓΩΝΕΣ ΟΠΛΟΜΑΧΗΤΙΚΗΣ

Εἰς τὴν κεντρικὴν αἴθουσαν τοῦ Ζαππείου, ὅπου διεξήχθησαν.

(Ἡ εἰκὼν μας ἐκ φωτογραφίας δίδει πλήρη εἰκόνα τῶν Ἀγώνων τοῦ τριγωνικοῦ ξίφους, ὡς διεξήχθησαν κατὰ τοὺς τελευταίους Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνας).

κ. **Σταματούλην,** Ξυλόκαστρον. Εὐχαριστοῦμεν ἰδιαιτέρως. Ἔτσι εἶναι, ὁ χορτασμένος τοῦ νηστικοῦ δὲν πιστεύει. Τὰ σταλέντα θὰ δημοσιευθοῦν ὅλα.

κ. **Φῶτον Γιοφύλλην,** Κέρκυραν. Ἐπίσης καὶ τὰ δικά σας ἐλήφθησαν καὶ θὰ δημοσιευθοῦν καθὼς ἐπίσης καὶ τὸ «Γαστοῦρι». Σαλόνι εἰς τὸ προσεχές, ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ γείνῃ ἀναδιοργάνωσις καὶ τακτοποίησις γενικὴ εἰς τὰ τοῦ Σαλονιοῦ.

Σκορπιόν, Κέρκυραν. Θὰ δημοσιευθῇ προσεχῶς.

Ἀγκουρολογιώτατον Ἐνταῦθα. Οὔτε Ἕλλην δρομεὺς τοῦ Μαραθωνίου νὰ εἶσθε δὲν θὰ ἀργούσατε τόσο· ἐν τούτοις ὅμως τὸ πρὸς τὸν Ἀβέρωφ ποίημά σας τὸ δημοσιεύομεν.

Ἀπ' ἔξω ἀπ' τὸ Στάδιο
σὲ βγάζουν· τί μαρτύριο!
Οὔτε καὶ σὺ ἀλλοίμονο
δὲν πῆρες εἰσιτήριο!

κ. **Ι. Δ. Ροντήρην,** Ναύπακτον. Τὰ βλέπετε σήμερον.

Διαβολάκι, Θεσσαλίαν. Μάλιστα, στείλατέ μας τὴν ἀνακάλυψιν.

κ. **Π. Γουρζῆν,** Λευκάδα. Ὅσα μᾶς ἐστείλατε γιὰ τὸ σαλόνι θὰ τὰ δῆτε εἰς τὸ προσεχές.

κ. **Γ. Μαδουρᾶν,** Ἐνταῦθα. Ἐκεῖνο ἔγεινε κατὰ λάθος, ἀφοῦ ἄλλως τε λάθη «κάνουν καὶ οἱ παππάδες». Τὰ Λαϊκά σας ἐξηντλήθησαν.

Εἰς τοὺς **Ἀπειραρίθμους** ἀναγνώστας καὶ συνδρομητάς μας, οἱ ὁποῖοι, μᾶς ἐζήτησαν καὶ ἄλλο ἀπόσπασμα τοῦ Ἀνδριέφ.—Ἡ ἐπιθυμία σας ἐκπληροῦται. Δημοσιεύομεν εἰς τὸ παρὸν φυλλάδιον ἐκ τοῦ «Ἐρυθροῦ Γέλωτος» ἀπόσπασμα, ὑπὸ τὸν τίτλον: ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ ΠΕΡΙ ΤΟ ΣΑΜΟΒΑΡ.

Α. Ο. Δ. Ο.

ΤΟ ΣΑΛΟΝΙ ΤΟΥ Α.Ο.Δ.Ο.

Ὁ **Κουκουβῖνος,** ἂν καὶ δὲν ξέρει μὲ ποῖον τάζει βαλμένα ὁ κ. Ζῆτα Κρουπ «γιατὶ πῆγε κι' ἔκαμε Λαμπρὴ στὸ σπῆτί του, μὲ τὴ μάννα του, τὸν πατέρα του, τ' ἀδέρφια του, καὶ ὅλους τοὺς 'δικούς, γειτόνους καὶ πατριώτας», στέλλων μιὰ εὐχή, σ' ἐκεῖνον ποῦ ἔκαμε Λαμπρὴ καὶ Χριστὸς Ἀνέστη 'στὸ σπῆτί του, ἐρωτᾷ τὸν κ. **Ζῆτα Κρούπ.** «Ἂν εἶνε Χριστιανός. Καὶ ποία ἔχουνε μεγαλείτερη γιορτὴ ἀπ' τὴ Λαμπρὴ οἱ Χριστιανοί; Πότε οἱ γονεῖς περιμένουν νὰ ἰδοῦν τὰ παιδιά τους, νὰ τὰ σφίγξουν, νὰ τ' ἀγγαλιάσουν καὶ νὰ τὰ φιλήσουν μὲ λαχτάρα; Τί τὸν μέλει τὸν κ. **Ζῆτα Κρούπ** ἂν ἔχῃ γονηοὺς κι' ἀδέρφια, καὶ τὸν βλέπουν καὶ τοὺς βλέπει κάθε ὥρα καὶ στιγμή. Μὰ δὲ ρωτάει καὶ τὸν ἄλλο κόσμο;» Ἀπ' τὰ φυλλοκάρδιά του στέλλει μιὰ εὐχὴ 'στὸ **Κεντρὶ** ποῦ 'πῆγε κι' ἔκαμε Λαμπρὴ μὲ τοὺς 'δικούς του 'στὸ **Βεζὶρ Νιζαμὶ** ἀπὸ κάτω, καὶ κοντὰ 'στῆς ἄλλαις χαραῖς, βέβαια θὰ χόρεψε τὸ τραγοῦδι τοῦ Ρουπακιᾶ ποῦ πάτησε τὸ Κάστρο τοῦ Ἐπάχτου μὲ δεκοχτὼ νομάτους.

Ὁ **Κουκουβῖνος** συγχαίρει τὸν κ. **Γ. Μαδοῦραν,** γιατ' ἐπέταξε ἀπὸ πάνω του τὸ «ψευτοτόμαρο», καὶ βγῆκε μὲ καρδιὰ 'σὰν παλληκάρι ποῦ εἶνε, χωρὶς προσωπίδα. Ἄχ! καὶ νὰ πέταγαν κι' ἄλλοι ἀπὸ ὅσους συχνάζουν 'στὸ Σαλόνι τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. τὰ «ψευτοτόμαρά τους!» ὁ **Κουκουβῖνος** ἂν καὶ «Γεροντάκι» ἤθελε ξανανηώσει καὶ 'θελὰ κάμ' ἀητοῦ φτερά.

Πετᾶτε τὰ φράγκικα ὀνόματα καὶ τοὺς φραγκισμούς!

Ὁ **Κουκουβῖνος** στέλλει χίλια φιλιά, φιλιὰ γκαρδιακὰ πρὸς τὸν κ. **Γ. Μαδοῦραν** διότι συλλέγει καὶ δημοσιεύει ὅλα τ' ἀτίμητα διαμάντια καὶ μαργαριτάρια—δημοτικὰ ᾄσματα τῆς Ἠπείρου. Ἀπὸ τέτοια, εἶναι γιομάτα τὰ βουνὰ τοῦ Μωρηᾶ καὶ τῆς Ρούμελης. καὶ θὰ πεθάνῃ εὐχαριστημένος, ἐὰν καὶ ἄλλοι μιμηθῶσι τὸν κ. **Γ. Μαδοῦρην.** Ὅσοι τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ ΑΟΔΟ. ἀποστείλωσι πρὸς τοῦτο δημοτικὰ-κλέφτικα τραγούδια, ἂς προσέχουν νὰ τὰ γράφουν ὅπως τὰ λέει ὁ λαός, κι' ὄχι νὰ τὰ διορθώνουν κατὰ τὸ γοῦστό τους. Ὅποιος διορθώνει (;) τέτοια, εἶνε 'σὰν τοὺς Τσιούσηδες ἢ τοὺς Λαγκαδινοὺς χτίσταις ποῦ ἤθελαν νὰ διορθώσουν τὸν Παρθενῶνα.

⁂

Ὁ **Κουκουβῖνος** προτρέπει καὶ παρακαλεῖ πάντας τοὺς δυναμένους ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. νὰ περισυλλέξωσιν ἕκαστος ἐφ' ὅσον δύναται ἀνέκδοτα ἀποδιδόμενα εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς τοῦ 1821 καὶ εἰς τοὺς πρὸ τούτων ἀρματωλοὺς καὶ κλέφτας ἢ προεστοὺς καὶ κοτσαμπασῆδες. Ἂν τὰ ἀνέκδοτα, φαίνωνται μικρὰ ἢ γελοῖα δὲν πειράζει. Ὁ Ἀλκιβιάδης ἔκοψε τὴν ουρὰ τοῦ σκύλλου του, κι' ὁ Θεμιστοκλῆς ἐξαπλώθη 'στὸ δρόμο. Κι' ὁ ἕνας κι' ὁ ἄλλος εἶχαν τὸ λογαριασμό τους γιατὶ τὸ ἔκαμον.

***Σημ. Α.Ο.Δ.Ο.*—Σ' *ἐκεῖνον ποῦ θὰ στείλῃ τὰ περισσότερα καὶ τὰ καλλήτερα τὸ Α.Ο.Δ.Ο. θὰ δωρήσῃ ἀρκετὸν ἀριθμὸν βιβλίων, περιοδικῶν καὶ εἰκόνων. Πρέπει ὅμως τὰ σταλησόμενα νὰ εἶνε ἐντελῶς ἀνέκδυτα.*

Ὁ κ. **Ε. Νάτσης** δίδει ὁ ἴδιος τὴν ἐξῆς ἐξήγησιν εἰς τὴν περὶ Θορικοῦ ἐρωτησίν του;

Ἕνας βασιλιᾶς ἀνεκάλυψε στὸ μέρος ποῦ εἶνε τώρα τὸ χωρίον Θορικὸν ἕνα μεταλλεῖο. Ἀλλὰ ἐργάτες δὲν εἶχε νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῇ. Τί κάνει; Μαζεύει ἀπὸ τὰ γύρω χωριὰ ἐργάτες καὶ τοὺς ἔβανε καὶ δουλεύανε χωρὶς νὰ τοὺς πληρώνῃ. Μόνον τὸ φαγί τους τοὺς ἔδωνε.

Τὸ μεταλλεῖο προώδευε.

Ἀλλὰ μιὰ μέρα περάσανε ἀπὸ ἐκεῖ κάποιοι κυνηγοὶ ἀπὸ τὴ χώρα.

Αὐτοὶ καθήσανε καὶ φάγανε μαζὺ μὲ τοὺς ἐργάτες—ἤτανε μεσημέρι—καὶ λόγο σὲ λόγο φτάσανε καὶ στὸ μεροκάματο. Τοὺς ρωτήσανε οἱ κυνηγοὶ πόσο πέρνουνε τὴν ἡμέρα κι' αὐτοὶ εἴπανε ὅτι δὲν πέρνουνε τίποτα. Οἱ κυνηγοὶ ἀπορήσανε γι' αὐτὸ καὶ τοὺς συμβουλέψανε νὰ παύσουν τὴν δουλειὰ καὶ νὰ ζητήσουνε χρήματα· ὅπως εἴπανε στοὺς ἐργάτες νὰ κάνουνε οἱ κυνηγοί, ἔτσι κάνανε κι' αὐτοί.

Ὁ βασιλιᾶς ἐθύμωσε κι' ὠρκίσθηκε νὰ ἐκδικηθῇ τοὺς κυνηγοὺς καὶ τοὺς ἐργάτες.

Τὸ λοιπὸν λέει στοὺς ἐργάτες ὅτι ἀπὸ 'δῶ καὶ στὸ ἑξῆς θὰ πληρώνωνται καὶ γιὰ τιμὴ στοὺς κυνηγοὺς ποῦ εἶπον τὸ δίκαιο ἐπροσκάλεσε καὶ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐργάτες σὲ τραπέζι.

Οἱ ἐργάται εὐχαριστήθηκαν ποῦ ἐγνώρισε τὸ δίκαιο ὁ ἀφέντης των καὶ δέχτηκαν τὸ τραπέζι. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὅλοι ἦσαν παρόντες.

Φέρανε τὰ φαγητὰ καὶ ἀρχίσανε νὰ τρῶνε ὅλοι. Δὲν πέρασε πολὴ ὥρα καὶ τότε ἔβλεπες ἄλλον νὰ πέφτῃ ἀπὸ 'δῶ, τοὺς κυνηγοὺς ἀπὸ 'κεῖ, καὶ ὅλοι νὰ πεθαίνουνε.

Τὰ φαγιὰ εἶχαν δηλητήριο!

Ἀπὸ τότε ὁ κόσμος τὸ μέρος αὐτὸ τὸ λέγει «Θεριστικὸ» γιατὶ «θέρισε» τὸ δηλητήριο τοὺς ἐργάτες.

Ἔπειτα χάριν συντομίας ἀπέβαλον τὴν συλλαβὴν «στι» καὶ ἔμεινε «Θερικό». μετατραπὲν βαθμηδὸν εἰς «Θορικό».

⁂

Ὁ **Ἀνιχνευτὴς** μᾶς καταγγέλλει κάποιον ποῦ μᾶς ἔστειλεν αἰνίγματα καὶ ἐρωτήσεις, ὅτι αὐτὰ δὲν εἶναι πρωτότυπα ἀλλὰ κλεμμένα ἀπὸ τὴν «Διάπλασιν». Ἐπειδὴ δὲ ἡ καταγγελία αὕτη ἀπεδείχθη σοβαρά, ἀκυροῦμεν τὰς σταλείσας λύσεις. Οἱ στείλαντες αὐτὰς καὶ μὴ ἰδόντες δημοσιευμένας θὰ ἠνόησαν περὶ ποίων ἐρωτήσεων πρόκειται.

Ὁ κ. **Ε. Νάτσης** ἐρωτᾷ τοὺς ἀναγνώστας τοῦ Α. Ο. Δ. Ο. πόθεν ἡ λέξις «Ναργιλές», ποία ἡ σημασία της καὶ ποία ἡ ἐτυμολογία της.

Ἀπαντᾷ δὲ εἰς τὰς ἑξῆς ἐρωτήσεις τοῦ **Ζῆτα Κρούπ** 4) Ρώμη, 5) Μαλέας, 6) Βατραχονῆσι, 8) Ἀκρόπολις, 9) Γαλαξείδιον, 10) ἡ Πλάκα, 11) μὲ τὸν (Βόλον), 13) Πύλος (πῖλος) καὶ ὁ Παναμᾶς, 15) Ὅταν λέγουν «φεῦ» (Hellas), 20) Ἡ Ὑλίκη τῆς Κωπαΐδος (οἱ λύκοι).

Ἐκ δὲ τῶν ἐρωτήσεων τοῦ **Αὐγερινοῦ** εἰς τὴν Ἀραβία (Ἀρα-βία).

Ὁ **Μπερτολδῖνος** δίδει τὴν ἑξῆς λύσιν εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ προταθὲν πρόβλημα τοῦ ἀγγείου.

«Ἐκ τοῦ Α ἀγγείου ἐξάγοντες γεμίζομεν τὸ Γ ἀγγεῖον καὶ οὕτω τὸ μὲν ἀγγεῖον Α περιέχει 3 ὀκάδας τὸ δὲ Γ 7 ὀκάδας. Εἶτα διὰ τοῦ Β ἀγγείου ἐξάγομεν ἐκ τοῦ Γ δύο φορὰς ἀνὰ 3 ὀκάδας ἤτοι 6 τὰς ὁποίας ῥίπτομεν εἰς τὸ Α ἀγγεῖον, τὸ ὁποῖον τώρα θὰ περιέχῃ 3—6=9 ὀκάδας. Ἔπειτα τὴν ἐναπομείνασαν 1 ὀκᾶν εἰς ἀγγεῖον Β καὶ γεμίζομεν τὸ κενὸν ἀγγεῖον Γ ἐκ τοῦ ἀγγείου Α καὶ οὕτω πως τὸ ἀγγεῖον Α περιέχει 2 ὀκάδας, τὸ Β 1 ὀκᾶν καὶ τὸ Γ 7 ὀκάδας. Καὶ τέλος γεμίζοντες τὸ Β ἀγγεῖον ἐκ τοῦ ἀγγείου Γ τὸ ῥίπτομεν εἰς τὸ Α ἀγγεῖον τὸ περιέχον 2 ὀκάδας καὶ 3 τώρα =5. Ἐπίσης 5 ὀκάδες μένουσι καὶ εἰς τὸ Γ ἀγγεῖον.

Ὁ **Φιλανθὴς** ἐκφράζει τὰ συγχαρητήριά του εἰς τὸν ἀκάματον **Κουκουβῖνον**, ὅστις μὴ φειδόμενος κόπων κοσμεῖ ἕκαστον φύλλον τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. διὰ διαφόρων ὡραίων ἐρωτήσεων καὶ ὁ ὁποῖος ἔγινεν αἰτία νὰ μεταβληθῇ τὸ «Σαλόνι» εἰς πνευματικὴν παλαίστραν. Λύει δὲ τὰς πρώτας ἐρωτήσεις τοῦ **Κουκουβίνου**, ὧν ὅμως αἱ λύσεις ἐδημοσιεύθησαν πρὸ πολλοῦ.

Ἐπίσης καὶ τὸ **Διαβολάκι** ἐκτὸς τῆς τοῦ φύλλου 121-18 ἃς καὶ δημοσιεύομεν 1) Μία ὀκᾶ μολύβι καὶ μία ὀκᾶ βαμβάκι εἶνε ἴσαι. 3) Ἐὰν διαβάσωμεν κανένα βιβλίο περιέχον τὸν γῦρον τοῦ κόσμου. 5) Πρέπει νὰ κόψῃ 15· ἐξ αὐτῶν θὰ δώσῃ εἰς τὸν α' φύλακα 8 καὶ θὰ κρατήσῃ 7. Ἐξ αὐτῶν πάλιν θὰ δώσῃ εἰς τὸν δεύτερον 4 καὶ θὰ κρατήσῃς 3 καὶ ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν τρίτον 2 καὶ νὰ κρατήσῃς ἕν. 7) Ὁ κυνηγὸς ζητεῖ τὸν λαγὸν διὰ νὰ τὸν φονεύσῃ. 8) Δὲν δαγκάνει ὁ ἀστερισμός.

Τὸ **Διαβολάκι** ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ **Φώτου Γιοφύλλη**: **Ποῦ καὶ ὑπὸ τίνων καὶ πότε ἱδρύθησαν τὰ ἀρχαιότερα ἑλληνικὰ τυπογραφεῖα;** λέγει, ὅτι τὸ ἀρχαιότερον ἑλληνικὸν τυπογραφεῖον ἱδρύθη ἐν Κων)πόλει κατὰ τὸ ἔτος 1627 ὑπὸ τοῦ Νικοδήμου Μεταξᾶ τῇ προτροπῇ Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, αὐτὸ ὅμως ὀλίγον διήρκεσεν. Ἐπίσης ἀρχαῖα εἶναι καὶ τὸ ἐν Ἰασίῳ ἱδρυθὲν ἐν ἔτει 1680, τὸ ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ 1690, τὸ ἐν Μοσχοπόλει (σήμερον μὴ σωζομένης) ἀπὸ τοῦ 1734-1765, τὸ ἐν Κων)πόλει ἱδρυθὲν τῷ 1746, τὸ ἐν Σμύρνῃ τῷ 1764, τὸ ἐν Ἄθῳ τῷ 1759. Τὸ δὲ ἔτος 1798 ὑπῆρξε γόνιμον εἰς ἵδρυσιν τυπογραφείων, διότι κατ' αὐτὸ ἱδρύθησαν τὸ Πατριαρχικὸν ἐν Κων)πόλει, τὸ ἐν Κερκύρᾳ καὶ τὸ ἐν Κων)πόλει ἱδρυθέν. Καὶ πολλὰ ἄλλα ἱδρύθησαν μέχρι τοῦ 1821. Τὸ πρῶτον δὲ ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι τυπογραφεῖον εἶναι τὸ ἐν Καλάμαις, ὅπου ὁ πρὶν συντηρῶν μέχρι τῆς καταστροφῆς τῶν Κυδωνιῶν τυπογραφεῖον ἐν Κυδωνίαις ἐξέδιδε τὴν ἐφημερίδα «Ἑλληνικὴ Σάλπιγξ». Ταῦτα εἶναι ἐν ὀλίγοις τὰ ἀρχαιότερα ἑλληνικὰ τυπογραφεῖα.

Ἐρωτᾷ δὲ τοὺς ἀναγνώστας: **Ποῦ, ὑπὸ τίνων καὶ πότε ἱδρύθησαν καὶ πῶς ὠνομάζοντο αἱ ἀρχαιότεραι ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες;**

Ὁ **Φῶτος Γιοφύλλης** προτείνει εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ «Α. Ο. Δ. Ο.» νὰ σχεδιάσουν μὲ μονοκονδυλιὰν τὸ σχῆμα τοῦτο, χωρὶς ἡ πέννα δηλαδὴ νὰ περάσῃ δύο φορὰς ἀπὸ τὴν ἴδια γραμμή.

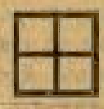

Ὁ ἴδιος **Φῶτος Γιοφύλλης** εὐχαριστεῖ τὸν κ. Σ. Νάτσην διὰ τὰ συγχαρητήριά του.

Ἡ **Οὐρανοβάμων Φαντασία** λύει πολλὰς ἐρωτήσεις τοῦ Κουκουβίνου ἐκ τῶν δημοσιευθεισῶν πρὸ καιροῦ, ὧν αἱ λύσεις ἔχουν δημοσιευθῇ ἤδη.

Ὁ **Σ. Φίλιππας** (;) (Λευκὰς) λύει πολλὰς ἐρωτήσεις τοῦ κ. Λαγουμιτζάκη, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἕτερος λύτης μὲ τὴν προσθήκην τῶν στρατιωτῶν τοῦ τριγωνικοῦ φρουρίου οἱ ὁποῖοι θὰ τοποθετηθοῦν οὕτω: 50 εἰς τὴν μίαν γωνίαν, 20 εἰς τὸ μέσον καὶ 30 εἰς τὴν ἄλλην, κατόπιν εἰς τὸ μέσον τῆς ἑτέρας πλευρᾶς τοῦ τριγώνου 50 καὶ εἰς τὸ ἄκρον 20 καὶ τέλος μεταξὺ τῶν 50 τῆς πρώτης γωνίας καὶ τῶν 20 τῆς τελευταίας 30 στρατιῶται, ὥστε ἑκάστη πλευρὰ παρουσιάζει 100 τοιούτους. Λύει δὲ κατὰ δύο ἐπιτυχεῖς λύσεις καὶ τὸ πρόβλημα τῶν 3 ἀγγείων τοῦ Μπερτολδίνου.

Ὁ **Μπερτόλδος** λύει πολλὰς ἐρωτήσεις τοῦ κ. Λαγουμιτζάκη καὶ λέγει, ὅτι τὸ πρόβλημα τῶν ἀγγείων εἶνε λανθασμένον.

Ὁ κ. **Ἀλέξανδρος Σ. Λόντος** ἀπαντᾷ εἰς τὴν 1ην, 3ην, 4ην, 5ην, 6ην (Βατραχονῆσι) 8ην, 9ην, 10ην, 11ην, 12ην, 13ην, 14ην, 15ην, 16ην (Λειψοκουτάλα) καὶ 20ὴν ἐρώτησιν τοῦ Ζῆτα Κρούπ ὡς γράφομεν καὶ ἀνωτέρω. Ἐπίσης καὶ ἡ Ἀλκυὼν τὴν 4ην, 9ην καὶ 11ην.

Καὶ τὴν πρώτην μόνον τοῦ Αὐγερινοῦ (ἀρα-βία=Ἀραβία) καὶ λυπεῖται πολὺ διότι χάνει τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὸν γνωρίσῃ προσωπικῶς.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ
ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΗΡΩΣΙΣ 4|17 ΙΟΥΝΙΟΥ 1906
Κέρδη δραχμῶν 100,000, 25,000, 10,000 κλπ.
Ἐν ὅλῳ 1000 κέρδη 225,000 δραχμῶν
ΕΚΑΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΟΝ
ΤΙΜΑΤΑΙ ΑΝΤΙ ΜΙΑΣ ΔΡΑΧΜΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ